

Nordanstigs kommun

Årsredovisning 2008

**KS § 37
KF § 12**

Kommunstyrelsens ordförande	5
Sammanfattning	6
FEMÅRSÖVERSIKT	6
ÅRET I KORTHET	7
Förvaltningsberättelse	8
OMVÄRLD	8
Bakgrund.....	12
Kommunstyrelsens uppföljning.....	12
Kommunens nämnder och bolag.....	14
Särskilda händelser under året 2008.....	14
Inför kommande år 2009-2011	15
ORGANISATIONSSCHEMA	16
KOMMUNFULLMÄKTIGES SEX ÖVERGRIPANDE POLITISKA INRIKTNINGAR OCH AMBITIONER SAMT	
UPPFÖLJNING AV FULLMÄKTIGES ÖVERGRIPANDE MÅL	17
1.Stödja barn och ungas utveckling.....	17
2. Aktiv kultur och fritid.....	19
3. Bo och verka lokalt och globalt.....	20
4. Långsiktig, hållbar utveckling.....	22
5. Trygg inom omsorgen.....	23
6. Stärka näringslivsklimatet och medborgarens möjligheter till egen försörjning.....	24
PERSONALPOLITIK	26
Personalredovisning	27
Sjukfrånvaron i kommunens verksamheter	28
KOMMUNENS EKONOMI	29
REVISIONEN.....	36
KOMMUNENS VERKSAMHETER	37
Kommunstyrelsen	37
Utbildning och kultur	44
Omsorg och arbetsmarknad	48
KOMMUNALA BOLAG	53
Nordanstigs Bostäder AB	53
Nordanstigs Vatten AB	54
Nordanstigs Fastighets AB	55
ÖVRIGA VERKSAMHETER	55
Stiftelsen Ersk-Matsgården.....	55
Bergsjö Närvärme KB	56
Fiberstaden AB	56
Stiftelsen Nordanstigs Bostäder	57
X-trafik AB.....	57
Kommunalförbundet Region Gävleborg	57
Norrskan AB.....	57
Kommunalförbundet Inköp Gävleborg.....	57
KOMMUNEN OCH KONCERNEN I SIFFROR	59
Intäcks- och kostnadsstatistik.....	59
Resultaträkning	60
Finansieringsanalys	61
Balansräkning	62
Nothänvisning	63
Bilagor	69
REDOVISNINGSPRINCIPER	69
ORDLISTA OCH BEGREPP	71
MÅLSTYRNINGSMODELLEN.....	72
FÖRKLARING TILL SIGNALSYSTEMET FÖR MÅLUPPFÖLJNING	73

Om Nordanstig

Nordanstigs kommun ligger i norra Hälsingland mellan Hudiksvall och Sundsvall. Kommunen kan erbjuda fin livsmiljö. Bra och billigt boende och möjligheter till ett rikt liv i samklang med naturen. Kultur- och föreningsliv är omfattande och fritiden erbjuder allt från havsbad till alpin skidåkning i Hasselabackarna. Vi är totalt knappt 10 000 invånare.

Namnet Nordanstig

När man vid kommunsammanslagningen 1974 förenade de fyra kommunerna Hassela, Bergsjö, Gnarp och Harmånger, valde man att kalla den nya kommunen Nordanstig. Namnet Nordanstig hade redan då under lång tid använts inom kyrkan, nämligen som beteckning på ett kyrkligt kontrakt.

Namnet Nordanstig finns omnämnt första gången år 1358 i en köpehandling om "Nordanstigs buldan". Buldan är en tjock linneväv och den tillverkades tydligen i en sådan omfattning att man kunde "exportera" den från detta område där man odlade en hel del lin.

Redan under sen järnålder framträder tre bygdecentra i Hälsingland. Dessa är Nordanstig, Sunded och Alir. Under tidig medeltid kom kungsgårdar att anläggas i dessa bygder, nämligen i Jättendal, Hög och Norrala. Dessa kungsgårdar tillhörde Uppsala öd, dvs. gårdar tillhörig centralmakten.

Under lång tid gick vägen från Sunded till Nordanstig via Rogsta Ilsbo, alltså genom byn Steg, som ligger vid kanten av den bergsrygg som skiljer dessa orter åt. Man måste alltså ta sig över "Stejje" för att komma till det område som idag utgör vår kommun.

Dialektalt benämnde man tidigare folk i olika byar efter vilken sida av en ås eller mo som de bodde. Således kallades innevånarna i Ingesarven och Yttre för "Sönnamogarna" dvs. folket som bodde mellan byarna Skrämssta och Bjåsta bodde "på Stejje" osv. Därför är det troligt att folk som bodde "norr om Steg" kallades Nolastejjare" (Nordanstigare) och att detta så småningom kom att beteckna det nordöstra hörnet av Hälsingland.

Kommunvapnet

Nordanstigs kommunvapen ritades i början av 1980-talet av jättendalssonen Paul Persson. Hästen symboliserar kommunens inland som tidigare präglades av skogsbruk och jordbruksbygd, och fisknätet under anknyter till kusten och fiskenäringen. De sex maskorna i nätet symboliserar de socknar som ingår i kommunen; Hassela, Bergsjö, Ilsbo, Gnarp, Jättendal och Harmånger.

Källa: Boerje Bohlin

Livskvalitet

Livskvalitet betyder olika saker för oss alla. Men det finns flera gemensamma nämnare. Att må bra. Men att må bra betyder olika saker för oss. Det kan vara trygghet för barnen, möjlighet till självförverkligande, tillgång till olika fritidsaktiviteter, god hälsa, möjligheter till samvaro med personer med gemensamma intressen, musik t.ex.

Att bli uppskattad som människa, att förverkliga sina yrkesambitioner och frihet från oro är viktiga beståndsdelar i vårt liv som människa. Nordanstigs kommun kan inte erbjuda dig allt på alla områden men mycket och mer därtill.

Kommunstyrelsens ordförande

Åter ett år med en ekonomi i balans, + 10 437 tkr

2008 var inledningsvis ett högkonjunkturår men från sommaren och fram till årets slut har en kraftig konjunktunedgång och finanskris påbörjats. Våra skatteintäkter blev därför lägre, ca 3 000 tkr, än vi räknat med.

Under kvartal tre och fyra har arbetsmarknadsläget kraftigt försämrats på grund av konjunktunedgången, inom framförallt våra större företag, och många har varslats om uppsägning.

Vi vill veta vad kommunens invånare anser om kommunens verksamheter. Vi skickar slumpmässigt ut 500 medborgarenkäter för att inom olika delar av verksamheterna mäta brukarnöjdheten. Enkätsvaren skall hjälpa oss i arbetet med förbättringar och kvalitet.

Flera företagsträffar har genomförts under sensommaren med god uppslutning. Samarbete och dialog mellan kommunala företrädare och näringslivet i kommunen är en bärande del av vår utveckling.

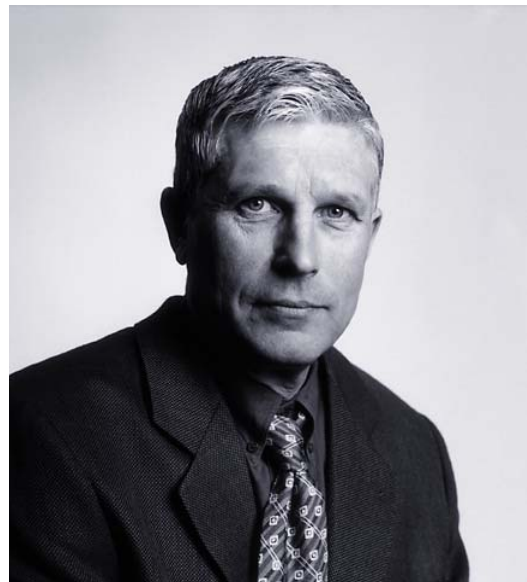
Alla våra verksamheter har sammantaget en god kontroll på sina kostnader. Skolan har uppnått sitt mål att fler elever skall förbättra sina studieresultat. Barnomsorgen har anvisat plats inom sin verksamhet till alla som har detta behov. Äldreomsorgen har klarat behovet av omsorgsboenden. Individ och familjeomsorgen har under året konstaterat ökade behov av försörjningsstöd och behandlingsinsatser. Målstyrningsmodellen har förbättrats med en god måluppfyllelse inom de flesta verksamheter.

Den största händelsen på näringslivssidan var när Plyfas stora investering invigdes under sommaren, ca 200 Mkr, med

nybyggnad av lokaler samt moderna effektiva maskiner.

Nordanstigs Bostäder AB redovisar åter ett bra bokslut med ett resultat på 2 686 tkr. Dock vill jag påpeka att vakansgraden i bostadsbeståndet ligger på en oroande hög nivå.

Jag vill avsluta med att tacka våra anställda för en god arbetsinsats under året och vill samtidigt påpeka att det är Er förtjänst att 2008 åter blev ett år med ett gott resultat.

Stig Eng, Kommunstyrelsens ordförande

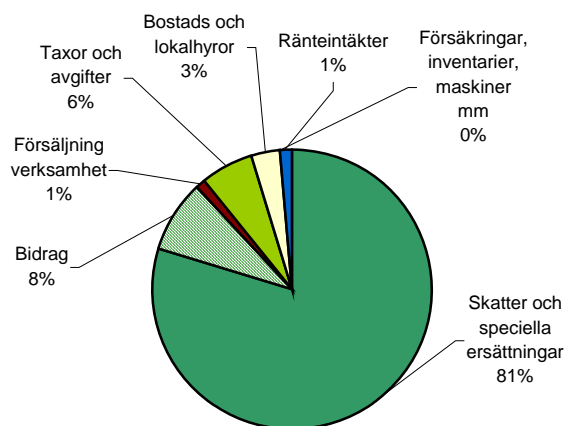
Sammanfattning

Femårsöversikt

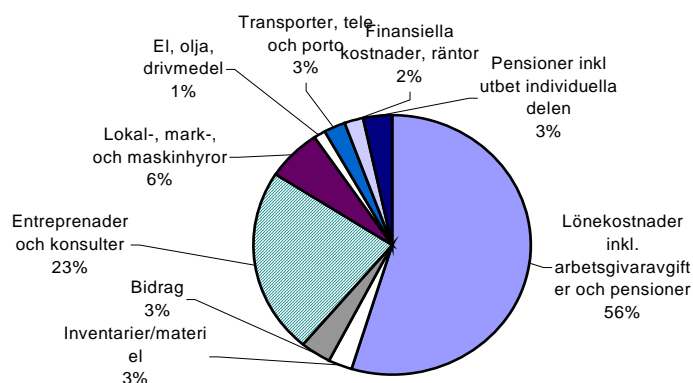
	2004 ÅR	2005 ÅR	2006 ÅR	2007 ÅR	2008 ÅR	2009 Budget	2010 VP	2011 VP
BEFOLKNING								
Folkmängd 31/12	9 872	9 847	9 810	9 813	9 736			
Folkmängd 1/11 året före budgetåret	9 965	9 869	9 831	9 799	9 822	9 780	9 780	9 780
Medelålder, antal personer 31/12	43,5	43,6	43,9	43,9	44,1			
0-5 år	515	541	542	583	595	548	542	538
6-15 år	1272	1209	1128	1 066	1 013	989	977	958
16-18 år	428	431	482	518	497	453	396	378
19-64 år	5596	5624	5609	5 582	5 515	5 529	5 491	5387
65 år -	2061	2042	2049	2 064	2 116	2 150	2 181	2250
Totalt SCB's prognos						9 669	9 587	9511
PERSONAL								
Antal kommunanställda 31/12	1 000	1 008	1 070	966	903	---	---	---
Antal årsarbetare	933	939	956	886	800	---	---	---
SKATTEINTÄKTER								
Kommunal skattesats	22,40	22,40	22,40	22,40	22,40	22,40	22,40	22,4
Total skattesats	32,75	32,75	32,75	32,75	33,07	33,07	33,07	33,07
KOMMUNENS EKONOMI								
Likviditet (%)	82	93	108	113,9	104	95	89	85
Soliditet exkl.ansvarförbindelse (%)	14,0	18,8	28,2	31,1	35,7	30,4	30,4	31,1
Soliditet inkl. ansvarförbindelse (%)	-117	-104	-100	-97	-88	---	---	---
Årets resultat (tkr)	13 629	13 363	24 934	13 629	10 437	3 382	885	1 715
4 % av skatteintäkter samt gen.statsbidrag före finansnetto (tkr)	12 317	12 579	13 588	10 814	13 203	14 848	15 417	16 228
Årets investeringar (tkr)	7 125	10 794	18 452	13 364	11 699	10 000	14 500	14 500
Ansvarförbindelser exkl. borgensåtagande (tkr)	299 827	295 922	320 397	344 862	326 847	---	---	---
-II- (kr/invånare)	30 371	30 052	32 660	35 143	33 570	---	---	---
Låneskuld (tkr)	96 932	90 503	83 248	80 024	65 551	66 024	60 024	53 024
-II- (kr/invånare)	9 819	9 191	8 486	8 155	6 732	6 751	6 137	5 422
Amortering (tkr)	6 167	6 864	7 604	4 705	15 178	5 000	5 000	5 000
Eget kapital (tkr)	32 073	45 436	70 370	83 999	94 436	84 530	85 415	87 130
-II- (kr/invånare)	3 249	4 614	7 173	8 560	9 699	8 643	8 734	8 909
Finansnetto (tkr)	-3 813	-3 771	-3 492	-3 360	-2 627	-3 498	-3 386	-3 208
Verksamheternas nettokostnader (tkr)	385 816	391 625	398 575	419 218	439 509	441 924	454 731	465 733
-II- (kr/invånare)	39 082	39 771	40 629	42 720	45 142	45 187	46 496	47 621

Antalet personer fördelat i åldersgrupper för budget 2009, VP 2010-2011 är beräknade av SCB utifrån befolkningen 2006-12-31.

Kommunens inkomstfördelning

Kommunens kostnadsfördelning

Sammanfattning

Året i korthet

Årets resultat för Nordanstigs kommun är 10 437 tkr och resultatet för hela koncernen är 11 771 tkr. Detta är femte året i rad med positiva resultat.

De finansiella målen för kommunen nåddes, med god marginal.

I augusti invigde Plyfa AB en helt ny produktionsanläggning, en investering på nästan 200 Mkr.

Omvärld

Efter flera år med hög tillväxt i Sverige dämpas tillväxttakten rejält de närmaste åren. Ännu skymtar inte vändningen i den globala finanskrisen och lågkonjunkturen.

Arbetslösheten i kommunen bland ungdomar har minskat men arbetslösheten i helhet ligger på samma nivå som föregående år.

Kommunen har fortfarande färre utbildade på eftergymnasial nivå än i riket och i Gävleborgs län.

Kommunen har ett stort antal företag ca. 500 där flertalet är småföretag och hälften är enmansföretag. Företagen finns i huvudsak inom branscherna metall, plast, hydraulik och träförädling.

Viktiga händelser

Kommunen

Befolkningen minskade i Nordanstig med 77 personer under 2008.

Sjukskrivningarna i kommunens verksamheter har sjunkit även 2008 och ligger på totalt 7,6 % mot 8,6 % 2007. Sjukfrånvaron beräknas utifrån totala sjukfrånvaron i procent av den totala arbetstid.

Andelen elever som lämnar grundskolan med godkända betyg är 2007/2008, 86,5 % att jämföra med föregående år 73 %.

Antalet anmälningar till kommunens Individ- och familjeomsorg och utredningar till följd av detta har ökat kraftigt under året. Även placeringsdygnet i HVB-hem har ökat kraftigt.

Hagängsgården har under året utökats med fem nya lägenheter.

IT- samt bredbandsverksamheten övergick till Fiberstaden AB den 1 juli 2008. Nordanstigs kommun äger 20 % i bolaget. Kommunen löste ut alla andelar och äger därmed Bergsjö Närvärme KB fr.o.m. den 1 oktober 2008. Kommanditbolaget äger närvärmeanläggningen i Bergsjö.

För Räddningstjänsten har året präglats av stora skogsbränder. I början av juni inträffade en skogsbrand i Hassela som omfattade hela 1 170 ha. Skogsbranden i Hassela har medfört en kostnad med 14 540 tkr.

Under åren 2006 tom 2008 har kommunens invandrarenhet välkomnat sammanlagt 86 flyktingar/ invandrare.

För att uppfylla målsättningen i den nya organisationen som är i drift 1 januari 2009 skall IT-stöd utvecklas. Framförallt verksamhetssystem inom Äldreomsorgen och Individ och familjeomsorgen har prioriterats. Under året har lönesystemet utvecklats till att bli webbaserat med självservice.

Mandatfördelning vid valen 2002 respektive 2006 såg ut enligt följande:

	2002	2006
Socialdemokraterna	11	11
Centern	8	10
Moderaterna	4	4
Folkpartiet	3	2
Vänstern	2	1
Kristdemokraterna	2	1
Miljöpartiet	1	1
Sverigedemokraterna	0	1
	31	31

Bolagen

Nordanstigs Bostäder AB visar 2008 ett positivt resultat på 2 649 tkr.

Bolaget förvaltade vid årets början och dess slut 720 lägenheter samt lokaler.

Regionen har fortfarande ett överskott på bostäder, och en svag efterfrågan på bostäder och minskande befolkning har gjort att bolagets marknadsföringsåtgärder med annonseringar inte har förbättrat situationen något nämnvärt. Kommunens beslut om fortsatt flyktingmottagning samt bolagets rabatterbjudande till ungdomar upp till 25 års ålder har dock givit ett positivt resultat för bolaget under året.

Nordanstigs Vatten AB visar 2008 ett negativt resultat på 1 397 tkr. Kommunen har beslutat om en kapitaltäckningsgaranti på 1 400 tkr. 2008 är Nordanstigs Vatten AB andra verksamhetsår och har under året distribuerat 600 000 m³ dricksvatten samt avledning och behandling av 900 000 m³ avloppsvatten för sina 2 100 kunder.

Bergsjö Närvärme KB visar 2008 ett positivt resultat på 1 307 tkr. Resultatet beror framförallt på återförda avskrivningar.

Nordanstigs Fastighets AB visar 2008 ett positivt resultat på 82 tkr.

Förvaltningsberättelse

Omvärld

Kommunens befolkning

Nordanstigs kommuns befolkningen minskade 2008 med 77 personer efter en ökning under förra året.

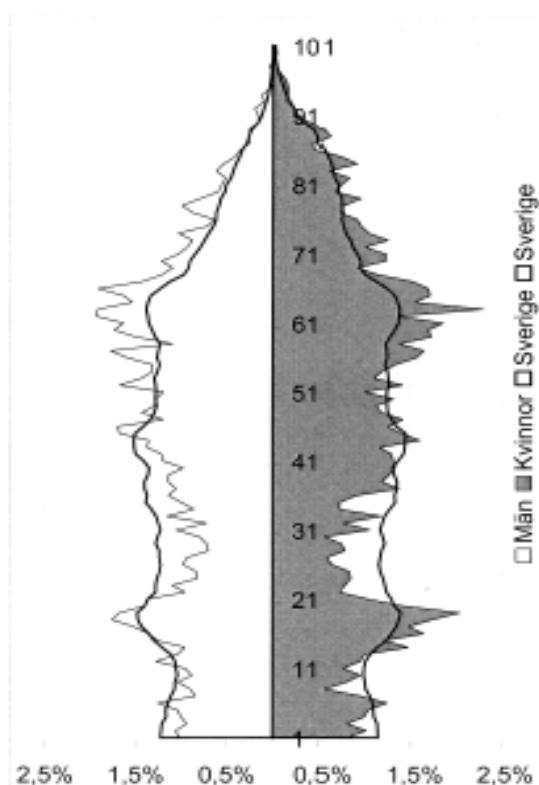
31-dec	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
					Budget 1 nov	1 nov	
Bergsjö	2836	2851	2846	2 801	P	P	P
Gnarp	2257	2231	2257	2 276	R	R	R
Harmånger	2204	2200	2200	3 103	O	O	O
Jättendal	941	926	937	0 *	G	G	G
Hassela	900	887	876	856	N	N	N
Ilsbo	684	670	697	700	O	O	O
					S	S	S
Totalt	9847	9810	9813	9736	9780	9780	9780

* Fr.o.m. 2008 gemensam församling med Harmånger

Vid utgången av 2008 låg medelåldern bland kommunens invånare på 44,1 år, vilket är några år högre jämfört med riket som låg på 41,0 år. Andelen barn i förskoleålder har ökat till viss del under de senaste åren, medan antalet barn i grundskolan har minskat.

2008 är både födelsenettet och flyttningsnettot negativt.

	2005	2006	2007	2008
Födda	91	83	100	87
Döda	142	125	146	142
Födelsenetto	-51	-45	-46	-55
Inflyttade	421	479	527	497
Utflyttade	395	471	477	518
Flyttningsnetto	26	8	50	-21

Den kraftigare linjen visar fördelningen män och kvinnor i riket. Det mörka fältet är kvinnor i Nordanstigs kommun fördelat på åldrar, det ljusa fältet är männen i Nordanstigs kommun.

I ovanstående tabell visas Nordanstigs kommuns befolkning, män och kvinnor i varje ålder i jämförelse med riket.

Nordanstigs kommun har fler invånare i åldersgruppen 50 år och äldre än riket och samtidigt färre invånare än riket i åldrarna 20 – 45 år.

Näringsliv

Bland kommunens ca 500 företag, varav ca 250 är soloföretag, är tillverkningsindustrin helt dominerande. Företagen finns i huvudsak inom branscherna metall, plast, hydraulik och träförädling.

Efterfrågan under första halvåret av 2008 har varit god speciellt för företag inom metall, hydraulik och träförädling. Under andra halvåret har dessa företag drabbats tydligast p.g.a. lågkonjunkturen. Särskilt hårt drabbade har de företag blivit som endast har legotillverkning. Trots nuvarande läge finns det ljuspunkter, en del företag nyanställer.

Besöksnäringen i kommunen är fortfarande under stark utveckling. Samverkan mellan kommunerna och entreprenörerna inom besöksnäringen har under året blivit tydligare och allt viktigare.

Kommunens näringslivsservice, Nordanstigs Utveckling.

För att tillgodose näringslivets och kommunens önskemål om en fungerande service finns Nordanstigs Utveckling. För att förenkla för näringslivet skall Nordanstigs Utveckling arbeta efter modellen "en dörr in", vilket innebär att företagare kan fråga vad som helst och Nordanstigs utveckling skall leverera svaret eller lotsa till rätt instans.

Huvuduppgiften för Nordanstigs Utveckling är att arbeta för ett bra lokalt företagsklimat genom att:

- Förenkla för företagen vid kontakt med myndigheter
- Nyföretagande
- Lokala aktiviteter för nyföretagande
- Nätverksbyggande och mentorskap
- Högskole- och universitetskontakter
- Lokala branschnätverk
- Rådgivning
- Utveckling, strategier
- Internationalisering
- Nya marknader
- Information till företagare
- Företagsbesök
- Inflyttningslots, främst inom Hollandsprojektet
- Trender, aktuell lokal utveckling
- Medverka till utveckling av turismen

Som ett ytterligare stöd för att öka och bredda kompetensen i Nordanstigs Utveckling finns ett nära samarbete med Länsstyrelsen, ALMI, Region Gävleborg, Arbetsförmedlingen,

Nordanstigs Företagarförening, Investera i Sundsvall, Åkroken med flera aktörer.

Hälsingekommunerna har under året samverkat i projektet H4B, Hälsingland for Business. Gemensamma aktiviteter har genomförts framförallt med Hudiksvalls Näringslivsbolag, HNA, såsom exportseminarium, importseminarium, Business start, Företagsfrukostar m.m. Projektägare för H4B har varit ALMI Företagspartner AB.

Fyra företagarräffor har genomförts i kommunen, under 2008, i ett samarrangemang mellan Nordanstigs Utveckling och Nordanstigs Företagarförening. Träffarna har genomförts i Hassela, Bergsjö, Gnarp och Harmånger med ca 120 deltagare totalt. Målet är att avancera i Svenskt Näringslivs ranking avseende företagsklimat till att vara bland de 100 högst rankade kommunerna.

Under året har även Hollandsprojektet tagit emot ett flertal familjer. Projektet fortsätter under 2009.

Arbetsmarknad

År 2008 har under första halvåret präglats av högkonjunktur i samhället och kommunens arbetsmarknadspolitiska arbete har främst avsett integrationsfrågor. Under hösten har dock samhället stått inför stora ekonomiska förändringar och varsel har lagts inom många sektorer, framförallt tillverkningsindustrin och offentlig verksamhet. Varsel har övergått till uppsägningar och vi ser en ökad arbetslöshet och utanförskap. Behoven av samverkan med offentliga aktörer på det arbetsmarknadspolitiska området har och kommer att öka markant lika som behovet av utbildningsinsatser.

Andelen arbetssökande och i arbetsmarknadspolitiska program den sista december var 4,7 % 2008. Arbetslösheten i Nordanstigs kommun i jämförelse med länet, Västernorrlands län och riket.

Öppet arbetslösa & i program 31 december (%)	Alla 16-64 år		Ungdomar 18-24 år	
	2007	2008	2007	2008
Nordanstigs kommun	4,7	4,7	9,8	9,2
Gävleborgs län	5,6	5,5	10,2	9,9
Västernorrlands län	5,4	5,3	9,2	8,3
Riket	3,9	3,7	5,3	5,3

Källa: www.ams.se

Utbildning

Den genomsnittliga högskoleutbildningsnivån i riket är högre än i Nordanstigs kommun.

Folkhälsa i kommunen

Sveriges riksdag antog år 2003 elva nationella mål för folkhälsan. Målområdena omfattar de bestämningsfaktorer som har störst betydelse för den svenska folkhälsan. Dessa ligger till grund för kommunens folkhälsoarbete. Nordanstigs kommun har valt att i första hand prioritera fyra av Folkhälsomålen:

- Mål 3: Trygga och goda uppväxtvillkor*
- Mål 9: Ökad fysisk aktivitet*
- Mål 10: Goda matvanor*
- Mål 11: Minskat bruk av tobak och alkohol*

Folkhälsoarbetet riktar sig mot alla invånare, främst de unga.

Under året har folkhälsoarbetet haft en låg aktivitet. Sammanslagning av Brottsförebyggande rådet och Folkhälsorådet kommer att aktualiseras i början av 2009.

Örebro Preventionsprogrammet (ÖPP) som vänder sig till föräldrar och andra vuxna som arbetar och kommer i kontakt med ungdomar i årskurserna 7-9 har fortsatt under året.

Känslighetsanalys

En bild av Nordanstigs kommuns beroende av omvärlden kan visas genom en känslighetsanalys. Denna visar att oförutsedda händelser, dvs. händelser kommunen inte råder över har stor betydelse för kommunens ekonomi.

Känslighetsanalys	tkr
Löneökning med 1%	+ 3 000 tkr
Prisförändring med 1%	+/- 2 560 tkr
Befolkningsändring, 50 personer	+/- 2 000 tkr
Förändring av generella statsbidrag med 1%	+/- 1 264 tkr
Förändring försörjningsstöd med 10%	+/- 269 tkr

Svensk ekonomi och internationell ekonomi

Vid ingången av år 2008 anade världen ännu inte hur mycket konjunkturen skulle vika under året. Första kvartalet kom dock rapporterna tätare och de blev allt tydligare att högkonjunkturen svängde till en lågkonjunktur.

Efter sommaren tilltog turbulensen i samhällsekonomin. En finanskris startade i USA men utvecklades omedelbart till en global finanskris. Oron i sig är det som nu försämrar utsiktarna för tillväxten både i BNP och på lite sikt skatteunderlaget. Detta förstärker den mer normala nedväxlingen i konjunkturen. Skatteunderlaget växer långsammare än tidigare, och också långsammare än tidigare bedömt. Samtidigt innebär detta ändå större resurser än föregående år. Prognoserna visar dock att resultaten i kommunsektorn försämrades de närmaste åren. För landstingen är läget kärt redan år 2008 och därpå följande år på grund av ett högt kostnadstryck, medan kommunernas utgångsläge är bättre. Likväl underskreds målet om god ekonomisk hushållning - den kommunala sektorns motsvarighet till det statliga överskottsmalet. Kraven skärps därför på kommuner och landsting att fortsätta att intensifiera effektivitets- och rationalitetsarbetet.

Till följd av den finansiella oron fördjupas under hösten 2008 så förlängs den pågående svenska konjunkturedgången. Varsel ökade kraftigt under hösten. Ovissheten under hösten var mycket stor kring finanskrisens effekter.

Finanskrisens exceptionella utveckling under senare tid bottnar i en brist på förtroende, där finansmarknadens aktörer blivit alltmer ovilliga att låna ut till varandra. Den svårare finansieringssituationen ökar både motpartsrisker och likviditetsrisker i det globala banksystemet. Investmentbankernas utsatta position förklarar den extremt snabba händelseutvecklingen, där fyra av de största aktörerna under loppet av en dryg vecka i mitten av september antingen försattes i konkurs såsom Lehman Brothers andra köptes upp som Merrill Lynch och vissa omvandlades till mer reglerade affärsbanker såsom Goldman Sachs och Morgan Stanley. Bristen på likviditet och oviljan att ta risk har drabbat finansiella aktörer över hela världen och svallvågor har slagit till även mot banker som inte har solvensproblem.

I Europa har krisen föranlett en våg av förstatliganden: bostadsbanken Bradford & Bingley i Storbritannien, storbanken Fortis i

Beneluxländerna och isländska Glitnir. I Tyskland har stat och banker tvingats stödja fastighetsfinansieringsinstitutet Hypo Real Estate, landets största, med lånegarantier på 27 miljarder euro.

Finanskrisen är mer omfattande och djupgående än några av de andra kriser vi upplevt de senaste decennierna.

I september höjde Riksbanken reporäntan till 4,75 % för att senare under hösten sänka den till 2 %. I februari 2009 sänktes räntan ytterligare 1 % till 1 %.

President Obama i USA signerade i mitten av februari det nya stimulanspaketet på USD 787 miljarder eller 6 % av BNP fördelat på flera år. Obama hoppas att det ska stimulera ekonomin tillräckligt mycket för att skapa 3,5 miljoner nya jobb. Regeringen har även presenterat ytterligare ett stödpaket på 75 miljarder USD för att hjälpa skuldtungda villaägare. Därigenom kan 9 miljoner hushåll få hjälp att bo kvar i sina bostäder.

Det finansiella systemet i USA måste repareras innan det kan ske en ekonomisk återhämtning. Hotet om deflation närmar sig och den amerikanska centralbanken, FED, kommer troligen hålla räntan på dagens låga nivå, 0,25 %, de närmaste två åren tror Handelsbankens i sin prognos.

Samhällsekonomin påverkar kommunerna
Nordanstigs kommun står liksom många andra kommuner inför krav på omprioriteringar inom och mellan verksamheterna. T.ex. så minskar antalet elever i grundskolan.

De tidigare gynnsamma förutsättningarna för kommunerna är nu slut för denna konjunktursväng. Efter 2009 begränsas utrymmet för kommunala kostnadsökningar. Antalet arbetade timmar i ekonomin minskar på grund av lågkonjunkturen som förvärrats av den globala finanskrisen.

SKL:s utsikt mot 2020 visar att det inte finns demografiska förutsättningar för skatteunderlaget att ge samma tillskott som idag till sektorns ekonomi. Samtidigt kommer de demografiska behoven att ställa högre krav på verksamheterna i både kommuner och landsting.

För att möta framtidens utmaningar inom välfärdspolitiken måste de kommande kärva åren göras politiska prioriteringar. Det är hög tid att ta fram en långsiktig strategi för välfärdstjänsternas omfattning och finansiering.

Kommunstyrelsens ledning och styrning för god ekonomisk hushållning.

Bakgrund

Kommunallagen och Kommunal redovisningslag föreskriver kommunens ekonomiska styrning. Enligt dessa ska kommunen ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer såsom kommunens bolag. Dessutom anges i balanskravet att kommunens intäkter varje år skall överstiga kostnaderna. Balanskravet får ses som en nedre gräns för den ekonomiska utvecklingen medan begreppet god ekonomisk hushållning innebär väsentligt högre krav.

Kommunen har arbetat medvetet med god ekonomisk hushållning de senaste fem åren, vilket givit positiva resultat. Detta är av nöden tvunget eftersom de många åren med negativa resultat medfört att kommunen idag har pensionsutbetalningar varje år på ca 11 000 tkr, räntekostnader på långfristiga lån på ca 4 000 tkr samt leasingavgifter avseende försåld återhyrd egendom på ca 4 500 tkr som belastar årets utrymme av skatteintäkter. Med andra ord har kommunen varje år ett minskat utrymme på ca 20 000 tkr som skulle ha kunnat användas till årets verksamheter istället för att betala gamla åtaganden. En rimlig nivå torde vara ca 5 000 tkr.

Se graf över årets resultat 1990-2008.

Kommunstyrelsens uppföljning

Fullmäktige har antagit sex övergripande politiska inriktningar och ambitioner. Utifrån dessa har fullmäktige formulerat verksamhets- och finansiella mål, totalt 16 st, som de särskilt önskar följa upp. Nämnderna har utifrån politiska inriktningar och ambitioner och fullmäktigemålen dels formulerat mål som stödjer dessa dels egna mål.

Sammanfattningsvis uttrycker de finansiella målen att varje enskilt år ska årets kostnader täckas av årets intäkter samt dessutom ge ett överskott för att kommunen skall avsätta medel för att möta tidigare tagna och framtida pensionsförpliktelser, värdesäkra tillgångarna, egenfinansiera investeringar samt skapa en buffert för framtida oförutsedda händelser.

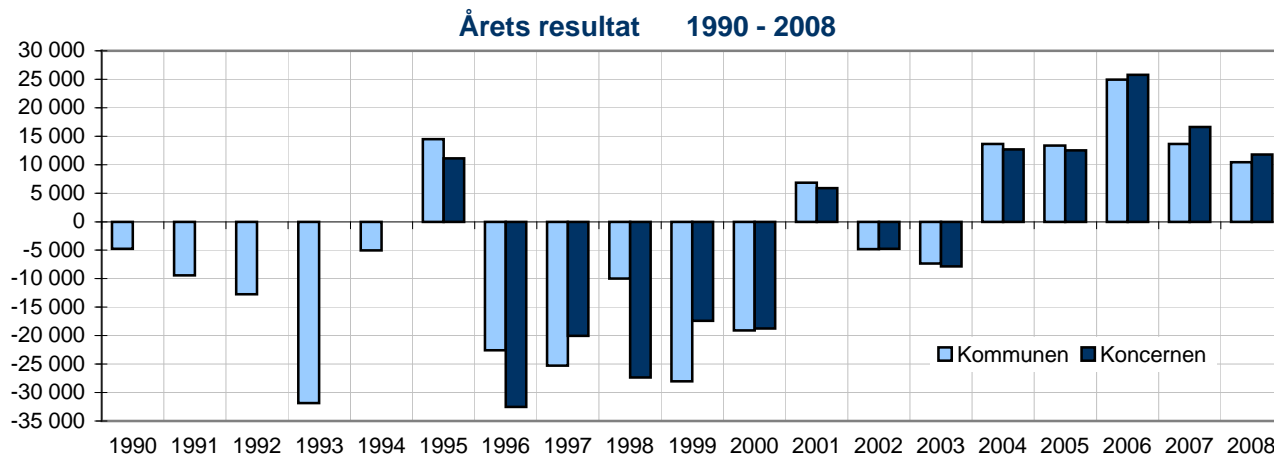
De finansiella målen skall harmoniera med fullmäktiges verksamhetsmål. Arbetet med att precisera målen så att de harmonierar med det ekonomiska utrymmet har intensifierats under 2008 inför budget 2009-2011.

Under 2009 fortsätter arbetet med att utveckla former för uppföljning av målen samt att utveckla strategier för genomförande av målstyrning i alla verksamheter.

Under 2008 startade arbetet med Vision 2020. Under första halvåret ska Visionen för Nordanstigs kommun formuleras. Beslut planeras att fattas senast i september av fullmäktige.

Därefter startar arbetsprocessen med att förankra och aktivera handlings- och aktiviteter som leder kommunen mot Vision 2020.

Under våren 2009 planerar kommunen att genomföra en medborgarenkät med rubriken "Vad tycker du om din kommun".

Ekonomi och verksamhetsuppföljning

Verksamheterna följs upp genom att månatligen redovisa nämndernas ekonomi med kommentarer avseende utfall samt med beräknat utfall för årsresultat för nämnder samt kommunstyrelse. Vid budgetavvikelse presenteras förslag till åtgärder. Två delårsrapporter, per april och per augusti, presenterades för fullmäktige. Dessutom kommenteras prognos över måluppfyllelse under 2008. Inför 2009 föreslås fullmäktige att en delårsrapport, per juni, redovisas.

Under 2009 kommer ett nytt attestreglemente att tas fram samt en finanspolicy som ersätter den tidigare.

Under 2007 har två projekt startats för att kunna jämföra kostnad och kvalitet i kommunala verksamheter. Projekten har fortsatt under 2008. JÄMFÖRA, ett jämförelseprojekt i samarbete med SKL och Finansdepartementet, hälsingekommunerna samt Sandviken och Älvdalens kommuner. KPB (Kostnad Per Brukare) inom äldre- och handikappomsorg, i samarbete med SKL syftar till att ytterligare förankra gemensamma principer för beräkningar och skapa jämförande resultat mellan kommunerna.

Internkontroll

Varje nämnd samt kommunstyrelsen antar årligen en internkontrollplan. Nämnderna redovisar i samband med årsbokslutet resultatet av den interna kontrollen. För kommunstyrelsen och fullmäktige redovisas uppföljning av kommunens internkontroll i årsredovisningen.

Internkontrollplaner har antagits av de två nämnderna, Utbildning och Kultur samt Omsorg och Arbetsmarknad.

Kommunstyrelsen har en separat internkontrollplan som avser deras egna verksamheter. Uppföljning av dessa redovisas under respektive nämndkapitel samt i nämndsboksluten.

Kommunstyrelsen antog en specifik internkontrollplan utifrån sin uppgift att leda, samordna och övervaka förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders och bolags verksamhet. Enligt KL 6 kap.

Sammanfattning av resultat

Kommunstyrelsens internkontroll

Process, rutin	Resultat
Posthantering, diarium	Kontrollen har skett på kommunhusets post förutom IFO, stickprovskontroller har gjorts enligt fastställd frekvens. Inga allvarliga brister har upptäckts, däremot har förbättringsområden uppmärksammats med förslag till åtgärder.
Attestrutiner, scanningrutiner avseende leverantörsfakturer	Alla leverantörsfakturer hanteras centralt. Förbättringsområden har identifierats framförallt referenser och deltagarförteckning samt syfte vid representation och utbildning.
Investeringsredovisning	Sker för närvarande i samband med boksluten. Slutredovisning för varje projekt med kommentarer skall ske till Kommunstyrelsen vid respektive projekts slut.
Bilar, körjournal, bensinkort,	Har infört under året ett datoriserat boknings och uppföljningssystem. Systemet omfattar ännu enbart bilpoolen, hittills har inga uppföljningar genomförts. Alla bilar ska ingå i systemet.
Uppföljning av Kf övergripande verksamhetsmål	Målen har följts i två delårsbokslut samt i årsredovisningen.

Kommunens nämnder och bolag

Kommunstyrelsens verksamheter visade ett överskott mot budget med 2 121 tkr och Omsorgs och arbetsmarknadsnämnden. Ett överskott med 4 083 tkr. Utbildning och kultur-nämnden visade ett underskott mot budget med 1 298 tkr. Det är oroande att det är avvikelser på Utbildnings och Kulturnämnden, eftersom kostnadsnivån då kan antagas var för hög inför 2009.

Nordanstigs Bostäder AB:s resultat för år 2008 visar ett överskott med 2 686 tkr (2007 års resultat 2 939 tkr).

Nordanstigs Vatten AB:s resultat för år 2008 visar underskott med 1 397 tkr (2007 års resultat - 9 tkr). Kommunen har beslutat om kapitaltäckningsgaranti på 1 400 tkr.

Fiberstaden AB:s resultat för år 2008 visar ett överskott på 612 tkr (184 tkr). Nordanstigs kommuns IT- och bredbandsverksamhet övergick till Fiberstaden AB 2008-07-01. Fiberstaden AB ägs av Hudiksvalls kommun 80 % och av Nordanstigs kommun 20 %.

Bergsjö Närvärme KB visar ett överskott med 1 307 tkr.

Stiftelsen Ersk-Matsgården visar ett positivt resultat på 64 tkr (2007 års resultat 31 tkr).

Det är nödvändighet att det arbete som under 2004 - 2008 utförts med att minska verksamheternas och bolagens kostnader, samtidigt som en service, med enligt fullmäktige bestämd kvalitet fortsätter framöver. Det är angeläget att kommunen nu nyttjar det ekonomiska utrymmet (likviditet) på ett strategiskt gynnsamt vis för att underlätta framtida möjligheter till god ekonomisk hushållning.

Hagängsgården, Harmånger

Särskilda händelser under året 2008

Viktiga händelser

Ny målstyrningsmodell som beslutades 2007 aktiverades fullt ut i alla verksamheter under 2008.

Resultaten för läsåret 2007/2008 visar på en positiv trend beträffande måluppfyllelse inom grundskolan. Vad som särskilt skall lyftas fram är matematikresultaten på de nationella proven i år 5, där 92 % av eleverna nått kravnivån på samtliga delprov i jämförelse med 70 % läsåret 2004/2005. Även i svenska och engelska har resultaten förbättrats, dock inte i samma omfattning.

Andelen behöriga elever till nationellt gymnasieprogram har också ökat i förhållande till tidigare år och målet att elevernas måluppfyllelse årligen skall överträffa förväntansvärdet enligt SALSA har uppnåtts. Andelen elever med godkända betyg i basämnena svenska, engelska och matematik och därmed behörighet till nationellt gymnasieprogram har under de senaste åren ökat i kommunen. Vårterminen 2008 var 84,4 % av kommunens elever behöriga för gymnasiestudier jämfört med vårterminen 2007 då 83,6 % var behöriga.

Hagängsgården har under året utökats med fem nya lägenheter.

Antalet anmälningar till kommunens individ- och familjeomsorgen har ökat med drygt 40 % och antalet utredningar som har behövt inledas som en följd av detta har ökat med närmare 30 %. Antalet placeringsdygn i HVB-hem har ökat med nästan 90 % och placeringsdygn i familjehem har ökat med drygt 50 %. Även handläggaresressursen för försörjningsstöd minskades ned inför 2008. Trenden med stigande försörjningsstöds-kostnader har fortsatt, men kostnaden har stannat inom den budgetram som funnits eftersom ramen höjdes inför 2008.

Bredbandsverksamheten har överförts med både personal och verksamhet till Fiberstaden AB fr.o.m. 1 juli 2008. Fiberstaden AB hyr stadsnätet av kommunen. Kommunens IT service och support utförs av Fiberstaden AB

Kommunen har löst alla andelar i Bergsjö Närvärme KB den 1 oktober 2008. Kommanditibolaget äger närvärmeanläggningen i Bergsjö.

I början av juni rasade två skogsbränder samtidigt i norra Hälsingland varav en var mycket stor och omfattande väster om Hassela i

Förvaltningsberättelse

Nordanstigs kommun. 1170 ha omfattades av branden. Rökutvecklingen kändes ända ner till Gävle. Räddningsinsatsen pågick från den 1 juni till den 11 juni. Skogen och marken ägs av Holmen Skog AB. Räddningsstyrkan var omfattande med regionalt stöd från räddningstjänster i Gävleborgs- och Sundsvallsregionen. Övriga som deltog i släckningsarbetet var hemvärnet, privata entreprenörer och lokala "stigfinnare". Från luften angreps eldhärdarna som mest av 8 helikoptrar. Den totala insatstiden för kommunens räddningstjänst var 4200 timmar. Kostnaden för räddningsinsatsen i Hassela blev totalt 14 540 tkr

På uppdrag av Nordanstigs kommun har projektering av vatten- och avloppsnät i Sörfjärden påbörjats. Verksamhetsområdet har ännu inte fastställts. Kommunfullmäktiges beslut är överklagat.

Kommunen har enligt avtal med integrationsverket tagit emot 16 flyktingar/invandrare under 2008. 2006 – 2008 har 86 flyktingar/invandrare flyttat till Nordanstig. Staten ersätter kommunens kostnader i cirka två år. Fr.o.m. 2008-10-01 är verksamheten sammanslagen med Arbetsmarknadsavdelningen och utgör en verksamhet under en ledning. Vid 2008 års utgång hade totalt 86 flyktingar tagits emot och erbjudits boende i Bergsjö, Gnarp, Ilsbo och Harmånger, där de flesta är bosatta i Bergsjö.

Inför kommande år 2009-2011

Kommunstyrelsen har beslutat 2008 att omorganisera förvaltningsorganisationen för att skapa en renodlad roll i kommunallagens mening för Kommunstyrelsen samt en driftförvaltning (**Utbildning & Omsorgsförvaltningen**). Den nya organisationen är i drift från och med 2009-01-01.

Invandrarenheten handhar kommunens verksamhet kring flyktingmottagande. Denna verksamhet startade hösten 2006. Kommunen har avtal med Integrationsverket om att ta emot flyktingar och andra invandrare under perioden 2006-2009. Nytt beslut skall fattas 2009 om kommunen önskar förlänga avtalet.

Översiktsplanen kommer till delar att omarbetas med bl.a. fördjupning inom vindkraftsområdet. Prioritering fortsätter av planering och projektering av strandnära boenden.

MittSverige Vatten AB har i uppdrag av fullmäktige att upprätta ett förslag till verksamhetsområde för vatten och spillvatten i Sörfjärden, Gnarp.

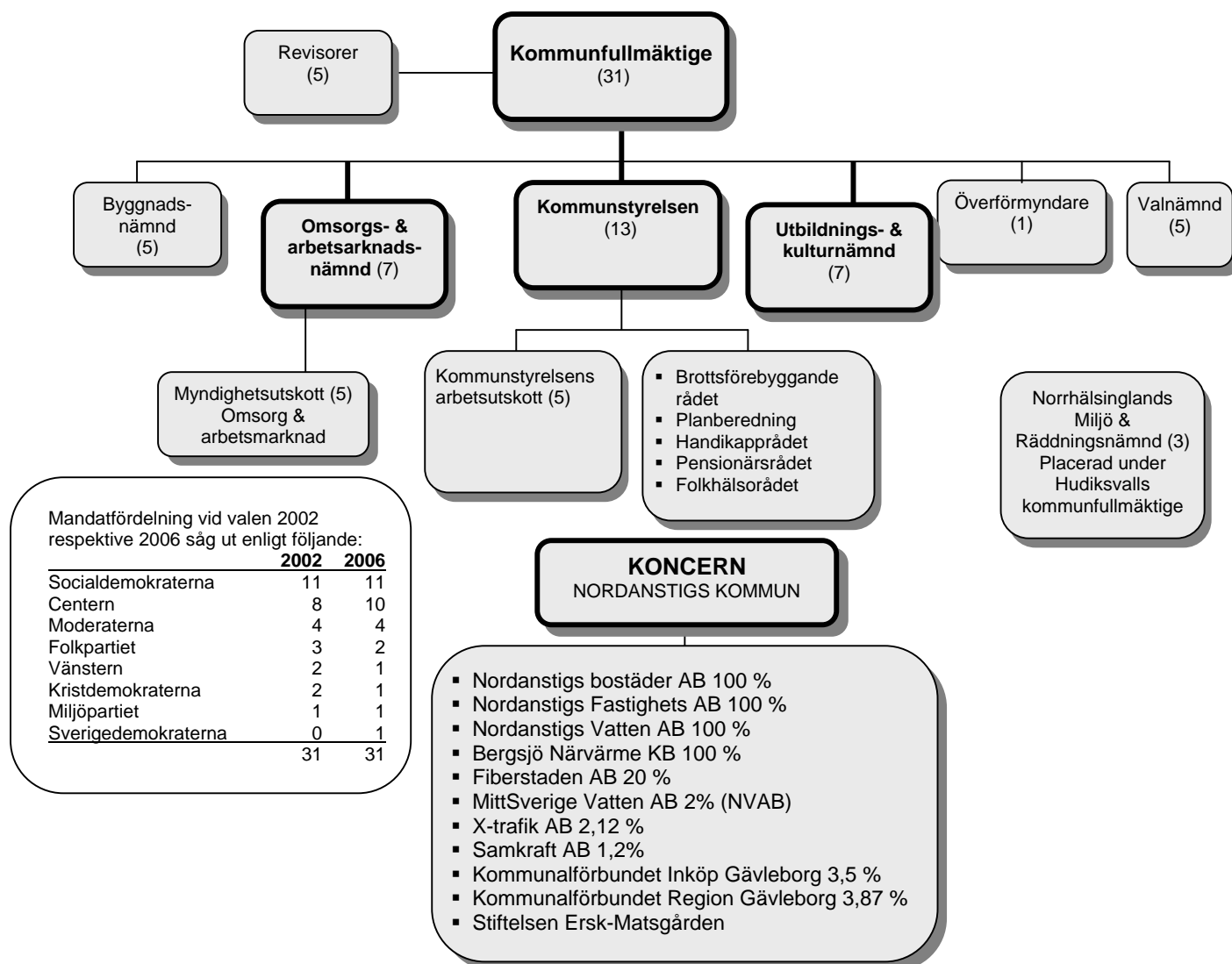
Den tidigare statliga fastighetsskatten på bostäder ersätts 2008 med kommunal Fastighetsavgift. Införandet 2008 är neutralt, såväl för varje kommun som för staten. Kommande år 2009 och framåt ska den årliga intäktsförändringen från fastighetsavgiften tillföras respektive kommun och adderas till det ursprungliga beloppet 2008.

Sist men inte minst så är det mycket ovisst hur konjunkturen och den globala finanskrisen kommer att påverka kommunens ekonomi de närmast kommande åren.

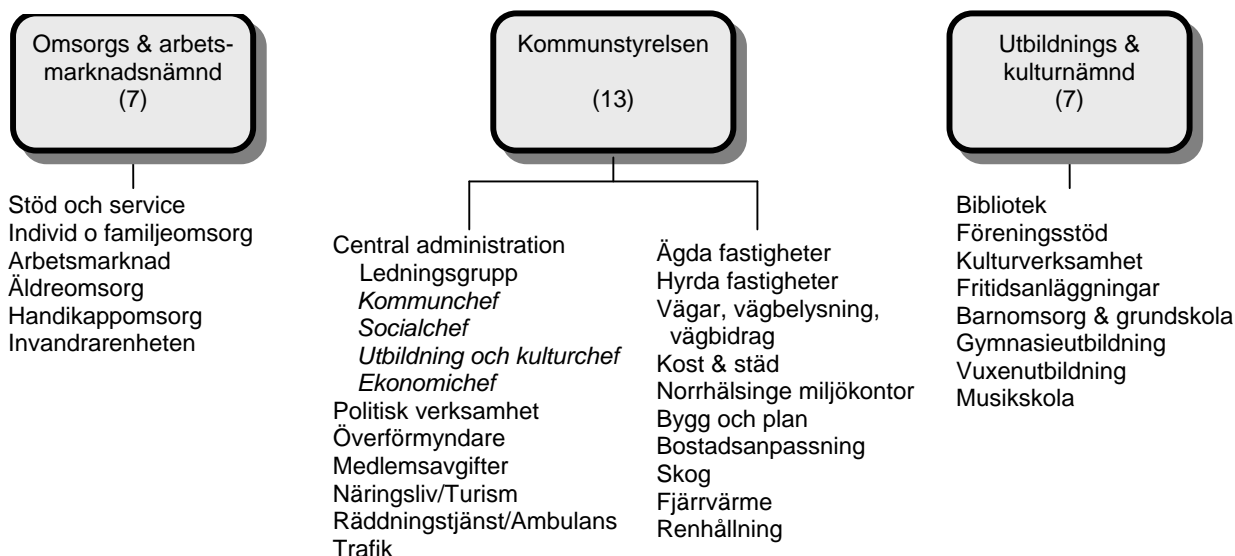

Skogsbrand 2008, Hassela

Organisationsschema

Kommunförvaltningen

Kommunfullmäktiges sex övergripande politiska inriktningar och ambitioner samt uppföljning av fullmäktiges övergripande mål

1. Stödja barn och ungas utveckling

Ambitionen är att barnen skall kunna växa upp i en trygg och stimulerande miljö. Kommunens arbete skall stärka föräldrarollen. Detta skall ske genom att socialtjänsten, skola och föräldrar bedriver ett gemensamt organiserat arbete mot gemensamma mål. Drogfria miljöer skall stimuleras.

Kommunen skall arbeta för en bibehållen samverkan mellan skola och närings- och arbetsliv. Ambitionen är att undervisningen i grundskolan skall resultera i att en ständigt ökande andel av eleverna når de nationella målen. Skolutveckling skall utgå ifrån kunskap och forskning.

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål		Förvaltningen			
			Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Årsresultat		
				Nämndsmål	KF	
Andelen elever som når målen skall år från år öka med strävan att alla elever har fullständiga betyg när de lämnar grundskolan	Elevernas måluppfyllelse när de lämnar grundskolan ska årligen överträffa förväntansvärdet SALSA*)	UK	*)Genomsnittligt meritvärde	Slutbetyg i alla ämnen elever år 9: 2005 69 % 2006 75 % 2007 73 % 2008 81% Föväntat SALSA-värde: 199 Uppnått SALSA-värde: 200	☺	☺
	Pojkar och flickor ska lyckas lika bra i skolan.	UK	Förskolans personal deltar i länsnätverk om flickor och pojkar i förskolan. Dialog om förhållningssätt. Förskolan, dialoglärande samtal.			
	Elevernas kunskaper och färdigheter i läsning, skrivning och matematik skall förbättras.	UK	Kommunövergripande pedagogträffar. Kompetensutvecklingsinsatser, lärarlyftet, TRAS, Resursteam. Lärare deltar i seminarier för kommunala läs- och skrivutvecklare som anordnas av Myndigheten för skolutveckling. Klasskonferenser, DLS-efterföljande handlingsplaner. Individuella utvecklingsplaner, åtgärdsprogram. Grupp- och individuellt stöd. Gemensamma träffar mellan förskola och skola och mellan skolorna med planerade pedagogiska samtal.	Andelen elever med godkända betyg i basämnen svenska, engelska och matematik och därmed behörighet till nationellt gymnasieprogram har under de senaste åren ökat i kommunen. Vårterminen 2008 var 84,4 % av kommunens elever behöriga för gymnasieprogram jämfört med vårterminen 2007 då 83,6 % var behöriga.	☺	
		KS	Upprätta handlingsplan för städpersonal som upptäcker mobbing i skolorna.	Har upprättat en handlingsplan/indicieplan mot mobbing.	☺	
		KS	Förbättra kostinnehåll och måltidsmiljön i skolorna.	Har påbörjat arbetet med att göra medarbetare, elever, lärare, barnomsorgspersonal samt föräldrar delaktiga i att bestämma utbudet av maträtter till elever i skola och barnomsorg. Både den fysiska och psykiska måltidsmiljön i matsalarna behöver förbättras. Behöver möjliggöra att fler vuxna äter med eleverna. Samvaron kring måltiden ger möjlighet att skapa en förtroeligare bas som kan bidra till inläring av kunskaper i klassrummen.	☺	

Förvaltningsberättelse

Kommun- fullmäktiges målområden	Nämndens mål	Förvaltningen				
		Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Årsresultat		KF	
			Nämndsmål			
Senarelägga debutåldern och minska bruket av tobak och alkohol hos ungdomar.		KS	SMART-Projektet Kontraktsmetod elever årskurs 4-9	Projektet har lagts i vila.		
		KS	ÖPP-programmet, Utbildning av föräldrainformatörer	Pågår		
	Vid utgången av 2008 skall individ- och familjeomsorgen ha initierat eller medverkat till genomförande av minst två specifikt drogförebyggande aktiviteter.	OA	Utarbetande av en handlingsplan	Drogfri ungdom i Gnarp 30 april samt information i skolor från Missbruksenheten. SMART är vilande.		
			Drogfri ungdom 30/4			
		UK	SMART- Projektet Kontrakts- metod elever år 4 - 9	Implementeringen har misslyckats. Arbetet med SMART är nedlagt. Ingen nystart kommer att ske inom de närmaste terminerna.		
Projekt SMART och ÖPP	UK	ÖPP-programmet, information till föräldrar av utbildade föräldrainformatörer. Skolsköterskan har hälsosamtal med varje elev i förskoleklass, åk 2, 4, 6 och 8	För förebyggande föräldrainsformation, ÖPP, finns utbildade föräldrainformatörer i kommunens år 7-9 skolor. En handlingsplan finns framtagen och en översyn och revidering av planen ska ske under höstterminens första del. Skolsköterskorna har genomfört hälsosamtal, vilket redovisas i verksamhetsberättelsen. Förebyggande aktiviteter pågår i samverkan med Skola-IFO-Polis. Ytterligare aktiviteter behöver vidtas och uppföljningsverktyg - mätmetoder behöver utarbetas för analys och mätning av måluppfyllelse. Redovisas i skolornas kvalitetsredovisning.			

Förvaltningsberättelse

2. Aktiv kultur och fritid

Inriktningen skall vara att stimulera och stödja ideella föreningar som bedriver ungdomsverksamhet. Bidra till att allsidiga fritidsaktiviteter för barn och ungdomar i drog- och alkoholfri miljö, skapas.

Ambitionen är att öka de ekonomiska resurserna till kultur och föreningsstöd redan i 2008 års budget.

Ambitionen är att anpassa de allmänna kommunikationerna så att det skapas fler möjligheter att nyttja dessa till och från kvällsaktiviteter.

Kommun- fullmäktiges målområden	Nämndens mål	Förvaltningen			
		Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Årsresultat		
			Nämndsmål		KF
Öka anslaget till kultur- och föreningsliv		UK	Nämnden har inte angivit någon speciellt riktad insats eller prioritering av det ökade budgetanslaget till kultur- och föreningsliv. Utifrån Utbildnings- och kulturnämndens ekonomiska situation så kommer inte alla pengar att delas ut.		
		KS	2007 bidrag till Bergsjögården Bergsjö, Godtemplargården Jättendal, Röstabadet Harmånger 2008 bidrag till Logen Enighet Gnarp		
		OA	Bidrag har lämnats till Brottsofferjouren, Kvinnojouren, Kulturstjärnan Gnarp och Röda korsets "Kontakten"		

Förvaltningsberättelse

3. Bo och verka lokalt och globalt

Infrastruktur - boendemiljöer, bredband, kommunikationer.

Ambitionen är att utveckla de allmänna kommunikationerna för att underlätta pendling i arbets- och studieregionen Sundsvall-Nordanstig-Hudiksvall.

Vara aktiv vid planering av ny E4-lokalisering och utbyggnad av Ostkustbanan (OKB)

Definierade geografiska utvecklingsområden planeras för attraktivt boende. Planering och utveckling skall ske med modern och visionär kommunikation.

Kommunen skall verka för att den fysiska tillgängligheten till olika miljöer ökar och därigenom bidra till förutsättningar för ett aktivt liv.

Kommun- fullmäktiges målområden	Nämndens mål	Förvaltningen				
		Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Årsresultat			
			Nämndsmål		KF	
Befolknings- utvecklingen skall vändas i positiv riktning	Vid utgången av 2008 skall minst 70 % av de invandrare som anlänt via invandrenheten uppleva att deras tidigare yrkes- och eller utbildningskunskap har tagits tillvara i deras integration till det svenska samhället.	OA	Brukarenkät till alla invandrare	Utredning kring frågan om brukarenkät pågår. Kontakter har tagits med andrakommuner för att inhämta deras erfarenheter		
		KS	Utvecklad infrastruktur ger studerande möjlighet att bo kvar i kommunen.	Fortsatt utbyggnad pågår.		
		KS	Inflyttningsfest. Välkommen till Nordanstig	Årets inflyttningsfest genomfördes den 20 november med 140 nya kommunmedborgare. Uppdatering av dokumentet "Välkommen till Nordanstig" kommer att genomföras via H4B. Hollandsprojektet kommer att förlängas i ytterligare 2 år. Hittills har 8 vuxna och 5 barn skrivit sig i vår kommun.		
		KS	Hollandsprojektet, Mässa i Tyskland	Opinionsarbetet med att ändra Gävleborgs strandskyddsregler fortsätter tillsammans med Nordanstigs Företagarförening. Skall befolkningstillväxten fortsätta behövs mål och vision av politiken samt ett brett och stort engagemang för ändrade strandskyddsregler.		

Förvaltningsberättelse

Kommun-fullmäktiges målområden	Nämndens mål	Förvaltningen				
		Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Årsresultat			
			Nämndsmål		KF	
Fortsätta arbetet med att öka tillgängligheten i samhället för handikappade i enlighet med riksdagens proposition	Vid utgången av 2008 skall minst 80 % av de som får en insats inom handikappomsorgen anse att den är anpassad utifrån deras behov.	OA	I samband med uppföljning av genomförandeplanen ställs frågor i syfte att undersöka om insatserna är anpassade utifrån brukarens behov	Arbetet med uppföljning av genomförandeplaner pågår kontinuerligt. Alla brukare inom daglig verksamhet eller i särskilt boende har en kontaktperson.	☺	☹
			Alla brukare tilldelas en kontaktperson i syfte att bevaka att den enskildes behov tillgodoses.			
		KS	Inventering av åtgärdsbehov samt kostnadskalkyl. Inarbetas i budget 2008.	Inventeringsarbetet är påbörjat	☹	
Fortsätta arbetet med att utarbeta detaljplaner för kommunens utvecklingsområden. Prioriterade områden är Morängsviken och Sörfjärden	Under 2008 ska utbyggnad av kommunal vatten och avlopp i Sörfjärden i Gnarp påbörjas.	KS	Planering och förprojektering påbörjas under 2008.	Projektering pågår	☹	☹

4. Långsiktig, hållbar utveckling

God ekonomisk hushållning

För kommunen gäller god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning innebär att periodens kostnader täcks av periodens intäkter samt dessutom ger ett överskott för att avsätta medel för att möta tidigare tagna och framtida pensionsförpliktelser, amortera skulder, värdesäkra tillgångar, egenfinansiera investeringar samt skapa en buffert för framtida oförutsedda händelser.

De kommunala verksamheterna skall kännetecknas av väl underbyggda beslut, hög effektivitet och god servicenivå. Kommunens affärsdrivande verksamheter och bolag skall generera överskott som kan garantera en långsiktig utveckling. Kommunal skattehöjning skall undvikas. Samarbete och samverkan ska alltid undersökas.

Ett långsiktigt arbete utifrån en gemensam arbetsregion skall, i samarbete med andra kommuner, stärka kvalitet, service och kostnadseffektivitet för en långsiktig hållbar ekonomi.

Kommunens uppgift är att planera för en god livsmiljö på ett sätt som är ekologiskt hållbart. Kommunen skall öppet kommunicera och regelbundet följa upp miljöarbetet och energiförsörjningen för att avveckla olja och fossila bränslen som energilag för uppvärmning. Utveckla källsortering i kommunens verksamheter.

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål		Förvaltningen			
			Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Årsresultat		
				Nämndsmål		KF
Senast under 2008 skall energiförbrukningen på fjärrvärmenätet produceras till minst 98 % av biobränsle.	Fjärrvärme - fortsatt konvertering till biobränsle i Bergsjö, ska vara klart under 2008	KS	Fjärrvärmepanna i Bergsjö. Installation hösten 2007	Genomfört		
Resultatet för 2009 och 2010 skall budgeteras så att resultat före finansnetto skall vara 4 % av skatteintäkter samt generella statsbidrag. 2008 skall resultatet vara lägst 880 tkr dvs. 2,4 % av skatteintäkter samt generella statsbidrag, exklusive avvecklingskostnader.				10 437 tkr		
Investeringsvolymen skall anpassas successivt för att år 2009 vara i samma nivå som avskrivningarna				Investeringar: 11 699 tkr Avskrivningar: 10 480 tkr		
Soliditeten exklusive ansvarsförbindelsen skall vara lägst 30 %				35,7%		
Likviditeten skall vara lägst 100 %, dvs. omsättningstillgångarna skall vara högre än de kortfristiga skulderna.				104%		
Samtliga investeringar bör finansieras med egna medel				Nyleasade bilar 705 tkr amortering leasade bilar 762 tkr		
Kommunen skall amortera låneskulden med 6 % per år.				Amortering har gjorts med 16 %, med hänsyn tagen till nyleasade bilar.		

5. Trygg inom omsorgen

Kommunens insatser skall kännetecknas av korrekt och snabb service när det finns behov av boende i särskilt boende eller stöd i hemmet. Brukaren skall kunna välja att få sitt beviljade hjälpbehov tillgodosett av olika utförare.

Anhörig som tar hand om någon närstående skall stöttas.

Kommunen vill underlätta för äldre att flytta till hyreslägenheter i nära anslutning till kommunens äldreboenden, för enklare tillgång till service eller annan hjälp.

Kommunen ska intensivt samarbetet med landstinget kring vårdfrågor. Ambitionen är att ingen individ ska drabbas av problem kring gränsdragningar mellan huvudmän.

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål	Förvaltningen				
		Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Årsresultat			
			Nämndsmål		KF	
God omsorg för dementa genomsyrd av respektfullt bemötande för att ge de äldre trygghet	Vid utgången av 2008 skall nämnden kunna erbjuda flera former av anhörigstöd samt att anhörigstöd skall erbjudas på flera orter jämfört med januari 2008	OA	Jämförelser av aktiviteter mellan januari och december 2008 Anställa en anhörigsamordnare	50% anhörigsamordnare har anställts. Anhöriggrupper har startat i Hassela och Jättendal	☺	☺
	Senast 2008 06 30 skall all personal inom äldreomsorgen ha genomgått en generell utbildning om demenssjukdomar och om hur bemötande, arbetssätt och boendemiljö påverkar demenssjuka	OA	Anställa en projektledare i demensprojektet Projektledaren utformar planer för utbildning	Projektledare anställdes 2007. All personal inom äo har genomgått utbildning om demenssjukdomar	☺	
	Under 2008 skall kontinuerliga professionell handledning erbjudas äldreomsorgens personal i syfte att dels öka personalens kompetens dels bygga upp ett nära samarbete mellan olika professioner i vården av demenssjuka.	OA	Projektledaren ska handleda personalen för att utforma boendemiljöer som är anpassade för demenssjuka. Demensombud utses i äldreomsorgen	Projektledaren har kartlagt behovet av handledning inom ÄO. Demensombud är utsedda och utbildning för dem pågår.	☺	

Förvaltningsberättelse

6. Stärka näringslivsklimatet och medborgarens möjligheter till egen försörjning

Nordanstigs kommuns insatser mot näringsliv och företagandet skall kännetecknas av attityder som stärker förbättrat företagsklimat, en god företagsutveckling, möjligheter och öppningar att utveckla nätverk, och innovationer.

Ambitionen är att kommunens insatser för näringsliv och företagande skall möjliggöra fler företag, fler arbetstillfällen och utvecklad turism.

Kommunala beslutsprocesser och tillståndgivande skall vara kopplade till tjänstegarantier som är kända, accepterade och synliggjorda.

Kommunens arbetsmarknadspolitiska åtgärder skall syfta till att människor kan klara sin egen försörjning. Särskilt fokus skall vara på att underlätta ingång i arbetslivet för ungdomar.

Invandrares och andra inflyttares yrkes- och utbildningskunskaper skall tas tillvara för att underlätta ingången i arbetslivet. Invandrares inläring av svenska språket skall prioriteras.

Ambitionen är att folkhälsan i Nordanstigs kommun förbättras år från år.

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål	Förvaltningen				
		Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Årsresultat			
			Nämndsmål		KF	
Nordanstigs kommun skall verka för en region där Gävleborgs län och Sundsvallsregionen ingår.		KS	Regelbundna möten med Hudiksvalls kommun och kommunerna i Västernorrland för ökad samverkan.	Samarbetet inom Sundsvallsregionen fortgår och utvecklas.	☹	☺
		KS	Påverka landstingen i Gävleborg och Västernorrlands samarbete av trafik som passerar Nordanstig.	Samtal har inletts med landstinget, X- trafik och Hudiksvall. Fortsätter i arbetet i nya nämnden och trafikgruppen.	☹	

Förvaltningsberättelse

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål	Förvaltningen				
		Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Årsresultat		KF	
			Nämndsmål			
Medverka till minst fem nya företagsetableringar samt till minst 50 nya arbetstillfällen under perioden 2008-2010.		KS	Utvecklad infrastruktur ger fler företag möjlighet att verka i kommunen.	Fortsatt fiberutbyggnad.		
		KS	Värna om de företag som verkar i kommunen. Stötta de som vill expandera.	Arbetar för att digitalisera samtliga industriområden samt klassa nivån, tex byggklara. Kartläggningen är genomförd men själva digitaliseringen på nätet återstår. Möjligheten att uppföra ett industrihus/hotell i Gnarp alt. Tjärnvik utreds. Nära samarbete med Investera i Sundsvall samt med andra hälsingekommuner i H4B.		
		KS	Införa tjänstegarantier	Arbetet har inte startat på bred front. Dessa aktiviteter fordrar att hela kommunförvaltningen aktivt vill delta samt att ledningen tycker att detta är viktigt och tar ledningen.		
		KS	En dörr in. Den företagsamma förvaltningen.	Arbetet med " En dörr in " måste utvecklas och omfatta allt ifrån bygglov till alkoholtillstånd. Samverkan mellan olika enheter är till gagn för näringsliv och kommuninvånare.		
		KS	Minst 10 företagsbesök per år samt möte med minst 50 företagare per år.	Fyra företagsträffar är genomförda där företagsklimat varit en huvudfråga. Ca 120 företagare har deltagit.		

Personalpolitik

Kommunstyrelsens beslut om personalpolitisk inriktning visar vilken grundsyn som arbetsgivaren vill skall prägla den kultur och organisation vi alla är en del av. Processen med att få denna inriktning välkänd ute i verksamheten fortgår och är en grund för ett fortsatt arbete med personalpolitiken. Arbetet med att i den personalpolitiska inriktningen foga in och aktualisera olika personalpolitiska dokument fortsätter.

Arbetet har fortsatt med att utveckla flexibla lösningar såväl avseende arbetsorganisationen som arbetstider i syfte att få en effektivare verksamhet som både arbetsgivare och arbetstagare kan vinna på. Kommunen behöver alltmer öka attraktionen som arbetsgivare, för att klara de framtida uppdragen i verksamheten. Vad gäller arbetstider har detta påverkats av nya bestämmelser i Arbetstidslagen.

Anpassning av organisation och verksamhet till beslutade uppdrag och tillgängliga resurser pågår ständigt. Detta innebär stora påfrestningar på vår personal och arbetsmiljön i våra olika verksamheter. Stor uppmärksamhet ägnas åt att följa upp och göra förbättrande insatser avseende arbetsmiljön. Uppsägningar av ett antal arbetstagare har också varit nödvändigt. Även överenskommelser om pensionslösningar har gjorts i samband med avveckling.

Under hösten 2008 genomfördes en ny förvaltningsorganisation i Nordanstigs kommun. Detta kommer att ställa krav på bl. a. nystart och kompetensutveckling av personal, men även avveckling. I detta arbete ingår också fortsatt och intensifierat arbete med personalförsörjning.

Samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagarorganisationerna har under 2008 fortsatt att utvecklas utifrån befintligt samverkansavtal.

Samverkan med andra kommuner inom personalområdet är under fortsatt utveckling. Genom samordning av resurser och kompetenser kan vi komplettera varandra för att klara den stora bredd som krävs i dagens personalarbete, men samtidigt äger respektive kommun sina frågor.

Fortsatt fokus har funnits på arbetet med åtgärder och insatser för att få sjukskrivna att

återgå i arbete samt åtgärder för att förebygga ohälsa.

Sammantaget handlar personalpolitik mycket om att kunna bli attraktivare som arbetsgivare. Vi behöver både kunna rekrytera och behålla personal, och även i en situation med krympande resurser kunna uppehålla en god kvalitet på den verksamhet som kommunen ska bedriva för våra kommunmedborgare. En attraktiv arbetsgivare måste också kunna erbjuda arbetsförhållanden som gör att arbetslivet går att kombinera med livet utanför arbetet på ett bra sätt.

Förvaltningsberättelse

Personalredovisning

Kommunens verksamheter är främst förlagd inom tjänstesektorn och blir därmed personalintensiv. IT-avdelningens personal övergick till Fiberstaden den 1/7 2008.

Personalkostnaderna utgör ca 53,8 % av kommunens totala kostnader.

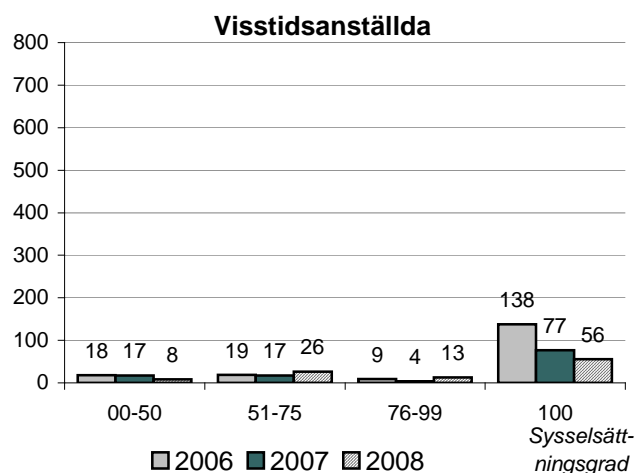
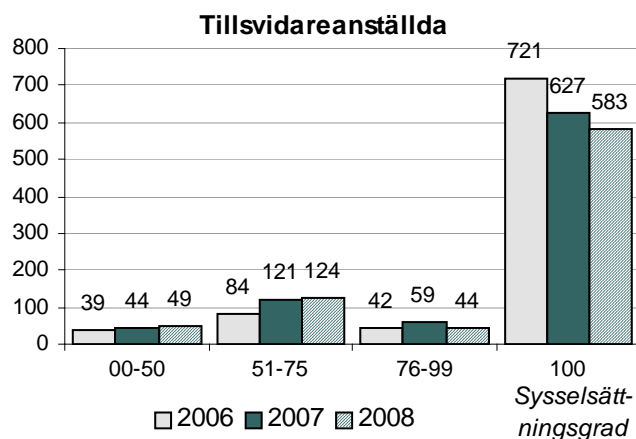
I tabellerna nedan syns antalet anställda per sysselsättningsgrad mellan åren 2006 och 2008

Resultaträkning (tkr)	2007	2008
Intäkter	557 568	565 475
Personalkostnader	-304 872	-298 880
Övriga kostnader	-239 067	-256 158
Resultat	13 629	10 437

I följande tabeller visas antalet anställda personer samt antalet årsarbetare fördelade på kommunens tre förvaltningar. Omsorg och arbetsmarknad är den förvaltning med flest antal anställda.

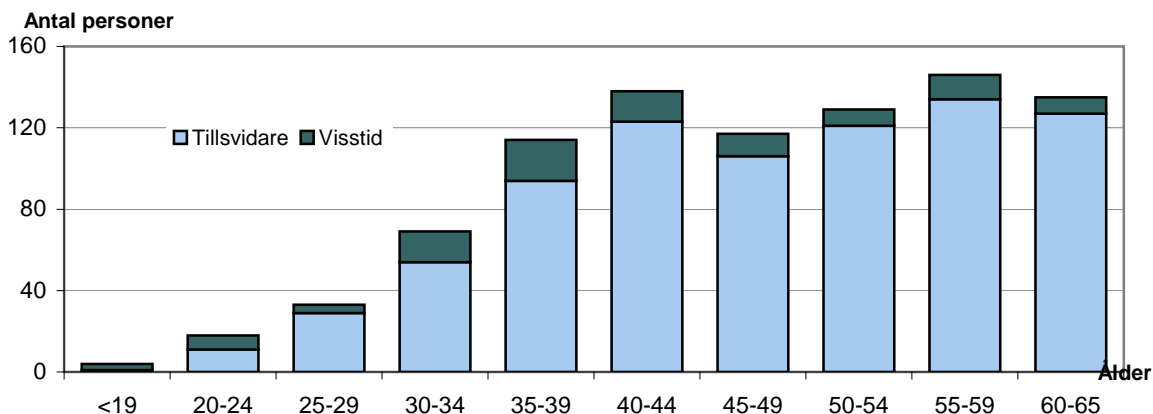
Antal anställda	Tillsvidare			Visstids		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Kommunstyrelsen	121	101	95	17	9	13
Utbildning & Kultur	293	274	254	37	37	34
Omsorg & arbetsmarknad	472	476	451	130	69	56
Summa antal anställda	886	851	800	184	115	103

Årsarbetare	Tillsvidare			Visstids		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Kommunstyrelsen	114	94	86	16	8	11
Utbildning & Kultur	283	264	244	33	30	30
Omsorg & arbetsmarknad	438	427	403	73	63	48
Summa årsarbetare	835	785	733	122	101	89

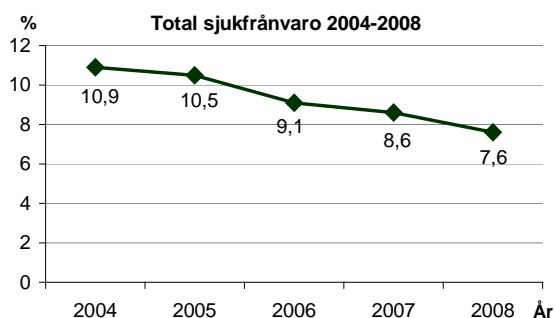
I tabellen nedan visas åldersfördelningen bland kommunens personal fördelat i på andelen tillsvidare anställda och visstidsanställda.

Förvaltningsberättelse

Sjukfrånvaron i kommunens verksamheter

Den totala sjukfrånvaron för personalen inom Nordanstigs kommuns verksamheter visas i tabellen nedan. Sjukfrånvaron här beräknas i sjukskrivningstiden i förhållande till den totala arbetstiden.

Den totala sjukfrånvaron för kommunens personal har vid mättdpunkten 31 december minskat över åren.

Under året har den arbetsgrupp som tillsattes 2007 med representanter från de olika förvaltningarna kontinuerligt hanterat frågor med koppling till sjukfrånvaro i alla former och längder samt rehabiliteringsområdet. Gruppen har haft stor betydelse för ett samordnat och framgångsrikt arbete med dessa frågor. Gruppen har fungerat som ett stöd för ansvarig chef i samband med långtidssjukskrivningar och omplaceringar. Under 2008 har gruppen påbörjat ett arbete med att kvalitetssäkra rehabiliteringsprocessen.

Den samlade bilden av sjukfrånvaron under 2008 är att den har minskat men att den är fortsatt högst i jämförelse med övriga kommuner i Hälsingland. Endast ett fåtal personer har sjukskrivningar pga arbetsrelaterade sjukdomar och av dessa är den största delen förslitningsskador.

Sjukfrånvaro fördelad på kort- respektive långtidssjukfrånvaro

Förhållandet mellan lång- respektive korttidssjukfrånvaro visas i tabellen nedan per förvaltning. 59 dagar eller mindre räknas som korttidssjukfrånvaro och 60 dagar eller mer räknas som långtidssjukfrånvaro.

Verksamhet (%)	< 59 dagar		> 60 dagar	
	2007	2008	2007	2008
Kommunstyrelsen	32	32	68	68
Utbildning & Kultur	38	43	62	57
Omsorg & Arbetsmarknad	35	37	65	63
Total sjukfrånvaro	37	39	63	61

Sjukfrånvaro fördelad per kön

Sjukfrånvaron för män och kvinnor är beräknad på den ordinarie arbetstiden i respektive grupp. Som ett exempel på detta är att den totala sjukfrånvaron 8,3 % beräknad på kvinnornas totala arbetstid för 2008.

Verksamhet (%)	Kvinnor		Män	
	2007	2008	2007	2008
Kommunstyrelsen	10,7	7,8	2,1	3,1
Utbildning & Kultur	8,2	7,0	3,9	2,4
Omsorg & Arbetsmarknad	9,5	9,1	5,6	5,2
Total sjukfrånvaro	9,4	8,3	4,4	3,8

Förvaltningsberättelse

Sjukfrånvaro fördelad per åldersintervall

Sjukfrånvaron nedan är redovisad i åldersintervaller med den totala sjukfrånvaron i procent av den åldersgruppens totala arbetstid.

Verksamhet (%)	29 år eller yngre		30-49 år		50 år eller äldre		Samtliga anställda	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Kommunstyrelsen	3,0	6,0	9,8	8,5	8,7	5,7	8,8	6,8
Utbildning & Kultur	6,1	5,5	7,3	4,7	7,7	7,5	7,5	6,2
Omsorg & Arbetsmarknad	9,1	7,3	8,0	7,5	10,3	10,2	9,1	8,7
Total sjukfrånvaro	7,3	7,3	7,9	6,7	9,4	8,5	8,6	7,6

Kommunens ekonomi

Årets resultat för Nordanstigs kommun år 2008 är 10 437 tkr och resultatet för hela koncernen är 11 771 tkr

Nedan visas resultatet över en femårsperiod.

(tkr)	2004	2005	2006	2007	2008
Kommun	13 629	13 363	24 934	13 629	10 437
Koncern	10 691	12 526	25 793	16 616	11 771

Nordanstigs kommun har de senaste fem åren visat positiva resultat. Verksamheternas kostnadsökning och ökningen av skatteintäkterna har harmoniserat. Kommunen har före de senaste fem åren en tidigare historia av flera års negativa resultat, vilket har en mängd olika förklaringar. Det handlar bl.a. om befolkningsförändringar och om en snabb ökning av vissa kostnadsposter. Men till syvende och sist handlar det om att kommunen alltför länge drivit en för stor verksamhet i förhållande till de finansiella förutsättningarna.

Årets budgetavvikelse (tkr)

Kommun	2004	2005	2006	2007	2008
Årets budget	0	7 308	10 919	9 860	880
Årets resultat	13 629	13 363	24 934	13 629	10 437
Budgetavvikelse	13 629	6 055	14 015	3 769	9 557

Budgetavvikelse per nämnd

	2004	2005	2006	2007	2008
KS	3 051	163	-118	1 401	2 121
UK	113	1 621	-996	-9 295	-1 298
OA	6 841	4 650	4 217	2 408	4 083
SUMMA	10 005	6 434	3 103	-5 486	4 903

De verksamheter under respektive nämnd som har de största avvikelserna år 2008 visas i tabellen nedan. Samtidigt visas hur läget såg ut för den verksamheten under föregående år, detta

innebär inte att det var den verksamheten som hade störst avvikelse det året.

(tkr)	2007	2008
Kommunstyrelsen (KS)		
Central administration	530	923
Bygg & Plan	90	804
Kost och städ	968	1 971
Utbildning & Kultur (UK)		
Barnomsorg och grundskola	-8 563	1 741
Vuxenutbildningen	-416	-1 239
Gymnasieskolan	-399	-1 921
Omsorg & Arbetsmarknad (OA)		
Individ & Familjeomsorg	-254	-4 320
Äldreomsorg	-146	4 761
Handikappomsorg	2 498	2 009

Huvudsakliga orsaker till de mest betydelsefulla budgetavvikelserna i nämnderna 2008

För utförligare beskrivning se respektive nämndkapitel samt nämndsboksluten.

Central administration

Överskottet mot budget beror till största del på lägre personalkostnader för ej tillsatta vikarier och lägre kostnader än budgeterat för bredbands-verksamheten.

Bygg & Plan

Intäkterna 2008 är nästan dubbelt så höga som budget. Bättre rutiner har införts för debitering av bygglovsavgifter samt att en arkitekttjänst på 70% varit vakant hela året.

Kost och städ

Lägre lönekostnader beror på dels att samordning av Utbildning & Kultur avseende förskolornas öppethållande under semesterperioden bidrog till att vikariekostnaderna minskade. Dessutom var delar av ordinarie personal tjänstledig delar av året, ersattes av visstidsanställd personal. Omorganisation inom städ har medfört ökad verkningsgrad och det bidrar till att lönekostnaderna minskat. Tjänster har sålts till extern kund. Samordning till två sommarsemesterperioder och produktion i tre kök bidrog även det till lägre personalkostnader.

Barnomsorg och grundskola

Fullmäktige beslutade 2008-06-30 att bevilja ett tilläggsanslag motsvarande 3 000 tkr för att täcka överskridandet första halvåret 2008. Under hösten minskades personalen med ca 20 tjänster, tidsbegränsade anställningar avslutades och återbesattes inte samt att vakanser som uppstått i samband med att lärare avslutat sina anställningar i kommunen inte återbesatts.

Vuxenutbildningen

Den enskilt största förklaringen är stort behov av SFI men dessutom är behovet ojämnt fördelat över tid. Ersättningssystemet för SFI har gett mindre medel än vad som budgeterats. Den interkommunala ersättningen har stadigt minskat.

Gymnasieskolan

Ökade kostnader p.g.a. fler elever i gymnasieskolan än beräknat i budget och med högre å-pris på utbildningsprogrammen. Gymnasiesärskolan hade 2 elever fler i snitt än budgeterat även assistansstödet blev högre än budgeterat.

Individ & Familjeomsorg

Kostnaden för behandlingsinsatser har ökat kraftigt. Antalet placeringsdygn i HVB-hem har ökat med nära 90 % och placeringsdygn i familjehem har ökat med drygt 50%.

Antalet anmälningar till kommunens individ & familjeomsorg har ökat med drygt 40% och antalet utredningar som har behövt inledas som en följd av detta har ökat med närmare 30%.

Äldreomsorg

Externa vårdplatser har köpts i mindre omfattning samt att den omställningsbudget som funnits för kostnader uppkomna i samband med ombyggnationen på Hagängsgården inte utnyttjats.

Sjuksköterskeorganisationen uppvisar ett överskott beroende av att konsulttjänster köpts i liten omfattning och att tjänster varit vakanta.

Handikappomsorg

Överskottet jämfört med budget beror till största delen på att antalet assistansärenden minskat och att behovet av korttidsvistelse inte varit så omfattande under hela året. Dessutom har en tjänst som enhetschef kunnat avvecklas samt att en lägenhet på Rösta varit outhyrd och en tjänst kunnat

vakanssättas. Behovet av personlig assistans enligt LSS har varit mindre än beräknat. Delar av handikappomsorgen har haft högre kostnader än budgeterat, som daglig verksamhet där förklaring är att resorna till och från daglig verksamhet för brukarna ökat i omfattning, att matkostnaderna ökat och att personalförstärkning varit nödvändig. Behovet av insatserna enligt SoL har ökat i omfattning, vilket även behovet av kontaktpersoner och kontaktfamilj enligt LSS gjort under 2008. Behov av insatser som har varit obudgeterade har tillkommit såsom köp av boende i annan kommun.

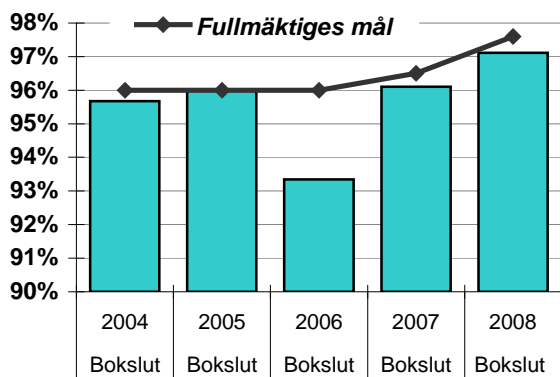
Sörfjärden, Gnarp

Nettokostnaderna och skatteintäkterna

Verksamheternas nettokostnader inklusive pensionsskuldökning, avskrivningar och finansnetto i förhållande till de samlade skatteintäkterna och de generella statsbidragen är ett mått på hur mycket pengar som används i verksamheterna och hur mycket som återstår till ett eventuellt sparande. När verksamheterna använder mer än 100 % av de samlade skatteintäkterna och generella statsbidragen, innebär det att verksamheterna har varit tvungna att "låna" av de samlade besparingarna och att alla avskrivningar och finansiella kostnader också finansieras med sparade pengar.

Nettokostnadernas (inkl. pensionsskuld- förändring och avskrivningar) andel av skatteintäkter

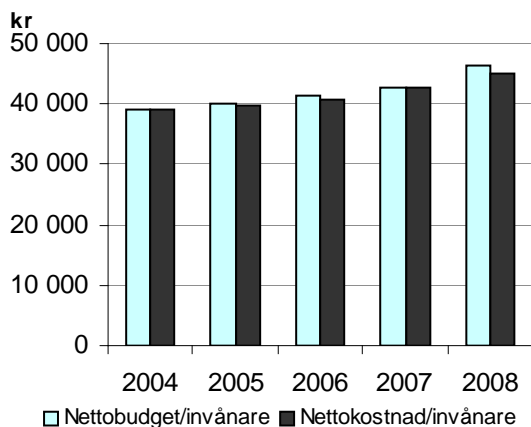
Fullmäktiges mål sänktes 2008 från 4% till 2,4 %.

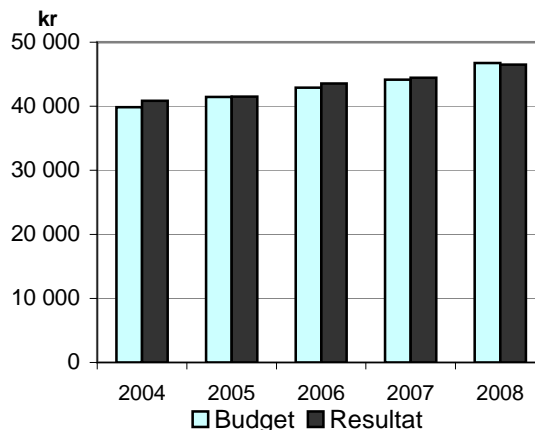
Observera skalan 90-98%

Nedan visas budgetavvikelsen för respektive år per kommuninvånare. Antalet invånare är beräknat den 31 december för det år budgeten respektive resultatet avser.

Nettokostnader per invånare

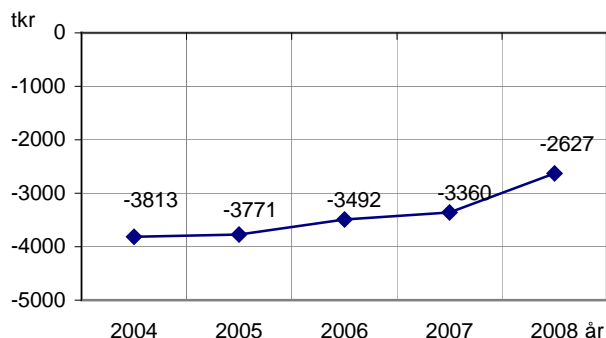

Skatteintäkter och generella statsbidrag inkl. särskild extern ersättning per invånare.

Finansnetto

Finansiella intäkter (räntor på placeringar) minskat med finansiella kostnader (räntor på lån) visar kommunens finansnetto.

Totala investeringar

År	2004	2005	2006	2007	2008
(tkr)	7 124	10 794	18 452	13 364	11 699

Investeringar 2008

Bredband	669 tkr
Exploatering	1 900 tkr
Fastigheter och anläggningar	3 036 tkr
Inventarier	5 592 tkr
Aktier	502 tkr
SUMMA	11 699 tkr

Bredband

Byggnation av kommunnätet har fortsatt under året. Utbyggnad av fiberöar i Mellanfjärden, Sågtäkten och Bergsjö. Kanalisation mellan Harmånger och Lönnånger.

Förvaltningsberättelse

Exploatering

Ca 110 ha strandnära skogsmark i Sörfjärden har köpts in. Detaljplanering i Morängsviken är påbörjad.

Fastigheter och anläggningar

Arbetet med att göra energideklarationer av kommunens fastigheter har påbörjats.

Inventering av tillgänglighet i allmänna lokaler har påbörjats.

Skadeförebyggande åtgärder har genomförts bla har larm installerats i Bringsta skola och lastbryggan vid Sörgården har åtgärdats.

Reparation av badbassängen i Bergsjö badhus. Ombyggnation av Hagängsgården, 5 nya lägenheter. Ombyggnad IFO väntrum och reception.

Byte har skett av vägbelysningsarmatur från Hg till högtrycksnatrium.

Inventarieinvesteringar

Uppgradering av lönesystemet för att möjliggöra självservice via webben. Matsalsmöbler till Hagängsgården.

Aktier

Fiberstaden AB samt Samkraft AB

Försäljning av anläggningstillgångar

Försäljning har genomförts av mark, Bergsjö Kyrkby 11:8.

Långfristiga lån

(tkr)	2004	2005	2006	2007	2008
Låneskuld 1/1	-79 915	-96 932	-90 503	-83 248	-80 024
Nya lån	-23 000	0	0	0	0
Nya leasingbilar	-184	-435	-349	-1 481	705
Amortering lån	5 674	6 254	7 126	4 197	14 416
Amortering leasingbilar	493	610	478	508	762
Låneskuld 31/12	-96 932	-90 503	-83 248	-80 024	-66 951

Ökningen av låneskulden 2004 beror på att utbetalningen av att den individuella delen av pensionsbeloppet, som intjänats under 1998-2001, delvis finansierades av ett banklån på 23 000 tkr.

Leasingbilar leasade fr.o.m. 2003 redovisas som långfristig skuld enligt en ny redovisningsprincip som togs i bruk 2003. Leasingbilar som leasats före år 2003 redovisas som operationell leasing i ansvarsförbindelsen. Ett kontinuerligt utbyte sker av kommunens bilpark.

Ansvarsförbindelse

Leasegivare (tkr)	Åtagande			Totalt
	inom 1 år	> 1 år < 5 år	> 5 år	
<i>LB Kiel</i> Avtal slut 2025-12-31	1 802	7 209	21 626	30 637
<i>Nordisk Renting</i> Avtal slut 2025-09-30 VA nät	2 692	11 598	45 153	57 443
<i>Nordisk Renting</i> Avtal slut 2009-06-30 Bergsjö närvärmeverk	avslutat 2008-09-30			
Summa	4 494	18 807	64 779	88 080

Kommunen har ett leasingavtal med LB Kiel avseende Bergesta servicehus samt med Nordisk Renting avseende stora delar av VA-nätet.

Kommunen ökade låneskulden 2005 i Nordisk Renting med 8 000 tkr och 2006 med ytterligare 2 000 tkr för att finansiera planerade investeringar inom VA-kollektivet. Kommunen köpte alla andelar i Bergsjö Närväme KB 2008-09-30.

Borgensåtagande

(Panter och därmed jämförliga säkerheter)

(tkr)	2004	2005	2006	2007	2008
Egna hem	-2 611	-2 071	-1 797	-1 490	-449
Bostadslån med kreditgaranti	-423	-270	-208	-148	-115
NBAB	-157 714	-156 070	-150 799	-146 388	-140 109
NVAB					-10 000
Övriga	-1 064	-1 013	-1 383	-1 217	-1 111
SUMMA	-161 812	-159 424	-154 187	-149 243	-151 784

Borgensåtagande till NBAB ökade år 2003 med 55 000 tkr fördelat på 5 000 tkr för energikonvertering, 5 000 tkr för ombyggnation av ny tandvårdslokal samt 45 000 tkr för omföring av säkerhet från pantbrev till kommunal borgen.

Därutöver har samtliga delägare i Kommunalförbundet Region Gävleborg tecknat en solidarisk borgen på 40 000 tkr. Nordanstigs kommuns ägarandel är 3,87 %.

Infriade borgensåtaganden

	2004	2005	2006	2007	2008
(tkr)	206	0	0	0	0

Förvaltningsberättelse

Pensioner

Nordanstigs kommun betalar varje år ut, fr.o.m. 1998, alla anställdas intjänade pensionsförmåner (den individuella delen). Denna utbetalning påverkar endast kommunen likviditetsmässigt. För år 2008 innebär det för Nordanstigs kommun ett belopp på 12 331 tkr (13 194 tkr).

Pensionsskuld

(tkr)	2004	2005	2006	2007	2008
Avsättning	-8009	-9649	-10366	-13907	-14013
Ansvarsförbindelse	-184670	-184877	-211628	-238460	-238767
Finansiella placeringar	0	0	0	0	0
Totala förpliktelser = återlånade medel	-192679	-194526	-221994	-252367	-252780

Beloppen är inklusive löneskatt (24,26 %)

Kommunen har sedan 1998 en delad redovisning av pensionsåtaganden enligt nu gällande lagstiftning. I kommunens balansräkning redovisas bara de pensionsåtaganden som personalen tjänat in fr.o.m. 1998 samt de särskilda avtal om garantipensioner som tecknats med en del tidigare anställda. De pensionsåtaganden som personalen tjänat in t.o.m. 1997 hanteras på annat sätt. Dessa finns noterade som en så kallad *ansvarsförbindelse* och ingår inte i balansräkningens belopp, utan noteras nedanför balansräkningen som en markering att detta är en skuld som kommunen har, men den är osäker till sin storlek och betalningstidpunkt.

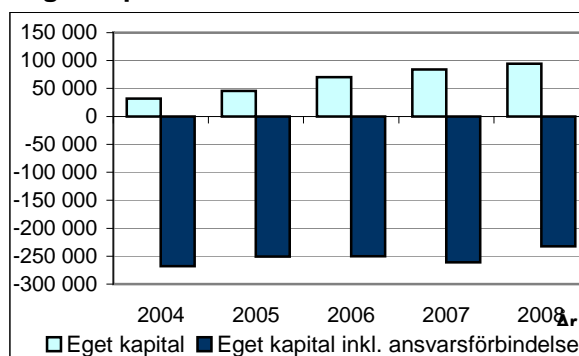
Avsättning till visstidspension ingår i ovanstående tabell i rubriken *avsättning*. Två visstidspensioner för förtroendevalda finns tecknade 2008. Kostnaden 2008 är ca 238 tkr (288 tkr) inklusive löneskatt.

Den kraftiga ökningen 2006 förklaras till största delen av att diskonteringsräntan sänkts enligt direktiv från SKL (Sveriges Kommuner och Landsting), antaganden om förlängd livslängd samt förändring i kostnadsfördelning mellan landsting och kommuner avseende Ädelpersonal. Ökningen 2007 förklaras av byte av beräkningsgrund till RIPS – 07 som innebär ytterligare ökade livslängdsantaganden samt ytterligare sänkning av räntan.

Under 2007 erbjöds särskild avtalspension till ett antal lärare motsvarande total kostnad för kommunen på 1 500 tkr.

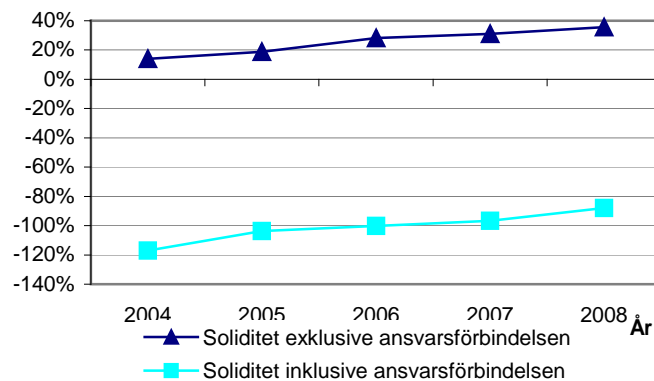
Under 2008 erbjöds särskild avtalspension till administrativ personal motsvarande en total kostnad för kommunen på 794 tkr.

Eget kapital

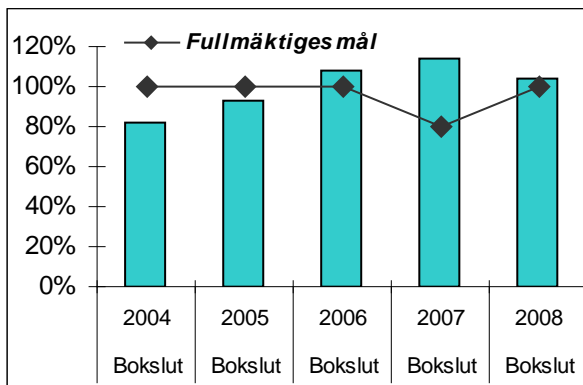

I ansvarsförbindelsen ingår förutom pensionsskulden även övriga ansvarsförbindelser såsom åtagandet gentemot Nordisk Renting och LB Kiel. Borgensåtaganden är dock inte medtagna då de inte innebär samma betalningsansvar som de övriga ansvarsförbindelserna.

Soliditet

De positiva resultaten syns tydligt påverka soliditeten. År 2007 och 2008 förändrades beräkningsgrunderna för pensionsberäkningen vilket medförde en ökad skuld i ansvarsförbindelsen.

Likviditet

Likviditetsförändringen 2003 beror framförallt på att under 2004 betalades den individuella delen av pensionerna ut avseende åren 1998 - 2001 motsvarande ca 27 000 tkr. År 2003 redovisas denna del av pensionsskulden som kortfristig skuld och är därmed likviditetspåverkande. I mars 2004 togs ett långfristigt lån inför utbetalningen.

Inför 2007 sänkte fullmäktige likviditetsmålet med 10 %. Likviditetsförbättringen 2004 - 2006 förklaras till största delen av de positiva resultaten. Samtidigt som likviditeten varje enskilt år belastats av utbetalningen av den individuella delen av pensionerna och dess löneskatt som inte helt finansierades av det upptagna lånet.

Balanskravet

Alla kommuner har fr.o.m. år 2000 ett lagkrav (KL 8 kap 4§) att följa, som innebär att redovisa större intäkter än kostnader (balanskrav).

Budget för 2008 upprättades med ett resultat på 880 tkr.

Avstämning mot balanskravet

Årets resultat	10 437 tkr
avgår realisationsvinster	61 tkr
1. Synnerliga skäl	0 tkr
Justerat resultat	10 376 tkr

(0 kr att återföra kommande år)

Avstämning mot tidigare års balanskrav

Nordanstigs kommun uppfyller balanskravet enligt KL 8 kap 4 § med god marginal.

Revisionen

Mål för verksamheten

Kommunen har fem revisorer som genomför en granskande och främjande revision inom ramen för god revisionsledning. Revisorernas uppgift är att tillvarata kommuninnehavarnas intressen och att vara kontrollorgan till kommunfullmäktige. Revisorerna granskar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Revisorernas arbete omfattar årlig granskning av all verksamhet som bedrivs inom styrelsen och nämndernas verksamhetsområde. Granskningar sker i den omfattning som följer av god revisionsledning med utgångspunkt från upprättad väsentlighets- och riskanalys. Revisorernas arbete syftar även till att ge förbättringsförslag till kommunen med anledning av genomförda granskningar. Revisorerna biträds i sitt arbete av Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers. Komrevs revisionskonsulter utför granskningar och uppföljningar i enlighet med våra uppdrag. Komrev svarar också för den administration som är förknippad med revisorernas verksamhet.

Uppfyllelse av mål

Revisorerna har vid studiebesök tagit del av den operativa verksamheten. Revisorerna har sammanträffat med kommunalråd, kommunchef, politiker, fullmäktiges presidium samt tjänstemän inom olika områden.

Revisorernas arbete har följt den fastställda revisionsplanen och redovisats i rapporter och revisionsberättelse. Bland genomförda granskningar kan nämnas; granskning av IFO – ledning och styrning, granskning av den interna kontrollen, effektivitetsgranskning av kommunens IT-hantering, uppföljning av tidigare granskningar samt granskning av delårsbokslut och årsredovisning.

För 2008 års granskningsarbete erhöll revisorerna ett anslag om totalt 725 tkr. De bokförda kostnaderna för verksamheten uppgick till 722 tkr.

Framtid

Under 2009 kommer revisionen att fortsätta följa kommunens arbete med kravet i Kommunallagen om god ekonomisk hushållning. Revisorerna skall granska och uttala sig om kommunen har angett finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska även bedöma om resultaten i delårsrapporten och i årsbokslutet är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om i budgeten och planen för ekonomin under perioden.

Viktiga framtida frågor för kommunen är att arbeta med medborgarperspektivet och att leda och styra kommunen utifrån beslutade övergripande mål.

Hållbarhetsfrågor och konsekvenser av finanskrisen kommer även vara i fokus för revisionen vid våra granskningar.

Kommunens verksamheter**Kommunstyrelsen**

Ordförande
Förvaltningschef

Stig Eng
Thord Wannberg

Målredovisning

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål	Förvaltningen		
		Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Årsresultat Nämndsmål	
Befolkningsutvecklingen skall vändas i positiv riktning.		Utvecklad infrastruktur ger studerande möjlighet att bo kvar i kommunen.	Fortsatt utbyggnad pågår	☹️
		Inflyttningsfest. Välkommen till Nordanstig	Årets inflyttningsfest genomfördes den 20 november med 140 nya kommunmedborgare.	☺️
		Hollandsprojektet Mässa i Tyskland	Uppdatering av dokumentet "Välkommen till Nordanstig" kommer att genomföras via H4B. Hollandsprojektet kommer att förlängas i ytterligare 2 år. Hittills har 8 vuxna och 5 barn skrivit sig i vår kommun. Opinionsarbetet med att ändra Gävleborgs strandskyddsregler fortsätter tillsammans med Nordanstigs Företagarförening. Skall befolkningstillväxten fortsätta behövs mål och vision av politiken samt ett brett och stort engagemang för ändrade strandskyddsregler.	
Senarelägga debut-åldern och minska bruket av tobak och alkohol hos ungdomar.		SMART-Projektet Kontraktsmetod elever årskurs 4-9	Projektet lagt i vila.	☹️
Fortsätta arbetet med att öka tillgängligheten i samhället för handikappade i enlighet med riksdagens proposition.		ÖPP-programmet Utbildning av föräldrarinformatörer		
Fortsätta arbetet med att öka tillgängligheten i samhället för handikappade i enlighet med riksdagens proposition.		Inventering av åtgärdsbehov samt kostnadskalkyl. Inarbetas i budget 2008.	Inventeringsarbetet är påbörjat.	☺️
Nordanstigs kommun skall verka för en region där Gävleborgs län och Sundsvallsregionen ingår.		Regelbundna möten med Hudiksvalls kommun och kommunerna i Västernorrland för ökad samverkan	Samarbetet inom Sundsvallsregionen fortgår och utvecklas.	☺️
		Påverka landstingen i Gävleborg och Västernorrlands samarbete av trafik som passerar Nordanstig.	Samtal har inletts med landstinget, X-Trafik och Hudiksvall. Fortsätter i arbetet i nya nämnden och trafikgruppen.	

Förvaltningsberättelse

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål	Förvaltningen		
		Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Årsresultat	
			Nämnds mål	
Andelen elever som når målen i grundskolan skall år från år öka med strävan att alla elever har fullständiga betyg när de lämnar grundskolan.		Upprätta handlingsplan för städpersonal som upptäcker mobbing i skolorna.	Vi har upprättat en handlingsplan/indicieplan mot mobbing	☺
		Förbättra kostinnehåll och måltidsmiljön i skolorna	Vi har påbörjat arbetet med att göra medarbetare, elever, lärare, barnomsorgspersonal samt föräldrar delaktiga i att bestämma utbudet av maträtter till elever i skola och barnomsorg. Både den fysiska och psykiska måltidsmiljön i matsalarna behöver förbättras. Vi behöver möjliggöra att fler vuxna äter med eleverna. Samvaron kring måltiden ger möjlighet att skapa en förtroeligare bas som kan bidra till inläring av kunskaper i klassrummen.	☺
Fortsätta arbetet med att utarbeta detaljplaner för kommunens utvecklingsområden. Prioriterade områden är Morängsviken och Sörfjärden.	Under 2008 ska utbyggnad av kommunal vatten och avlopp i Sörfjärden i Gnarp påbörjas.	Planering och förprojektering påbörjas under 2008.	Projektering pågår.	☺
Senast under 2008 skall energiförbrukningen på fjärrvärmesnätet produceras till minst 98 % av biobränsle.	Fjärrvärme – fortsatt konvertering till biobränsle i Bergsjö, ska vara klart under 2008.	Fjärrvärmepanna i Bergsjö. Installation hösten 2007	Genomfört	☺

Förvaltningsberättelse

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål	Förvaltningen		
		Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Årsresultat	
			Nämndsmål	
<p>Medverka till minst fem nya företagsetableringar samt till minst 50 nya arbetstillfällen under perioden 2008-2010.</p>		Utvecklad infrastruktur ger fler företag möjlighet att verka i kommunen.	Fortsatt fiberutbyggnad.	☹
		Värna om de företag som verkar i kommunen. Stötta de som vill expandera.	Arbetar för att digitalisera samtliga industriområden samt klassa nivån, Tex. byggklara. Kartläggningen är genomförd men själva digitaliseringen på nätet återstår. Möjligheten att uppföra ett industrihus/-hotell i Gnarp alt Tjärnvik utreds. Nära samarbete med Investera i Sundsvall samt med andra hälsingekommuner i H4B.	☺
		Införa tjänstegarantier	Arbetet har inte startat på bred front. Dessa aktiviteter fordrar att hela kommunförvaltningen aktivt vill delta samt att ledningen tycker att detta är viktigt och tar ledningen.	☹
		En dörr in. Den företagsamma förvaltningen.	Arbetet med En dörr in måste utvecklas och omfatta allt ifrån bygglov till alkoholtillstånd. Samverkan mellan olika enheter är till gagn för näringsliv och kommuninnevånare.	☹
		Minst 10 företagsbesök per år samt möte med minst 50 företagare per år.	Fyra företagsträffar är genomförda där företagsklimat varit en huvudfråga. Ca 120 företagare har deltagit.	☺

	ÅR 2007	Budget 2008	ÅR 2008	Avvikelse mot budget
Intäkter	45 915	45 459	45 810	351
Kostnader	113 556	116 447	114 677	1 770
därav kpk	14 522	14 775	14 634	141
Nettokostnad	67 641	70 988	68 867	2 121
därav interna intäkter			2 474	
därav interna kostnader			1 050	

Årsresultat

Verksamheterna i kommunstyrelsen är av mycket skiftande karaktär. I förvaltningen ligger Kommunkansliet, Ekonomi, Löne och personal, Vaktmästeri, IT-drift, bredband, Webb/Intranät, tekniska området, uppföljning av fastighetsförvaltningen, markreserv, avfallshantering,

växelfunktionen, Brå arbetet, uppsikten av kommunens bolag, administrativ handläggning av politisk verksamhet, överförmyndarverksamheten, Näringsliv/turism, kontakter/ uppföljning av externa samverkanspartner som Räddning och Miljö, Hälsingerådet, Sundsvallsregionen, Norrtåg, Kollektivtrafik, Energirådgivning, Vågar, Vågbelysning, Kost- och städ, Bostadsanpassning och Skogsförvaltning.

Överskottet har främst skapas genom återhållsamhet och omprövning vid alla former av tillsättningar när vakanser och ledigheter uppstått. Av de uppsatta nämndsmålen som är uppfyllda kan nämnas möjlighet till bredbandsanslutningar, sjönära boende,

Förvaltningsberättelse

inflyttningsprojekt. Bland mål som kräver ytterligare bearbetning innan de är uppfylla är utvecklad infrastruktur, utveckling av löneinformation till arbetsledare och regionarbetet.

Totala sjukfrånvaron har minskat jämfört med 2007 för samtliga anställda med 1 procent.

Förvaltningsorganisationerna har genomlysts för att skapa en renodlad roll, i kommunalagens mening för Kommunstyrelsen. Övriga verksamheter har organiserats i en driftförvaltning, Utbildning & omsorg.

Under året har utveckling av förvaltningarna med fokus på målstyrningsprocessen och kvalitetsarbete genomförts. Under verksamhetsåret har en genomgripande organisationsarbete successivt genomförts för att vara i full drift from 2009.

Bredbandsverksamheten har överförts med både personal och verksamhet till Fiberstaden AB from 1 juli 2008. Fiberstaden AB hyr stadsnätet av kommunen. Kommunens IT service och support utföres av Fiberstaden AB. Nordanstigs Kommun ingick som delägare i Fiberstaden AB (20 %).

Som ett led att utveckla informationen har ett omfattande utvecklingsarbete för att utforma och göra hemsidan mer tillgänglig genomförts. Objektiv uppföljning och utvärdering sker under året med gott betyg. Informationsgruppen utgörs idag av totalt 1,2 årstjänst. Intranätet, huvudinformatiönsplattform för personalens information behöver en kraftfull implementering så att all personal kontinuerligt tar del av innehållet.

I arbetet med effektivisering av administrationen har lönesystemet kompletterats så att självservice i lönehanteringen möjliggörs.

Ekonomiavdelningen har from april varit 1,0 ekonom mindre. Ordinarie befattningshavare är barnledig. Central administration svarar även för administrationen till de politiska organen kommunfullmäktige och kommunstyrelsen.

Nordanstigs kommun deltar bl.a i ett kvalitets- och jämförelseprojekt som drivs av SKL (Sveriges Kommuner och Landsting), RKA (Rådet för främjande av Kommunala Analyser) samt Finansdepartementet. Nordanstigs kommun arbetar i ett nätverk, benämnt JÄMFÖRA, tillsammans med Sandviken, Bollnäs, Ovanåker, Hudiksvall, Ljusdal, Söderhamn och Älvdalen.

Varje halvår går projektet in på olika områden inom kommunens verksamheter.

Syftet är att hitta arbetssätt för att ta fram jämförelser av kostnader och kvalitativa resultat som leder till praktiska förbättringar av verksamheterna. Inriktningen är att finna sambandet mellan kostnader och kvalitet. Ett av delmålen är att ta fram mått som belyser kvaliteten ur ett medborgarperspektiv.

Kommunens ägda fastigheter förvaltas av kommunens bolag Nordanstigs Bostäder AB. Utrymmet för det akuta och löpande underhållet har under året varit begränsad. I 2009 års budget är anslaget delvis återställt.

I oktober övertog kommunen kommanditbolaget Bergsjö Närvarme KB. Nordanstigs kommun äger och driver närvarmecentralen som försörjer en stor del av Bergsjö centrum med värme. Driften av anläggningen utföres av NBAB. Under våren togs en ny panna med pelletseldning i drift, en investering på 3 149 tkr.

För Räddningstjänsten har året präglats av stora skogsbränder. I början av juni inträffade en skogsbrand i Hassela som omfattade hela 1170 ha. Skogsbranden i Hassela har medfört en bruttokostnad med 14 540 tkr. Hassela brandstation har renoverats och utrustats med ny släckbil.

Budgetavvikelse + 2 121 tkr

De största överskotten härrör i stort från 3 programområden Central administration, Byggo Plan och Kost & Städ. Inom affärsdrivande verksamheten ger Renhållningen ett överskott och När- och fjärrvärme ett underskott.

De största underskotten härrör sig från följande programnummer;

Jämfört med 2007 har budget för politisk verksamhetskostnad och Näringsliv/turism sammantaget reducerats med c:a 750 tkr. Budgetavvikelse för politiska verksamheterna är – 238 tkr, beroende på kostnaderna för rekrytering av ny kommunchef samt bidrag till föreningsägd lokal, Blå Gården i Gnarp. Kostnaderna var inte budgeterade.

Budgetavvikelse för Näringslivet är – 291 tkr. En stor osäkerhet råder om vi får alla inlevererade kostnader godkända av Nutek inom projekt H4B. Detta kan betyda att underskottet blir större.

Samverkansprojekt med övriga hälsingekommuner "Hälsingland for business" har medfört att nettoeffekten för 2008 i princip varit neutral med 2007. Kollektivtrafiken har genomgått en genomgripande behovsanpassad översyn. Anslaget jämfört med 2007

Förvaltningsberättelse

ökades med 654 tkr. Totala antalet resor med kollektivtrafiken har minskat jämfört 2007.

Räddningstjänsten, avvikelser, 355 tkr, beror framförallt på den stora skogsbranden i Hassela sommaren 2008, kostnaden är för kommunen sammantaget hittills 506 800 kr. Ordinarie verksamheten för Räddningstjänsten har blivit billigare än budgeterat.

Kollektivtrafiken, avvikelse – 277 tkr, till viss del utökad, trafik beställdes från andra halvåret 2008. Det går ännu inte att fullt ut se verkningarna. Antalet elever med skolkort har minskat något och fortsätter minska. Vi har färre invånare som nyttjar kollektivtrafiken.. Ytterligare förändringar har gjorts till trafikåret 2009-2010.

Vägbelysningen, budgetavvikelse – 275 tkr, har fått ökade elkostnader samt ökade underhållskostnader. Kostnaderna för vinterväghållning fördyras p.g.a. stor andel sandning.

När- och fjärrvärme, nya avtal för leverans av pellets och flis har inneburit ökade kostnader. Flispriset har höjts med ca 9% från oktober 2008, samt pelletspriset med ca 6%. Budgetavvikelse – 405 tkr mot budget.

Miljöredovisning I de flesta fall tankas Bilpoolens etanolbilar med bensin då kommunen saknar tankställe för etanol. Under 2009 etableras etanolstation vid Statoil i Gnarps. Etableras en etanolkärl i Bergsjö, skulle miljöpåverkan av koldioxid avsevärt reduceras.

Energirådgivningen syftar till att människor ser över sin energikonsumtion och i princip alla kontakter och samtal har som utgångspunkt på vilket sätt energikostnaderna kan minska och klimatet förbättras. Diskussionerna om alternativen till förändrat uppvärmningssystem handlar till nästan 100% om någon form av biobränsle eller värmepumpsystem.

Kollektivtrafiken är i sig en miljövinna. Vi strävar efter att få fler att lämna bilen hemma genom att anpassa kollektivtrafiken bättre efter resenärernas behov, samt att förbättra och utöka våra pendlarparkeringar. Upphandling av trafiken gör X-trafik och miljökrav på fordon ställs så långt det är möjligt.

Verksamheten med **vägunderhåll** är beroende av fordon som drivs med fossila bränslen, vilket genererar utsläpp av koldioxid och är ett av de områden där en ökning av växthusgaser

fortfarande sker. För att få till en minskning måste kraftfulla politiska beslut tas, både nationellt och internationellt, för att förmå branschen välja miljövänliga fordon/bränslen, samt att beställaren frågar efter miljöfordon vid köp av entreprenadverksamhet. Inom området fordon och transporter krävs kraftfulla politiska beslut men även massiv teknikutveckling

I takt med att vår nuvarande gamla kvicksilverarmatur för **vägbelysningen** byts ut till lågenergihögnatrium, genererar kommunen lägre miljöbelastning.

Kost och Städ arbetar aktivt med att minska användningen av miljöpåverkande ämnen genom att ställa miljökrav på våra leverantörer i samband med upphandling av produkter och tjänster.

Vi utbildar och informerar våra medarbetare om arbetstekniker och användande av kemisk/tekniska produkter. Vi har liten/ingen källsortering av material på våra arbetsplatser och det innebär svårigheter att handha avfall på ett miljövänligare sätt än vad vi gör i dagsläget. Anledningen är att det inte finns upphandlad aktör som tar hand om det källsorterare avfallet.

Vid upphandling av varor och tjänster har vi alltid miljön i fokus och ställer krav på våra leverantörer att varorna skall vara miljöanpassade och transporter effektiva. Vi arbetar för att minska miljöpåverkande medel genom att dosera rengöringsmedel rätt, rätt använda oss av arbetstekniker och material som är miljövänliga.

Städ använder sig mestadels av torra eller fuktiga städmetoder. Städmaterial utgörs av microfibr, vilket innebär att inomhusmiljön blir bättre för allergiker. Arbetsuppgifterna blir ergonomiskt bättre för medarbetaren och mindre kemisk/teknisk påverkan av miljön. Allt material upphandlas via Inköp Gävleborg utifrån de miljökrav som ställs.

Renhållningen; På Hassela ÅVC har en miljöbod för farligt avfall införskaffats. Sorteringen av inkommande avfall till Homotippen har utökats och försök görs med att utveckla den ytterligare. En grävmaskin har införskaffats för att användas vid sluttäckning av deponin. Denna har använts för täckning och till brandförebyggande ändamål. Insamlingen av slam från slambrunnar sker numera av entreprenören med avvattningsteknik vilket sparar på transporter. Slammet är rensat från grövre avfall och den utsorterade fraktionen skickas

Förvaltningsberättelse

för energiutvinning. Kvarvarande slam mellanlagras för att användas som material vid sluttäckning av homotippen.

Hushållssoporna skickas till Korstaverken i Sundsvall där de förbränns och bildar el och värme. Mängden hushållssopor har minskat med 115 ton mot 2007 vilket motsvarar ca 5%. Anledningen kan vara bättre källsortering hos kunderna men kan också vara en avspeglning av konjunkturedgången.

Uppföljning av internkontrollplan

Posthantering, diarium, uppföljning av nämndsbeslut, uppföljning av delegationsordning

Behörigheter till datasystemen, ekonomi, personal och diarium, har delvis dokumenterade rutiner.

Stickprovskontroller och kontroller enligt fastställd frekvens är genomförd. Inga allvarliga brister har upptäckts, däremot har förbättringsområden uppmärksammats med förslag till åtgärder. En del justeringar och revideringar har skett.

Attestrutiner, scanningrutiner och leverantörsfakturor

Alla leverantörsfakturor hanteras centralt. Förbättringsområden har identifierats framförallt referenser och deltagarförteckning samt syfte vid representation och utbildning.

Hantering av material

Rutinen för material lämnat på Homotippen är dokumenterad. Uppföljning sker genom kontinuerlig rapportering sker sedan oktober 2008.

Bilar, körjournal och bensinkort

Har ett datoriserat boknings och uppföljningssystem. Systemet omfattar ännu enbart bilpoolen, hittills har inga uppföljningar genomförts. Alla bilar skall ingå i systemet.

Investeringsredovisningen

Sker f n i samband med boksluten. Slutredovisning för varje projekt med kommentarer skall ske till Kommunstyrelsen vid projektets slut.

Nyckeltal underhåll i kommunens ägda fastigheter

Yta m ²	Bokslut 2005		Bokslut 2006		Bokslut 2007		Bokslut 2008	
	Kr	Kr/m ²	Kr	Kr/m ²	Kr	Kr/m ²	Kr	Kr/m ²
50 899	2 662 030	52,30	2 366 774	46,49	2 656 707	52,20	2 566 000	52,00

Sammanfattning nyckeltal

ÅR	Bokslut 2006	Bokslut 2007	Bokslut 2008	Budget 2009
Kollektivtrafiken				
Antal resor	107 642	104 010	100 978	
Intäktsggrad	52,70%	48,73%	47,16%	
Intäkt/resa	23,1	23,29	25,49	
kostnad/resa	43,83	47,79	54,05	
Städ				
Avverkningsgrad städ m2/tim	227,23	243,11	262,77	
Harmånger				
Kostnad per Mwh värme producerad med flis		267	213	293
Kostnad per Mwh värme producerad med olja		938	1050	998
Kostnad per Mwh värme producerad med pellets		379	376	373
Bergsjö				
Kostnad per Mwh värme producerad med flis		230	264	256
Kostnad per Mwh värme producerad med olja		982	1049	1060
Kostnad per Mwh värme producerad med pellets			376	

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning verksamhetsmåt

ÅR	Bokslut 2006	Bokslut 2007	Bokslut 2008	Budget 2009
Kost- och Städ				
Antal produktionskök	6	7	6	6
Städyta m ²	26178	30438	31145	30129
Renhållning				
Hushållssopor - ton	2626	2433	2318	
Slam totalt - ton	964	322	164	
Grovsopor - ton	540	577	469	
Bygg- o industriavfall - ton	862	581	722	
Återvunnet träavfall - ton	304	232	189	
Återvunnen metall - ton	317	191	169	
Antal återvinningscentraler	2 st	2 st	2 st	
Tankar	377 st	374 st	418 st	
Brunnar	2 322 st	2456 st	2425 st	
Harmånger				
Antal Mwh levererad energi närvärme		3155	3212	3155
Andelen flis till uppvärmning m3		4350	3740	4390
Andelen olja m3		1,5	3,1	2,5
Andelen pellets ton		87	125	180
Bergsjö				
Antal Mwh levererad energi närvärme	6923	7362	7431	7642
Andelen flis till uppvärmning m3	10657	11352	10936	11644
Andelen olja m3	106	111	10	8
Andelen pellets ton			300	300

Förvaltningsberättelse

Utbildning och kultur

Ordförande Hans Betulander 2008-01-01—2008-11-30, Boerje Bohlin 2008-12-01—2008-12-31

Förvaltningschef AnnKristine Elfvendal

Målredovisning

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål		Förvaltningen	
			Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Årsresultat
				Nämndsmål
Öka anslaget till kultur- och föreningsliv		UK		Nämnden har inte angivit någon speciellt riktad insats eller prioritering av det ökade budgetanslaget till kultur och föreningsliv. Utifrån UK-nämndens ekonomiska situation kommer inte alla pengar att delas ut. 😊
Andelen elever som når målen skall år från år öka med strävan att alla elever har fullständiga betyg när de lämnar grundskolan	Elevernas måluppfyllelse när de lämnar grundskolan ska årligen överträffa förväntansvärdet enligt SALSA	UK		Betyg år 9. Delårsrapport 2 till Kommunfullmäktige. Elevernas måluppfyllelse överträffade det förväntade SALSA-värdet. 😊
	Pojkar och flickor ska lyckas lika bra i skolan	UK	Förskolans personal deltar i Länsnätverk om flickor och pojkar i förskolan. Dialog om förhållningssätt. Förskolan, dialog-lärande samtal.	Uppföljning av resultaten av DLS. Delårsrapport 2 och Årsredovisning. Sammanställning av ämnesproven i år 5 och år 9 samt betyg i år 8 och 9. 😐
	Elevernas kunskaper och färdigheter i läsning, skrivning och matematik skall förbättras.	UK	Kommunövergripande pedagogträffar. Kompetensutvecklings-insatser. Lärarlyftet. TRAS. Resursteam. Lärare deltar i seminarier för kommunala läs- och skrivutvecklare som anordnas av Myndigheten för skolutveckling. Klasskonferenser. DLS-efterföljande handlingsplaner. Individuella utvecklingsplaner, åtgärdsprogram. Grupp och individuellt stöd. Gemensamma träffar mellan förskola och skola och mellan skolorna med planerade pedagogiska samtal.	Andelen elever med godkända betyg i basämnena svenska, engelska och matematik och därmed behörighet till nationellt gymnasieprogram har under de senaste åren ökat i kommunen. Vårterminen 2008 var 84,4% av kommunens elever behöriga för gymnasiestudier jämfört med vårterminen 2007 då 83,6% var behöriga. 😊

Förvaltningsberättelse

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål	Förvaltningen		
			Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Årsresultat
				Nämndsmål
Senarelägga debutåldern och minska bruket av tobak och alkohol hos ungdomar	Projekt SMART och ÖPP	UK	Smart-projektet Kontraktmetod elever årskurs 4-9	Implementeringen har misslyckats. Arbetet med SMART är nedlagt. Ingen nystart kommer att ske inom de närmaste terminerna. ☹️
		UK	ÖPP-programmet, information till föräldrar av utbildade föräldrainformatörer. Skolsköterskan har hälsosamtal med varje elev i förskoleklass, åk 2,4,6 och 8	För förebyggande föräldrainformation, ÖPP, finns utbildade föräldrainformatörer i kommunens 7-9 skolor. En handlingsplan för arbetet finns framtagen och en översyn och revidering av planen har skett under höstterminens första del. Skolsköterskorna genomfört hälsosamtal, vilket redovisades i verksamhetsberättelsen. Förebyggande aktiviteter pågår i samverkan med Skola-IFO-Polis. Ytterligare aktiviteter behöver vidtas och uppföljnings- verktyg-mätmetoder behöver utarbetas för analys och mätning av måluppfyllelse. Redovisas i skolornas kvalitetsredovisning. 😊

	ÅR 2007	Budget 2008	ÅR 2008	Avvikelse mot budget
Intäkter	12 950	7 135	13 942	6 807
Kostnader	207 007	199 280	207 385	-8 105
därav kpk	1 062	884	918	-34
Netto-kostnad	194 057	192 145	193 443	-1 298
<i>därav interna intäkter</i>			825	
<i>därav interna kostnader</i>			913	

Årsresultat

Bibliotek

Utlånen har ökat i Bergsjö med 2051 utlån, men minskat på övriga bibliotek. Totalt minskade utlånen med 1017 utlån i kommunen. Fr.o.m 8 september fick biblioteken en ny gemensam HelGe-katalog samt ett gemensamt lånekort. Bibliotekets mediebestånd är 81 815 exemplar och nyförvärvet var 2 329 st.

Bibliotekets budget har varit oförändrad sedan 2006 och samma antal anställda, 2,9 årsarbetare, vilket innebär att bibliotekens öppettider varit oförändrade sedan dess.

Reservationsavgiften som infördes 2007, togs bort 1/1 2008.

Biblioteket införde SMS-tjänst för låntagarna, vilket innebär att de kan få meddelande att reserverad bok kommit samt en varning att lånetiden snart är slut. Dessa meddelande har de sedan tidigare kunnat få på mail.

Gemensamma boktransporter mellan länets huvudbibliotek sker via Bussgods 2 ggr/veckan.

Under hösten genomfördes Barnboksvecka med tävlingar och bokpriser och utställningar av barnen. Under barnboksveckan presenterade vi våra 21 nya Sagopåsar. Varje sagopåse har ett tema och innehåller 8-14 bilderböcker. Sagopåsarna är i första hand tänkta att föräldrar ska låna hem, men passar även till förskolan verksamhet.

Övrigt verksamhet

Leif Woxlin besökte biblioteket i Bergsjö och Harmånger och presenterade sina böcker. ABF ordnade Högläsning för vuxna på samma bibliotek, totalt 4 ggr. Konstföreningen arrangerade 7 utställningar i Konsthallen.

Föreningsstöd

Många ideellt arbetande "föreningsmänniskor" skapar goda miljöer för ungdomarna i kommunen. Dessutom är de med sitt engagemang goda förebilder. Drygt 30 föreningar har fått lokalt aktivitetsstöd under året.

Kulturverksamhet

Den strategi för stöd till kulturevenemang och för stöd till Nordanstigs Teaterförening fungerar väl.

Friluftsbad

Alla bad som erhåller stöd från kommunen har varit i drift och haft tjänligt vatten. Dock är budgeten för liten för att kunna uppfylla de åtaganden som är förenliga med baden.

Barnomsorg-Grundskola

Resultaten för läsåret 2007/2008 visar på en positiv trend beträffande måluppfyllelse inom grundskolan. Vad som särskilt kan lyftas fram är matematikresultaten på de nationella proven i år 5, där 92 % av eleverna nått kravnivån på samtliga delprov i jämförelse med 70 % läsåret 2004/2005. Även i svenska och engelska har resultaten förbättrats, dock inte i samma omfattning.

Andelen behöriga elever till nationellt gymnasieprogram har också ökat i förhållande till tidigare år och målet att elevernas måluppfyllelse årligen skall överträffa förväntansvärdet enligt SALSA har uppnåtts. Andelen elever med godkända betyg i basämnen svenska, engelska och matematik och därmed behörighet till nationellt gymnasieprogram har under de senaste åren ökat i kommunen. Vårterminen 2008 var 84,4 % av kommunens elever behöriga för gymnasiestudier jämfört med vårterminen 2007 då 83,6 % var behöriga.

Under året har alla skolor och förskolor arbetat med att öka föräldrainflytandet genom att införa föräldraråd där sådana inte funnits och där föräldraråd funnits har arbetet fördjupats. Idag finns föräldraråd på alla våra förskolor/skolor. Dialogmöten mellan tjänstemän, politiker, näringsliv och föräldrar har genomförts med uppdrag att skapa en plattform för att tillsammans skapa "Världens bästa skola" i Nordanstig. Arbetet kommer att fortsätta de närmaste åren.

Under året har kommunövergripande pedagogträffar anordnats i syfte att säkerställa att alla kommunens elever får en likvärdig bedömning. Omdömen från år 1 har införts fr o m hösten 2008.

Under hösten har en uppbyggnad av sk familjeklasser planerats. Avsikten är att dessa "klasser" skall arbeta förebyggande i samarbete med elev och förälder, med avsikt att ge fler elever möjlighet att klara skolan med betyg i alla ämnen.

Verksamheterna har idag en mycket slimmad organisation vilket innebär att deras

förutsättningar att klara de lagstadgade uppdragen är små. En varningsflagg måste hissas för att de genomförda förändringarna får negativa konsekvenser som på sikt kostar mer än vad besparingen är idag.

Utifrån minskat elevunderlag, stora lokalresurser och nya förutsättningar har nämnden fattat beslut om att föreslå Kommunfullmäktige att besluta att verksamheten vid Backens skola flyttas till Bergsjö centralskola senast hösten 2011.

Förskolan klarar uppdraget att erbjuda plats inom 4 månader, däremot är det svårigheter att ha tillräcklig bemanning under hela dagen på de mindre enheterna. Antalet barn i förskolan ökar något. Förskolans uppdrag är stort och viktigt och de förutsättningar som idag finns motsvarar inte uppdraget. Under året har tre enkätundersökningar genomförts, en trygghetsenkät där det framgår att föräldrarna i Nordanstigs kommun överlag är nöjda med sin förskola. Enkäten som efterfrågade föräldrars intresse av att använda sig av vårdnadsbidrag i det fall detta skulle införas i Nordanstigs kommun fick en låg svarsfrekvens, ca 29% av de tillfrågade besvarade enkäten. Enkäten kring behov av Nattis/Helgis visade att 28 familjer var i behov av antingen längre öppettider, Nattis eller Helgis. Arbetet med att se över former för att kunna erbjuda Nattis/Helgis fortsätter under nästa år.

Skolbarnomsorgens verksamhet har fått tydligare kvalitetskriterier och ett arbete har påbörjats för att se över hur vår verksamhet motsvarar de nya kraven. Antalet barn inom verksamheten har minskat något.

Gymnasieutbildning och Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen driver tillsammans med övriga vuxenutbildningar i landskapet via Hälsingeutbildning ekonomisk förening tre regionalfondsprojekt som blev godkända under året.

Ett annat vuxenutbildningssamarbete har under året varit Yrkeshögskola Hälsingland som är ett proaktivt försök att samla krafterna inför den nya Yrkeshögskolereformen.

Även på gymnasieområdet har året präglats av samverkanssträvanden, "Teknikcollege Hälsingland" är en process som kommit en bra bit på väg. Under hösten har också de första stegen tagits på vägen mot ett Vårdcollege Gävleborg.

När det gäller dessa processer har ytterligare utvecklingsmedel sökts från region Gävleborg.

Förvaltningsberättelse

Musikskola

Musikskolan har under året haft i snitt 201 deltagare. Knappt 4 årsarbetare finns i verksamheten. Vid fullmäktigemötet den 1 dec 2008 beslutades att musikskolan skulle avvecklas under våren 2009.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har under 2008 sjunkit med över 1%. Nedgången har skett inom alla åldersintervaller och per kön. Sjukfrånvaron över 60 dagar eller mer har minskat med 5% och sjukfrånvaron upp till 59 dagar har ökat med samma procenttal.

Budgetavvikelse +/-

Barnomsorg-grundskola + 1 741 tkr

Kommunfullmäktige beslutade 2008-06-30 att bevilja ett tilläggsanslag motsvarande 3 000 tkr för att täcka det överskridande som gjordes under första halvåret 2008.

Under hösten arbetade rektorsområdena med att genomföra en kostnadsminskning på motsvarande 3 000 tkr. Kostnadsminskningen innebar bl.a. en minskning av personal motsvarande ca 20 tjänster i form av att tidsbegränsade anställningar avslutats och ej återbesatts, samt att vakanser som uppstått i samband med att lärare avslutat sina anställningar i kommunen inte tillsatts.

Gymnasieutbildning - 1 921 tkr

Fler elever i gymnasieskolan än beräknat i budget, samt högre å pris på utbildningsprogrammet.

Gymnasiesärskolan hade 2 elever fler i snitt än budgeterat, samt assistentstödet blev högre än budgeterat.

Vuxenutbildning - 1 239 tkr

Den enskilt största förklaringen finns att söka inom SFI.

Det ojämna flödet av studerande och det sätt ersättningssystemet fungerat på, har gjort att vi fått betydligt mindre medel än vad vi kalkylerat med. Detta kopplat till det, att SFI i hög grad varit det enda alternativet till sysslöshet och arbetslöshet, har gjort det svårt att dra ner på bemanningen, vilket för övrigt inte är gjort i en handvändning.

En annan delförklaring är att den interkommunala ersättningen stadigt minskat.

I vår komplicerade verksamhet är det svårt att göra optimala ekonomiska uppföljningar.

UPPFÖLJNING AV INTERKONTROLLPLAN 2008

Interna styrdokument, måluppfyllelse och elevvårdsärenden har fungerande rutiner. Stickprovskontroller har genomförts och när det gäller de interna styrdokumenten och måluppfyllelsen har inga allvarliga brister upptäckts däremot har vissa förbättringsområden uppmärksammats och en del revideringar skett.

Elevvårdsärenden har en fungerande rutin, stickprov har skett under vecka 43 och underlag har inhämtats. Analysen av underlaget pågår.

När det gäller attester, hantering av handkassar och intäktsavgifter är stickprovskontroller den metod som använts. Kontroller har genomförts eller pågår i ovanstående processer. Alla kontroller beräknas vara avslutade innan mars 2009 gällande 2008.

Inventarieredovisningen och delegationsordningen saknar rutiner och därav har ingen kontroll skett gällande 2008

Verksamhetsmått

ÅR	Bokslut 2006	Bokslut 2007	Bokslut 2008
Antal skolorter	7	6,5	6
Antal skolor	9	8,5	8
Antal förskoleorter	7	7	7
Antal förskolor	10	10	9
Antal bibliotek	4	4	4
Antal grundskoleelever	1026	945	892
Antal förskolebarn	389	398	414
Antal fritidshemsbarn	180	198	205
Antal förskoleklassbarn	75	69	75
Antal gymnasieelever	483	507	521
Antal gymnasiesärelever	13	16	20

Förvaltningsberättelse

Omsorg och arbetsmarknad

Ordförande
Förvaltningschef

Sven-Åke Eriksson
Mats Collin

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål	OA	Förvaltningen		Årsresultat	Nämndsmål	
			Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Årsresultat			
				Nämndsmål			
Senarelägga debutåldern och minska bruket av tobak och alkohol hos ungdomar	Vid utgången av 2008 skall individ och familjeomsorgen ha initierat eller medverkat till genomförande av minst två specifikt drogforebyggande aktiviteter.	OA	Utarbetande av en handlingsplan Drogfri ungdom 30/4		Drogfri ungdom i Gnarp 30 april samt information i skolor från Missbruksenheten. SMART är vilande.	☺	
God omsorg för dementa genomsyrad av respektfullt bemötande för att ge de äldre trygghet	Vid utgången av 2008 skall nämnden kunna erbjuda flera former av anhängstöd samt att anhängstöd skall erbjudas på flera orter jämfört med januari 2008	OA	Jämförelser av aktiviteter mellan januari och december 2008 Anställa en anhängsamordnare		50% anhängsamordnare har anställts. Anhöriggrupper har startat i Hassela och Jättendal	☺	
	Senast 2008 06 30 skall all personal inom äldre-omsorgen ha genomgått en generell utbildning om demenssjukdomar och om hur bemötande, arbetssätt och boendemiljö påverkar demenssjuka.	OA	Anställa en projektledare i demensprojektet Projektledaren utformar planer för utbildning		Projektledare anställdes 2007. All personal inom äo har genomgått utbildning om demenssjukdomar.	☺	
	Under 2008 skall kontinuerliga professionell handledning erbjudas äldreomsorgens personal i syfte att dels öka personalens kompetens dels bygga upp ett nära samarbete mellan olika professioner i vården av demenssjuka.	OA	Projektledaren ska handleda personalen för att utforma boendemiljöer som är anpassade för demenssjuka Demensombud utses i äldreomsorgen		Projektledaren har kartlagt behovet av handledning inom ÄO. Demensombud är utsedda och utbildning för dem pågår.	☺	
Fortsätta arbetet med att öka tillgängligheten i samhället för handikappade i enlighet med riksdagens proposition	Vid utgången av 2008 skall minst 80 % av de som får en insats inom handikappomsorgen anse att den är anpassad utifrån deras behov.	OA	I samband med uppföljning av genomförandeplanen ställs frågor i syfte att undersöka om insatserna är anpassade utifrån brukarens behov Alla brukare tilldelas en kontaktperson i syfte att bevaka att den enskildes behov tillgodoses.		Arbetet med uppföljning av genomförandeplaner pågår kontinuerligt. Alla brukare inom daglig verksamhet eller in särskilt boende har en kontaktperson	☺	
Befolkningsutvecklingen skall vändas i positiv riktning	Vid utgången av 2008 skall minst 70 % av de invandrare som anlänt via invandrarheten uppleva att deras tidigare yrkes- och eller utbildnings-kunskap har tagits tillvara i deras integration till det svenska samhället	OA	Brukarenkät till alla invandrare		Utredning kring frågan om brukarenkät pågår. Kontakter har tagits med andra kommuner för att inhämta deras erfarenheter.	☹	

Förvaltningsberättelse

	ÅR 2007	Budget 2008	ÅR 2008	Avvikelse mot budget
Intäkter	84 801	61 568	73 872	12 304
Kostnader	243 802	236 893	245 114	-8 221
därav kpk	1 211	1 184	1 090	94
Netto- kostnad	159 001	175 325	171 242	4 083
<i>därav interna intäkter</i>			24 120	
<i>därav interna kostnader</i>			26 526	

Årsresultat 171 242 tkr (159 001) tkr

Handläggarenheten som bedömer och beslutar om insatser inom äldre- och handikappomsorgen har utifrån nämndens mål introducerat förenklad biståndshandläggning i äldreomsorgen. Servicen har nu permanentats och gäller för personer från 80 år.

Programpunkt Arbetsmarknadsenheten visar betydligt lägre kostnader än tidigare år, vilket hänger samman med den betydande neddragning av verksamheten som gjordes inför 2008. Verksamheten har som ett led i den omorganisation som gjorts av kommunförvaltningen slagits samman med invandrarenhetens verksamhet samt att Bemanningen och transportorganisationen övergått till annat verksamhetsområde. I samband med omorganiseringen har lokalbyte skett och verksamheten är nu samlad i Bergsjögården. Transportverksamheten har tidigare haft svårt att klara en fullgod kvalitetsnivå vad gäller persontransporterna. För detta har ett kvalitetsarbete genomförts med höjd kvalitet som resultat. Från och med sommaren 2008 har inga skolskjutsar genomförts. Bemanningenheten (BME) tillhandahåller i huvudsak vikarier vid all korttidsfrånvaro inom äldre- och handikappomsorgen. Efterfrågan på vikarier under jan-dec 2008 har resulterat i nästan 13 700 beställningar. Det har inneburit 875 fler jämfört med 2007. Av alla beställningar har BME tillgodosett efterfrågan till nästan 98 %. Det ökade vikariebehovet i verksamheterna beror till stor del på minskad personaltäthet ute i verksamheterna. Även ökat behov av extraresurser p.g.a. smitta, vak eller tillfälligt förhöjd vårdtyngd.

Individ- och familjeomsorgen har inte klarat att driva verksamheten inom budgetramen. Orsaken till detta är de mycket kraftigt ökade behandlingsskostnaderna. Inför 2008 skedde en del större förändringar kring vård och behandlingsområdet. Verksamheten vid kommunala HVB-hemmet Framtiden lades ned och antalet personer som arbetar med öppenvården för

missbrukare blev färre. En tjänst tillfördes för att specifikt arbeta med Hemma-hos insatser bland barnfamiljer. Orsaken till den kraftiga ökningen kan ej kopplas till de förändringar och neddragningar som beskrivits ovan. Ett flertal kommuner i vår omvärld har haft samma tendens till kostnadsökning för vård och behandling, främst av barn och ungdomar. Antalet anmälningar till kommunens individ- och familjeomsorgen har ökat med drygt 40 % och antalet utredningar som har behövt inledas som en följd av detta har ökat med närmare 30 %. Antalet placeringsdygn i HVB-hem har ökat med nästan 90 % och placeringsdygn i familjehem har ökat med drygt 50 %. Även handläggaresursen för försörjningsstöd minskades ned inför 2008. Trenden med stigande försörjningsstöds-kostnader har fortsatt, men kostnaden har stannat inom den budgetram som funnits eftersom ramen höjdes inför 2008.

Äldreomsorgens verksamhet består av fyra särskilda boenden, en korttids-avdelning, hemtjänst, nattpatrull, dagteam, sjuksköterskeorganisation och anhörigstöd. Totalt uppgår personalen till ca 300 personer. Under 2008 budgeteras bemanning på särskilda boendena utifrån en bemanning på 0,64 årsarbetare per plats oberoende av vårdtyngd, nattpersonalen är exkluderad. Det är en lägre bemanning än tidigare år, vilket medför att vikarier behöver tas in i större omfattning än tidigare. Effekterna av en lägre bemanning per plats tenderar att antalet deltidsanställda ökar och heltidstjänster minskar. En ökning av personalens plustid i timbanken märks också.

Hagängsgården har under året utökats med fem nya lägenheter. Under året har det skett förändringar av tvätten av arbetskläder. På nästan alla särskilda boenden har arbetskläder inköpts för att sedan tvättas på stället. Det innebär lägre kostnader över tid. Bällebo korttidsavdelning har under 2008 varit budgeterat för 36 platser med en bemanning på 0,56 årsarbetare per plats, nattpersonal exkluderad. Den låga bemanningen har gjort det svårt att få ett fungerande schema då antalet personer är för litet. Hemtjänsten har under året haft varierande vårdtyngd. Det har varit möjligt att periodvis använda mindre vikarier än vad som motsvarar frånvaron. För hemtjänsten märks att dagteamet omorganiserats så att hemtjänsten får fler uppdrag som promenader och avlösning i hemmet. Nattpatrullen utför fr.o.m. november sjuksköterskeuppgifter åt Katrinebergsgården genom att sälja tjänst. Dagteamet, tidigare rehabteamet, flyttade under 2008 till Alvägen 14 och har fått namnet

Förvaltningsberättelse

Albacken. Här bedrivs dagverksamhet för personer över 65 år enligt SoL. Anhörig-samordnare finns i samma lokaler som dagverksamheten och anhöriggrupper finns nu i de flesta orterna i kommunen.

Inom handikappomsorgen verkställs insatser enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt Socialtjänstlagen (SoL) till personer under 65 år. Sista december 2008 var 25 personer beviljade personlig assistans enligt LASS, varav kommunen verkställer assistansen till 16 personer. Vid årets slut arbetade ca 80 assistenter i den kommunala LASS-verksamheten, de flesta av dessa har heltidstjänster. Daglig verksamhet enligt LSS har under året haft en del omsättning bland arbetstagare men oförändrat antal, dvs 34 personer. Verksamheten bedrivs nu på Elfvik i Bergsjö och Dagcenter i Harmånger. Torpet i Jättendal avvecklades under början av året. Viss daglig verksamhet köps för att kunna tillgodose särskilda behov. En ökad användning av vikarier märks då all frånvaro behöver täckas av vikarier pga. det stora antalet personer i verksamheten.

Gruppbostäderna Berge och Rösta har elva lägenheter sammanlagt, en lägenhet har varit outhyrd. De flesta har heltidstjänster som jobbar på gruppbestäder. Korttidsvistelse för barn och unga enligt LSS tillgodoses genom tjänsteköp i Hudiksvall. Hudiksvalls kommun har i december sagt upp avtalet om korttidsvistelse för vuxna, vilket gör att under 2009 kommer kommunen återigen bedriva viss korttidsvistelse.

Insatser enligt SoL till personer under 65 år består av varierande insatser som ges under längre eller kortare perioder. Sammanlagt ett 30-tal personer erhåller detta. Boendestöd är en insats enligt SoL och vid årets slut fick 21 personer boendestöd. Stödet ges till personer som behöver stöd och hjälp för att få vardagen att fungera. Tillsammans med boendestödet Lotsen finns 5 servicelägenheter, de som bor i lägenheterna får sitt behov av stöd tillgodosett av boendestödjarna. Under hösten har Lotsen flyttat sin verksamhet från Alvägen 4 till Alvägen 12. På Lotsen bedrivs även viss daglig verksamhet, den är under uppbyggnad och finansieras till delar med statliga stimulansmedel för att arbeta med "nya vårdformer" i psykiatri.

Invandrarenheten startades under senhösten 2006 och har under verksamhetsåren 2008 fortsatt att utvecklas för ett kvalitativt mottagande av flyktingar. From 081001 är verk-

samheten sammanslagen med Arbetsmarknadsavdelningen och utgör en verksamhet under en ledning. Vid 2008 års utgång hade totalt 86 flyktingar tagits emot och erbjudits boende i Bergsjö, Gnarp, Ilsbo och Harmånger, där de flesta är bosatta i Bergsjö.

Budgetavvikelse + 4 083 tkr

Omsorgs- och arbetsmarknadsförvaltningen har genomfört år 2008 inom given ekonomisk ram. Förvaltningen redovisar ett överskott på nästan 4 100 tkr. Medvetenheten om en snäv budget 2008 har varit stor och året har kännetecknats av fortsatt högt fokus på ekonomin. En väsentlig del av överskottet får hänvisas till att vissa budgeterade kostnader inte har behövt utföras, exempelvis har inte alla resurser behövt tas i anspråk för externt köp av äldreomsorgsplatser. Dessutom bidrar starkt alla anställdas och chefs återhållsamhet i vardagen.

Alla verksamheter utom individ- och familjeomsorgen har klarat sin budgetram. Den totala kostnaden för IFO överskrider med ca 4 300 tkr. Orsaken till individ- och familjeomsorgens överskridande är främst de mycket kraftigt ökade behandlingkostnaderna. Placeringsdygn i familjehem och behandlingshem har ökat från 6 900 dygn 2007 till närmare 11 500 dygn 2008.

På kort sikt är det svårt att göra något åt de ökande placeringsbehov som finns idag. Individ- och familjeomsorgens verksamhet har dock, tillsammans med skolan, påbörjat en analys för att kartlägga de bakomliggande orsakerna. Analysen kommer på längre sikt att ligga till grund för verksamhetens utveckling av framtida förebyggande arbete och insatser för unga på hemmaplan.

Äldreomsorgen visar ett överskott jämfört med budget. Överskottet beror till största delen på att externa vårdplatser köpts i mindre omfattning samt att den omställningsbudget som funnits för kostnader uppkomna i samband med ombyggnationen på Hagängsgården inte utnyttjats. Sjuksköterskeorganisationen uppvisar ett överskott beroende av att konsulttjänster köpts i liten omfattning och att tjänster varit vakanta.

Handikappomsorgen visar ett överskott jämfört med budget. Det beror till största delen på att antalet assistansärenden minskat, behovet av korttidsvistelse inte varit så omfattande under hela året samt att en lägenhet på en av gruppbestäderna varit outhyrd och en tjänst kunnat vakanssättas. Behovet av personlig

assistans enligt LSS har varit mindre än beräknat. Delar av handikappomsorgen har haft högre kostnader än budgeterat, som daglig verksamhet där förklaring är att resorna till och från daglig verksamhet för brukarna ökat i omfattning, att matkostnaderna ökat och att personalförstärkning varit nödvändig. Behovet av insatserna enligt SoL har ökat i omfattning. Behov av insatser som har varit obudgeterade har tillkommit såsom köp av boende i annan kommun.

Uppföljning internkontrollplan

Privata medel

Kontroller har skett men systematiken behöver utvecklas. Inga allvarliga konsekvenser har uppdagats.

Leverantörsfakturor, Attestrutiner

Fungerande rutiner finns, kontroller pågår för närvarande för 2008.

Försörjningsstöd

Allvarliga brister har ej uppmärksammats, men den systematiska kontrollen behöver utvecklas.

Kontaktpersoner

Kontroller har inte kunnat genomföras p.g.a. mycket ansträngd arbetssituation inom individ- och familjeomsorgen.

Handkassar

Kontroller har skett men systematiken kan behöva förbättras. Inga allvarliga konsekvenser har uppdagats.

Kontanta medel

Kontroller har skett men systematiken kan behöva förbättras. Inga allvarliga konsekvenser har uppdagats.

Posthantering, diarium

Stickprovskontroller och kontroller enligt fastställd frekvens är genomförd. Inga allvarliga brister har upptäckts däremot har förbättringsområden uppmärksammats med förslag till åtgärder. En del justeringar och revideringar har skett.

Investeringsredovisning

Sker i samband med boksluten tre gånger per år.

Bilar, körjournal, bensinkort

Ett datoriserat boknings och uppföljningssystem. Systemet omfattar f.n. enbart bilpoolen, hittills har inga uppföljningar genomförts. Alla bilar skall ingå i systemet.

Uppföljning av Kf övergripande verksamhetsmål

Kf målen och hur förvaltningen når dessa kontrolleras och redovisas i anslutning till delårsbokslut och årsbokslut.

Familjehem

Kontroller har inte kunnat genomföras p.g.a. mycket ansträngd arbetssituation inom individ- och familjeomsorgen.

Redovisning av tillbud inom äldre- och handikappomsorgen till och med november 2008.

Rapporteringar av tillbud inom äldreomsorgen har under året varit ca hälften av antalet rapporter 2007.

Av de rapporter som inkommit rör många av dem hot och våld som avser händelser som uppstår i kontakter med brukarna i det dagliga arbetet. Redovisningen ger en bild av de svårigheter som möter medarbetarna i de nära kontakter de har med brukare som av olika skäl har ett utåtagerande beteende.

Antalet rapporter visar ändå att vålds- och hotsituationerna har minskat, med reservation för att allt rapporteras.

Inom stora delar av förvaltningens verksamheter arbetar medarbetarna mycket nära brukaren. Det stora flertalet av de kontakter som sker dagligen, är positiva och personalen har ett gott förhållningssätt mot brukaren. Det finns dock tillfällen där brukarens agerande kan bli våldsamt och/eller hotfullt. När en sådan händelse inträffar hanterar enhetschefen det på flera sätt bland annat genom att:

- varje händelse diskuteras på arbetsplatsen för att dels göra den känd och dels för att undvika att den upprepas
- det förs en dialog på arbetsplatsträffarna kring risker på arbetsplatsen
- ha kontinuerliga diskussioner om hur man som personal bemöter brukare som har ett utåtagerande beteende
- all personal inom äldreomsorgen har fått eller ska få utbildning kring demenssjukdomar

Inom handikappomsorgen har rapporteringen i sin helhet också minskat betydligt. Endast ett fåtal rapporter handlar om hot och våld eller hot om våld. Rapporterna visar till största delen på t.ex. personal som halkat omkull, klämt fingrar, obekväma arbetsställningar, tunga brukare, bråk mellan brukare och liknande.

En rapport har inkommit från Individ- och Familjeomsorgen, där en socialsekreterare hade utsatts för hot om våld.

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning nyckeltal

ÅR	Bokslut 2006	Bokslut 2007	Bokslut 2008
Äldreomsorg			
<i>Vårdygnskostnad (kr)</i>			
-SÄBO*	918,45	888,61	943,40
-Korttidsboende*	1121,3**	736	850,6
<i>Kostnad per plats (kr)</i>			
- särskilt boende	344 854	315 977	338 970
- korttidsboende	400 294**	271 825	324 256
Handikappomsorg			
<i>Kostnader per plats (kr)</i>			
- gruppboende LSS	747 807	760 755	821 340

* Exkl lokal-, OH-kostnader, sjuk- och EC-löner

** Inkl ssk.Org och Rehab som from 2007 är egna verksamheter.

Sammanfattning verksamhetsmätt

	Bokslut 2006	Bokslut 2007	Bokslut 2008
Biståndsenheten			
Ansökan om omvårdnadsboenden	58	45	80
Avslag	1	3	5
Färdtjänst			
Antal resor, snitt per månad		524	445
Arbetsmarknad			
Antal OSA platser	7,8	8,5	8,6
Antal feriearbetsplatser	238	110	35
Antal deltagare på MÅRD	36	47	16
<i>* budgeterade platser</i>			
Individ och familjeomsorg			
Tillfälliga serveringstillstånd	17	16	18
Familjehem, <i>antal placeringar</i>	10	16	29
Familjehem, <i>vårdyggn</i>	3160	4337	6640
Antal kontakt-/stödfamiljer	18	11	18
Antal kontaktpersoner	8	15	16
HVB-institution, <i>antal placeringar</i>	27	21	37
<i>HVB-institution, vårdyggn</i>	3492	2568	4836
Antal anmälningar		80	114
Antal inledda utredningar		32	41
Äldreomsorg			
Antal platser i särskilt boende 31/12	123	133	138
Antal platser för korttidsvård 31/12	41	39	36
Antal personer m beviljad hemtjänst	302	296	269
Handikappomsorg			
Antal personer med personlig ass. >20tim/v (31/12)	27	28	25
- med kommunen som ass.anordnare	19	17	16
- med annan ass.anordnare	8	11	9
Antal platser i gruppboende	11	11	11
Antal i daglig verksamhet	27	34	34
Invandrarenheten			
Antal mottagna flyktingar	19	51	16
- varav kvotflyktingar	14	34	16
- varav asylflyktingar	5	9	0
- varav sekundärflyktingar		7	
- varav anhöriga		1	
- varav vuxna		26	9
- varav barn		25	7

Kommunala bolag

De kommunala bolagen som ingår i den sammanställda koncernredovisningen vid årsbokslutet.

Nordanstigs Bostäder AB

Årets resultat

(tkr)	2006	2007	2008
Budget	661	303	1 299
Prognos 1	600	303	2 510
Prognos 2	450	1940	2 510
Årets resultat	832	2 939	2 686

Verksamhetens inriktning

Bolaget äger och förvaltar hyresfastigheter i Nordanstigs kommun. Bolaget förvaltar även kommunägda fastigheter på uppdrag av kommunen samt säljer tjänster avseende byggnadsarbete och fastighetskötsel till externa kunder, huvudsakligen Nordanstigs kommun. Bolaget driver också en värmecentral, vilken levererar värme till både egna och externa fastigheter.

Ägarförhållanden

Bolaget är ett helägt dotterbolag till Nordanstigs kommun.

Verksamhetsåret 2008

Regionen har fortfarande ett överskott på bostäder, och en svag efterfrågan på bostäder och minskande befolkning har gjort att bolagets marknadsföringsåtgärder med annonseringar inte har förbättrat situationen något nämnvärt.

Kommunens beslut om fortsatt flyktingmottagning samt bolagets rabatterbudande till ungdomar upp till 25 års ålder har dock givit ett positivt resultat för bolaget under året.

Bolaget förvaltade vid årets början 720 lägenheter samt lokaler, och vid årets slut 720 lägenheter samt lokaler.

Bortfall på grund av outhyrda objekt uppgår totalt till 3 684 tkr (föregående år 3 538 tkr), vilket motsvarar 5,4 % (föregående år 5,2 %) av debiterade hyror. Vid årets slut var antalet outhyrda bostäder 64 st (53 st) vilket motsvarar 8,9 % (7,4 %) av aktuellt lägenhetsbestånd.

Av det totala bortfallet på grund av outhyrda objekt avser 1 255 tkr outhyrda lokaler (föregående år 1 185 tkr).

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Under året har följande fastigheter sålts: Strömsbruk 1:99 i Strömsbruk med två kallställda byggnader som ska användas för konstnärlig verksamhet, Strömsbruk 1:72 i Strömsbruk samt Nordanbro 10:1 och 10:2 i Hassela som var obebyggd tomtmark. Reaförlusten för dessa försäljningar med hänsyn tagen till tidigare gjorda nedskrivningar är 70 tkr.

På grund av stort antal outhyrda bostäder, speciellt i Hassela och Strömsbruk, har styrelsen under året påbörjat planeringen för en avveckling/rivning av ytterligare ca 25-35 lägenheter på dessa orter. Denna avveckling kommer troligen att genomföras under år 2009.

Bolaget förvaltade vid årets början 720 lägenheter samt lokaler, och vid årets slut 720 lägenheter samt lokaler.

Framtida utveckling

Med anledning av kommunens osäkra befolkningsutveckling, anser bolagets styrelse att det är av stor vikt att befolkningsutvecklingen följs så att åtgärder kan sättas in i god tid för att anpassa antalet bostäder till det verkliga behovet.

Arbetet med att installera tekniska installationer för bredbandstjänster i bolagets fastigheter har påbörjats och kommer att fortsätta under de kommande åren, för att bolaget ska kunna tillgodose de krav på bredbandstjänster som framtida hyresgäster kräver.

Bolagets nuvarande nät för kabel-TV kommer förmodligen att bli föremål för förändring, när avtalet med nuvarande operatör går ut under senhösten 2009. För att hyresgästerna ska få ett större inflytande över kanalutbudet diskuteras en lösning där bolaget endast tillhandahåller de s.k. "must carry"-kanalerna, och att hyresgästerna själva individuellt får abonnera på de övriga kanaler som de är intresserade av.

Nyckeltal NBAB	2006	2007	2008
Nettoomsättning (tkr)	66 633	70 924	70 212
Resultat efter finansiella poster (tkr)	831	2 939	2 649
Balansomslutning (tkr)	174 602	169 972	166 282
Soliditet (%)	5,5	7,4	9
Avkastning på:			
totalt kapital (%)	4,1	5,2	5
eget kapital (%)	8,7	23,4	17
Antal anställda	24	23	25

Nordanstigs Vatten AB

Årets resultat

(tkr)	2006	2007	2008
Budget	---	0	174
Prognos 1	---	-284	-525
Prognos 2	---	-284	-1 474
Årets resultat	---	-9	-1 397

Kommunen täcker underskottet 2008 genom ett villkorat aktieägartillskott på 1 400 tkr.

Verksamhetens inriktning

Bolaget äger de allmänna vatten- och avlopps- anläggningarna i Nordanstigs kommun.

Nordanstig Vatten producerar och distribuerar dricksvatten till drygt 5 000 människor samt omhändertar och renar avloppsvatten. Inom Nordanstigs kommun är 51 % av invånarna anslutna till Nordanstig Vattens anläggningar. Ägarens syfte är att genom bolaget driva och utveckla vattenförsörjning och avloppshantering så att den tillgodoser brukarnas behov av vattentjänster samt bidrar till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Drift, underhåll och utveckling av de allmänna VA- anläggningarna i Nordanstig utförs av MittSverige Vatten AB på uppdrag av Nordanstig Vatten AB.

Ägarförhållanden

Nordanstig Vatten AB (nedan även kallat för Nordanstig Vatten) är ett kommunalt bolag som ägs till 100 % av Nordanstigs kommun. MittSverige Vatten AB är Sundsvall, Timrå och Nordanstig kommuners gemensamma bolag för VA-samverkan över kommungränserna. MittSverige Vatten AB ägs av Sundsvall Vatten AB (80 %), Timrå Vatten AB (18 %) och Nordanstig Vatten AB (2 %).

Mål och måluppfyllelse

Övergripande mål har fastställts för Nordanstigs Vattens verksamhet utifrån kommunens mål med verksamheten.

Långsiktig hållbar utveckling, vinnande arbetssätt, nöjda kunder.

VA-verksamheten ingår i ett interkommunalt samarbete med sundsvall och Timrå kommuner. Förutsättningarna för att arbeta mer långsiktigt med både underhåll och utveckling ökar och ambitionsnivån är hög.

Införandet av en ny verksamhetsplattform har påbörjats under året. Verksamhetsplattformen, med intelligenta VA-kartor, kommer att bli en vital del för en effektiv utveckling och förvaltning av

kommunens vatten- och avloppsförsörjning och möjliggöra effektivare planering och kundservice.

Skydd av vattentäkt är en viktig del i att minimera riskerna med bland annat farligt gods och långsiktigt säkerställa vattenförsörjningen i kommunen.

Under året har representanter varit delaktiga i vattenmyndighetens samverkansmöten för att påverka arbetet med att utveckla vattenråden, och kommande vattenvårdsarbeten för avrinningsområden enligt gällande ramdirektiv.

Långsiktigt stabil ekonomi

För att uppnå en långsiktigt stabil ekonomi har reinvesteringarna, i befintliga vatten- och avloppsverk samt ledningarna, ökat för Nordanstigs Vatten, vilket långsiktigt kommer att minska driftskostnaderna.

Attraktiv arbetsgivare.

Arbetet med en strategisk kompetensförsörjningsplan pågår och ska utmynna i en individuell utvecklingsplan för alla anställda i MittSverige Vatten AB.

Verksamhetsåret 2008

2007 är Nordanstigs första år i det kommun- överskridande VA-samarbetet tillsammans med Sundsvall och Timrå.

Under 2008 har verksamheten omfattat produktion och distribution av 600 000 m³ dricksvatten, samt avledning och behandling av 900 000 m³ avloppsvatten för 2 100 kunder.

Vattenproduktion

En ny vattentäkt och en ny process i vattenverket i Hassela driftsattes och intrimades under året. I samband med vattenbytet genomfördes spolningsarbeten på vattenledningsnätet i flera omgångar.

I Bergsjö vattenverk byttes alkaliseringsprocess, luftdosering ersattes av luftning. Där renoverades även brunnshuset, nya distributionspumpar monterades och högreservoaren renoverades akut efter problem med vattenkvaliteten.

Harmångers vattenverk fick en ny luftare och sandfiltren som saknade funktion togs ur drift. Även i Gnarps vattenverk togs sandfiltret ur drift, där monterades också en ny UV-anläggning.

Ledningsnät

Vatten- och avloppsledningarna har renoverats längs Lindstagatan i Jättendal och Hagängsgatan i Harmånger.

Förvaltningsberättelse

I samband med rivning av vattenverket i Harmånger har ledningarna kopplats bort.

En ny vattenledning har byggts från den nya grundvattenbrunnen i Hassela.

Projektering för det nya verksamhetsområdet i Sörfjärden har pågått under året.

Reningsanläggningar

En stor ombyggnation av Hassela reningsverk har genomförts, bland annat har en ny mekanisk rening med renstvätt installerats samt ett nytt styrsystem.

En ny slamskrapa har installerats vid Bergsjöverket, där har även installation av ny elutrustning utförts. Biosteget vid Ilsbo reningsverk har byggts om.

Vid Strömsbruks reningsverk pågår en ombyggnation med komplettering av ett biologiskt reningsslag, installation av styrsystem och ny slamavvattnare.

Resultatet före skatt är minus 1 400 tkr, vilket är 1 600 tkr lägre än budget. Underskottet täcks av ett villkorat aktieägartillskott från Nordanstigs kommun på totalt 1 400 tkr.

Framtiden

I bolagets verksamhet läggs stor vikt vid miljöfrågor. Som producent och leverantör av dricksvatten har kommunen ett stort miljöansvar. Bolagets mission är *rent vatten idag och i framtiden* vilket innebär att miljöarbetet ska ha sin grund i kretsloppstanken och bidra till ett varaktigt samhälle. Arbetet ska ske i enlighet med agenda 21 och bolagets miljö- och kvalitetssystem.

Investeringar

Vattenverken	2 900 tkr
Vatten- och avloppsledningsnätet	1 200 tkr
Reningsanläggningarna	4 900 tkr
Övrigt	900 tkr
Totalt	9 900 tkr

Nyckeltal NVAB	2006	2007	2008
Nettoomsättning (tkr)	---	13 646	14 112
Resultat efter finansiella poster (tkr)	---	-9	-1 396
Balansomslutning	---	24 985	34 681
Soliditet (%)	---	0,4%	0,3%

Nordanstigs Fastighets AB

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att äga, förvalta och hyra ut industrifastigheter och lokaler samt äga aktier. Bolaget ska även skapa möjligheter för att bibehålla och utveckla näringslivet inom Nordanstigs kommun samt att genom bevakning, marknadsföring och service verka för näringslivets främjande. Bolaget är ett helägt dotterbolag till Nordanstigs kommun.

Verksamhetsåret 2008

Det finns ingen personal anställd i bolaget. Årets resultat är 82 tkr (57 tkr)

Övriga verksamheter

Dessa verksamheter ingår ej i den sammanställda koncernredovisningen.

Stiftelsen Ersk-Matsgården

Årets resultat

(tkr)	2006	2007	2008
April	---	---	55
Augusti	---	79	92
Årets resultat	-15	31	64

Stiftelsens ändamål är att förvalta fastigheten Lindsjön 1:13 med syftet att under affärsmässiga former driva och bevara gammal kulturmiljö. Stiftelsen står under överinseende av Nordanstigs kommunstyrelse. Kommunfullmäktige utser styrelsen för stiftelsen enligt samma mandatperiod som gäller för kommunfullmäktiges ledamöter.

Verksamhetsåret 2008

Verksamheten visar ett positivt årsresultat på 64 tkr.

Gården och serveringen har varit dagligen öppen (ej måndagar och fredagar) mellan midsommar och mitten av augusti, samt helger till mitten av september. Verksamheten har olika aktivitetsdagar som Lindag, Fårdag, Svampdag, Jorisdag, Kojdag, Spelkvinnsstämman, Hantverksmässan med Loppmarknad och Julmarknad. På söndagarna serverades som vanligt den populära gammaldags maten som motto, plöckfink, kams, pärgrot, ärtstuva osv. Allt populärare har tre-rätters lyxlunch blivit med upptill 100 gäster varje gång.

Gården ingår som en kandidat till UNESCOs projekt Världsarv Hälsingegårdar, beslut planeras fattas i juli 2009.

Gården ingår även i projektet "Kultur och turism på Finnskogen", ett samarbete mellan Värmland, Närke, Dalarna, Västmanland och Gävleborgs län.

Bergsjö Närvärme KB

Verksamhetens inriktning

Bergsjö Närvärme kommanditbolag äger Bergsjö Närvärme, marken, anläggningen samt dess maskiner.

Ägarförhållanden

Kommunen köpte ut Nordisk Rentings andelar i kommanditbolaget Bergsjö Närvärme KB den 1 oktober 2008. Därmed är kommunen ensam ägare i kommanditbolaget. Kommunen måste inom sex månader besluta huruvida bolaget skall likvideras eller om fler skall ingå såsom kommanditdelägare.

Verksamhetsåret 2008

Verksamheten består av att hyra ut anläggningen samt marken till kommunen.

Årets första nio månader betalade kommunen hyra utifrån tidigare upprättat hyresavtal. Fr o m oktober har kommunen fakturerats resterande andel utifrån en årskostnad motsvarande avskrivningar och internränta.

Nytt hyresavtal kommer att upprättas utifrån nya förutsättningar då kommunen är ägare av kommanditbolaget.

Resultatet för år 2008 är 1 307 tkr.
Resultatet förbättrar kommunens resultat.

Fiberstaden AB

Verksamhetens inriktning

Bolaget har under året fungerat som ISP och kommunikationsoperatör för Internettjänst och IP-telefoni i Hudiksvalls och Nordanstigs stadsnät. Vidare har bolaget ansvarat för IT-drift och support för Hudiksvalls och Nordanstigs kommuner.

Ägarförhållanden

Fiberstaden AB är ett av Hudiksvalls kommun (80%) och Nordanstigs kommun (20%) samägt företag.

Verksamhetsåret 2008

Fiberstaden driver ett öppet stadsnät där kunden skall erbjudas möjlighet att välja bland flera leverantörer av bredbandstjänster. Vid slutet av 2008 finns 6 Internet-leverantörer, en telefonleverantör och en TV-leverantör i Hudiksvalls stadsnät och 4 Internet-leverantörer i Nordanstigs stadsnät.

Fiberstaden AB fick i maj 2008 en ny delägare då Nordanstigs kommun genom nyemission erhöll en ägarandel om 20%. Fiberstaden AB övertog ansvaret för IT-service och stadsnät i Nordanstig vid halvårsskiftet 2008.

Utbyggnad av Hudiksvalls stadsnät fortsatte under 2008 med fokus på FTTH (Fiber till hemmet). Antalet privatkunder i stadsnäten var ca 4 800 med ca 3 500 i Hudiksvall och 1 300 i Nordanstig vid utgången av 2008. Antalet företagskunder i stadsnäten var ca 300.

Fiberstaden AB anslöt under 2008 samtliga tidigare ej anslutna fastigheter i Hudiksvalls bostäders bestånd. Därmed är hela allmännyttans fastighetsbestånd anslutet till Hudiksvalls stadsnäts fiberinfrastruktur. Dessa anslutningar kommer att användas för Hudiksvalls bostäders nya TV-lösning och på sikt för bredbandstjänster.

Bolaget har ett samarbete med Acreo AB för utveckling av tjänster inom ramen för Acreos testbädd för bredbandstjänster. Öppen IP-TV plattform är ett av projekten som drivs i testbädden. Avtal har skrivits med Acreo för fortsatt samarbete under 2009.

Hudiksvalls kommun och Ericsson AB har under året fört diskussioner om samarbete inom området fiberoptik. Fiberstaden AB skulle i ett sådant samarbete få en förändrad roll där stadsnätsverksamheten fokuseras på den passiva infrastrukturen och externa parter står för kommunikationsoperatörsroll, drift av nätet samt bredbandstjänster.

Fiberstaden AB kommer under 2009 att arbeta med att utvidga TV-tjänsterna i stadsnätet och arbetar också aktivt med att få in nya bredbandstjänster. Ett rikt tjänsteutbudet i stadsnätet är viktigt för kommunens innevånare och företag.

Ett större moderniseringsprojekt inom Hudiksvalls kommuns IT-miljö påbörjades under 2008 och kommer att slutföras under 2009. Syftet är att få en modern IT-miljö med ökad kvalitet och funktionalitet.

Bolaget kommer på uppdrag av Hudiksvalls kommun att genomföra utbyggnad av stadsnätet för att tillhandahålla bredbandstjänster i vissa av de orter som idag saknar utbyggt bredband. I Nordanstigs kommun kommer utbyggnad av fiber till hemmet (FTTH) att genomföras på ett antal orter.

Resultatet för år 2008 är 612 tkr.

Stiftelsen Nordanstigs Bostäder

Ändamålet med stiftelsens verksamhet är att främja bostadsförsörjningen i Nordanstigs kommun. All fastighetsförvaltande verksamhet övergick dock under 1995/1996 till Nordanstigs Bostäder AB. Hela grundfondskapitalet i stiftelsen har tillskjutits av Nordanstigs kommun.

Verksamhetsåret 2008

Stiftelsen har varit vilande sedan år 2001 och har därmed inte haft någon anställd personal under året eller under föregående år. Inga koncerninterna köp eller försäljningar har förekommit under året.

X-trafik AB

Verksamhetens inriktning

Bolaget X-trafik AB upphandlar kollektivtrafik, färdtjänst och skolskjutsar på uppdrag av kommunerna och landstinget. Avtalet fungerar så att X-trafik AB köper transporttjänster av transportföretagen och vidarefakturerar sedan respektive kommun och landstinget.

Ägarförhållanden

Alla kommunerna i länet samt landstinget är delägare i bolaget. Nordanstigs kommun har 212 tkr i aktiekapital vilket motsvarar 2,12 % av hela aktiekapitalet (totalt 10 Mkr).

Verksamhetsåret 2008

Nordanstigs kommun har under 2008 betalat 8 936 tkr (8 217 tkr) till X-trafik AB.

Kommunalförbundet Region Gävleborg

Verksamhetens inriktning

Fr.o.m. 2007-01-01 ombildades Kommunalförbundet SAM till Kommunalförbundet Region Gävleborg. Region Gävleborg styrs fr.o.m. detta datum av ett förbundsfullmäktige och en förbundsstyrelse i stället för en direktion. Fr.o.m. 2007-07-01 övertogs Gävleborgs Kommuners och Landstings (GKL) verksamhet.

Visionen är ett livskraftigt Gävleborg. Region Gävleborgs vision är enligt förbundsordningen att vara en gemensam organisation för kommunerna och landstinget i Gävleborgs län. För att ta tillvara regionens möjligheter, främja dess utveckling, initiera och svara för att verksamheter av den art och omfattning som medlemmarna beslutar genomförs.

Kommunalförbundet är ett fleruppgiftskommunalförbund. Förbundet utgör samverkansorgan i Gävleborgs län enligt Lagen om Samverkansorgan i länen (2002:34)

Ägarförhållanden

Samtliga kommuner i Gävleborg och Landstinget Gävleborg är delägare i kommunalförbundet. Andelarna bestäms av hur mycket bidrag respektive kommun skjutit till. Bidragen (täckning av kommunalförbundets kostnader) bestäms av nästa års skatteintäkter och generella statsbidrag med förekommande tillägg och avdrag. Nordanstigs kommun har år 2008 3,87 procents andel i kommunalförbundet.

Verksamhetsåret 2008

Regionförbundet Gävleborg redovisar ett positivt resultat för 2008 på 138, 3 tkr (169,7 tkr).

Norrskens AB

Verksamhetens inriktning

Verksamhetens mål är att:

- Skapa, äga och underhålla stamnät
- Vara den naturliga samarbetspartnern för de operatörer, tjänsteleverantörer, region-, och stadsnät som finns i området.
- Flertalet av dessa region- stadsnät skall vara Norrskens kunder.
- Alltid präglas av oberoende och neutralitet gentemot operatörer.
- Växa genom spridning inom området.

Ägarförhållanden

Norrskens ägs av Borlänge Energi AB, Gävle Energi AB, Helsing Net AB, Hofors Kommun, Hudiksvalls kommun, Härnösand Energi och Miljö AB, Jämtkraft Telecom AB, Landstinget Gävleborg, Ljusdals kommun, Nordanstigs kommun, Ockelbo kommun, Sandviken Energi AB, Sundsvall Energi Elnät AB och Söderhamn teknikpark AB.

Kommunalförbundet Inköp Gävleborg

Verksamhetens inriktning

Kommunalförbundet är de ingående kommunernas gemensamma organ för inköpsverksamhet. Kommunalförbundet skall även handha kommunernas upphandlingsverksamhet förutom vissa undantag. Dessa undantag är byggtreprenader, vissa tjänster samt direktupphandling. Kommunalförbundet skall dock biträda kommunerna med upphandling inom de undantagna områdena, samt även kunna bistå kommunernas företag med upphandling. Kommunalförbundet har en anställd lokaliserad i Nordanstig.

Inköp Gävleborg har tagit över den upphandlingsverksamhet som tidigare legat på Gästrike Inköp respektive Inköp Hälsingland. Upphandlande enhet för Bollnäs, Gävle, Hofors, Hudiksvall, Ljusdal, Nordanstig, Ockelbo, Ovanåker,

Förvaltningsberättelse

Söderhamn och Älvkarleby kommun med förvaltningar, bolag, stiftelser och kommunalförbund.

Ägarförhållande

Alla kommunerna i Hälsingland och Gästrikland (utom Sandviken) och Älvkarlebykommun är delägare i kommunalförbundet. Andelarna bestäms av hur mycket bidrag respektive kommun skjutit till. Bidragen (täckning av kommunalförbundets kostnader) bestäms via procentuell fördelning i förhållande till skatteunderlag. Nordanstigs kommun har år 2008, 3,5 % andel i kommunalförbundet.

Verksamhetsåret 2008

Under 2008 har Nordanstigs kommun betalat 492 tkr (2007, 465 tkr) i bidrag till kommunalförbundet. Denna ersättning avser samtliga tjänster som kommunalförbunden utför åt Nordanstigs kommun.

Ett stort antal upphandlingar har gjorts gemensamt för flera kommuner samt även vissa kommunspecifika upphandlingar. Verksamheten visar under året 2008 ett underskott på 1 473,4 tkr (- 280,8 tkr).

MittSverige Vatten AB

Verksamhetens inriktning

MittSverigeVatten AB ansvarar för huvudmannens sysslor och ansvar, kompetens, samt drift och underhåll av de allmänna vatten- och avloppsanläggningarna i Sundsvall, Timrå och Nordanstig kommuner. Ägarnas syfte är att genom genom bolaget driva och utveckla vattenförsörjning och avloppshantering för att tillgodose brukarnas behov av vattentjänster samt bidra till en långsiktig hållbar samhällsutveckling. Bolaget ska bedriva sin verksamhet i enlighet med kommunernas Agenda 21.

Ägarförhållande

Mitt Sverige Vatten AB är ett kommunalt bolag och ägs av Sundsvalls Vatten AB (80%), Timrå Vatten AB (18%) och Nordanstigs Vatten AB (2%).

Verksamhetsåret 2008

Se Nordanstigs Vatten AB.

Verksamheten visar under året 2008 ett resultat på 0 tkr (0 tkr).

Samkraft AB

Verksamhetens inriktning

Bolaget började sin verksamhet år 2008. Bolaget har som syfte med sin verksamhet att bygga,

driva och underhålla anläggningar för vindkraftsproduktion. Bolaget har sitt säte i Söderhamn och har per 2008-12-31 ingen anställd personal.

Ägarförhållande

Fördelning av aktier enligt följande Älvkarleby Fjärrvärme AB (21 210), Gävle Energi AB (50 400), Sandviken Energi AB (25 830), Hoåns Kraft AB (5 040), Bionär Närvärme AB (5 040), Söderhamns Energi AB (22 470), Bollnäs Energi AB (22 470), AB Edsbyns Elverk (22 470), Ljusdals Energiföretag AB (22 470), Hudik Vind AB (5 040), Björklinge Energi Försäljning AB (5 040) och Nordanstigs kommun (2 520) totalt 210 000 aktier.

Verksamhetsåret 2008

Bolagets egentliga verksamhet började i juni månad i Kilafors i samband med en extra bolagsstämma där beslut bland annat togs om en ny emission.

Under andra halvåret har arbetete koncentrerats till att lokalisera platser för etablering av vindkraftparker, skriva arrendeavtal för dessa samt kontakter med att antal olika projektörer för att hitta samverkansprojekt.

Om de projekt som nu finns framme i olika stadier skulle kunna bli genomförda så är affärsplanens mål på 60 MW byggd vindkraft inom fem år i det närmaste genomfört.

Kommunen och koncernen i siffror**Utdebitering 2008**

	Landsting	Kommun	Totalt
Nordanstigs kommun	10,67	22,40	33,07

Intäcks- och kostnadsstatistik**Drift (tkr)**

	2007	%	2008	%
Skatter och speciella ersättningar	436 206	78,2	452 573	79,9
Bidrag	55 671	10,0	47 032	8,3
Förs. Verksamhet	7 304	1,3	5 987	1,0
Taxor och avgifter	34 231	6,2	34 693	6,1
Bostads och lokalhyror	19 004	3,4	19 166	3,4
Förs. Inventarier, maskiner m.m.	588	0,1	100	0,0
Ränteintäkter	4 537	0,8	7 185	1,3
Övriga intäkter	27	0,0	22	0,0
Summa intäkter	557 568		566 758	

Kostnader

Lönekostnader	232 944	43,7	229 313	42,0
Arbetsgivaravgifter	71 928	13,4	69 567	12,7
Inventarier/materiel	14 982	2,8	15 101	2,8
Bidrag	18 487	3,5	19 030	3,5
Entreprenader	104 128	19,5	123 563	22,5
Konsulter	3 282	0,6	2 954	0,5
Lokal o markhyror	34 226	6,4	33 507	6,3
Hyra maskiner	2 209	0,4	1 559	0,3
El, olja, drivmedel	6 252	1,2	6 721	1,2
Telekommunikation, porto	1 927	0,4	2 180	0,4
Transporter m m	12 286	2,3	12 588	2,3
Skatteutj.avg avr.skatt	--		--	
Finansiella kostnader, räntor	8 989	1,7	11 340	2,1
Pensioner	8 143	1,5	9 172	1,7
Pensionsutbetalning ind.del	13 582	2,5	9 354	1,7
Övrigt	-	-	-	-
Summa kostnader	533 365		545 949	

Resultaträkning

(tkr)		Kommunen				Koncernen	
		Bokslut 2007	Budget 2008	Bokslut 2008	Budget 2009	Bokslut 2007	Bokslut 2008
Verksamhetens intäkter	not 1	116 825	133 020	108 306	134 406	140 969	133 503
Verksamhetens kostnader	not 2	-525 469	-573 464	-537 335	-575 984	-532 960	-549 498
Avskrivningar	not 3	-10 574	-10 950	-10 480	-10 400	-17 737	-15 840
Verksamhetens nettokostnader	not 4	-419 218	-451 394	-439 509	-451 978	-409 728	-431 835
Skatteintäkter	not 5	315 853	328 883	326 166	333 466	315 853	326 166
Generella statsbidrag	not 6	120 354	126 359	126 407	125 172	120 354	126 407
Särskild extern ersättning	not 7	0	0	0	0	0	0
Finansiella intäkter	not 8	4 536	3 508	5 878	4 172	3 759	5 007
Finansiella kostnader	not 9	-7 896	-6 476	-8 505	-7 670	-13 622	-13 974
Resultat före extraordinära poster		13 629	880	10 437	3 162	16 616	11 771
Extraordinära intäkter							
Extraordinära kostnader							
Årets resultat - förändring		13 629	880	10 437	3 162	16 616	11 771

Förvaltningsberättelse

Finansieringsanalys

Från verksamheten tillförda medel (tkr)	Kommunen				Koncernen		
	Bokslut 2007	Budget 2008	Bokslut 2008	Budget 2009	Bokslut 2007	Bokslut 2008	
Årets resultat	not 15	13 629	880	10 437	3 162	16 616	11 771
Justering för av- & nedskrivningar	not 3	10 574	10 950	10 480	10 400	17 737	15 840
Justering för gjorda avsättningar		0	0	0	0	0	0
Övriga ej likviditetspåverkande poster		0	0	-407	0	0	-6 137
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		24 203	11 830	20 510	13 562	34 353	21 474
Korta fordringar (ökning-/minskning+)	not 14	1 123	0	15 998	2 000	-4 423	12 912
Lager (ökning-/minskning+)	not 13	-73	0	1		-115	-63
Korta skulder (ökning+/minskning-)	not 20	6 159	13 674	-2 692	8 369	9 140	1 707
Jämförelsestörande poster		0	0	0	0	-4 110	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		31 412	25 504	33 817	23 931	34 845	36 030
Investeringsverksamhet							
Investering i materiella anläggnings- tillgångar	not 10	-13 364	-7 000	-11 699	-10 000	-15 578	-14 341
Försäljning av anläggningar		17 823	0	0		2 936	97
Kassaflöde efter investeringar		4 459	-7 000	-11 699	-10 000	-12 642	-14 244
Finansieringsverksamhet							
Nyupptagna lån -leasing		0	0	0	0	0	10 119
Amortering av skuld	not 19	-4 705	-5 500	-15 178	-7 000	-9 115	-21 457
Kapitaltäckningsgaranti	not 2			1 400			
Ökning långfristiga fordringar	not 12	-17 985	-3 218	-4 524		-24	-4 524
Kassaflöde från finansierings- verksamhet		-22 690	-8 718	-18 302	-7 000	-9 139	-15 862
Årets kassaflöde		13 181	9 786	3 816	6 931	13 064	5 924
Likvida medel vid årets början		29 049		42 230		29 395	42 459
Likvida medel vid årets slut		42 230		46 046		42 459	48 383

Förvaltningsberättelse

Balansräkning

(tkr)	Kommunen				Koncernen	
	Bokslut 2007	Budget 2008	Bokslut 2008	Budget 2009	Bokslut 2007	Bokslut 2008
Tillgångar						
Anläggningstillgångar						
Materiella anläggningstillgångar						
Mark, byggnader och tekn,anlägg.	not 10	132 315	130 283		313 723	316 909
Maskiner och inventarier	not 10	10 293	14 098		11 602	16 504
Finansiella anläggningstillgångar						
Värdepapper andelar	not 11	5 278	10 786		4 698	10 206
Långfristiga fordringar	not 12	18 708	18 375		2 184	1 851
Summa anläggningstillgångar		166 594	165 862	173 144	332 207	345 470
Omsättningstillgångar						
Förråd	not 13	245	244		1 137	1 200
Fordringar	not 14	60 809	44 811		64 839	51 927
Kassa och bank	not 15	42 230	46 046		42 459	48 383
Summa omsättningstillgångar		103 284	96 066	105 087	108 435	101 510
Summa tillgångar		269 878	261 928	278 231	440 642	446 980
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Eget kapital						
Ingående eget kapital		70 370	83 999		81 512	99 528
Årets resultat	not 16	13 629	10 437		16 616	11 771
Summa eget kapital		83 999	72 832	84 530	98 128	111 299
Avsättningar						
Pensioner och liknande förpliktelser	not 17	13 907	13 351	15 982	13 907	14 013
Andra avsättningar	not 18	1 242	1 250	1 079	1 242	1 229
Summa avsättningar		15 149	14 601	17 061	15 149	15 242
Skulder						
Långfristiga skulder	not 19	80 024	72 248	66 024	220 265	211 632
Kortfristiga skulder	not 20	90 706	102 247	110 616	107 100	108 807
Summa skulder		170 730	174 495	176 640	327 365	320 439
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		269 878	261 928	278 231	440 642	446 980
Panter och ansvarsförbindelser						
Panter och därmed jämförliga säkerheter	not 21	149 243		151 784	2 855	1 675
Pensionsförpliktelser	not 22	238 460		238 767	238 460	238 767
Ansvarsförbindelser	not 23	106 402		88 080	106 402	88 080

Förvaltningsberättelse

Nothänvisning

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2007	Bokslut 2008	Bokslut 2007	Bokslut 2008
Not 1				
Verksamhetens intäkter				
Enligt resultaträkningen	116 825	108 306	140 969	133 503
Därav hyror av lokaler samt bostäder hyres av NBAB till kpk	11 933	11 392	0	0
Därav reavinst försäljning VA-anläggning	430		0	0
Därav reavinst försäljning av fastigheter	82	61	82	61
Avgår jämförelsestörande poster:				
Verksamhetens intäkter exkl jämförelsestörande poster	116 825	108 306	140 969	133 503
Not 2				
Verksamhetens kostnader				
Enligt driftredovisning minus avskrivningar				
Enligt resultaträkningen	-525 469	-537 335	-532 960	-549 498
Därav				
Resultat vid avyttring fastigheter o maskiner				
Hyror av lokaler samt bostäder förvaltade av NBAB (ägda av Nordanstigs kommun)	27 417	26 765		
Hyrd av NBAB (ägda av NBAB)	1 696	1 796		
Hyrd utanför koncernen	2 199	2 167		2 167
LB Kiel	2 019	2 393	2 297	2 393
Nordisk Renting (Bergsjö Närvärme KB)	1 843	1 540	6 982	1 540
Hyra Bergsjö Närvärme KB	0	302		302
Leasingavtal bilar (start 2000-2002) redovisas som operationell leasing	77	92	77	92
Kapitaltäckningsgaranti NVAB		1 400		0
Avgår jämförelsestörande poster:				
Verksamhetens kostnader exkl jämförelsestörande poster	-525 469	-537 335	-532 960	-549 498
Därav särskilda poster:				
Utbetalning av pensioner	-7 427	-8 520	-7 427	-8 520
Pensionskuldförändring inkl. löneskatt	-17 366	-11 024	-17 366	-11 024
Förändring av semesterlöneskuld samt övertidsskuld	-105	316	-105	316
Pensioner byte beräkningsgrund	-358		-358	
Not 3				
Avskrivningar				
Planenlig avskrivning	-9 865	-9 818	-17 028	-15 178
Planenlig avskrivning leasade bilar	-709	-662	-709	-662
	-10 574	-10 480	-17 737	-15 840
Not 4				
Verksamhetens nettokostnader				
Verksamhetens nettokostnader exkl. avskrivningar	-407 551	-428 529	-390 898	-415 495
Skatteintäkter och generella statsbidrag	436 207	452 573	436 207	452 573
Kvar till avskrivningar o finansiella kostnader	28 656	24 044	45 309	37 078

Förvaltningsberättelse

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2007	Bokslut 2008	Bokslut 2007	Bokslut 2008
Not 5				
Skatteintäkter				
Kommunalskatt	311 419	329 196	311 419	329 196
Slutavräkning 2007 och 2008	4 434	-3 030	4 434	-3 030
	<u>315 853</u>	<u>326 166</u>	<u>315 853</u>	<u>326 166</u>
Not 6				
Generella statsbidrag och utjämningsbidrag				
Generella statsbidrag	27 528	18 653	27 528	18 653
Utjämningsbidrag för inkomstutjämning	89 004	94 529	89 004	94 529
Utjämningsbidrag LSS kostnader	3 822	314	3 822	314
Fastighetsavgift	0	12 911	0	12 911
	<u>120 354</u>	<u>126 407</u>	<u>120 354</u>	<u>126 407</u>
Not 7				
Särskilt statligt stöd				
Ersättning sysselsättningsstöd	0	0	0	0
Not 8				
Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	2 145	2 848	3 473	4 267
Särskilt statsbidrag	161	437	161	437
Räntebidrag	60	70	60	70
Ränta utlämnade lån	806	1 009	0	0
Finansiella hyror NV AB	1 299	1 281	0	0
Övriga finansiella intäkter	65	233	65	233
	<u>4 536</u>	<u>5 878</u>	<u>3 759</u>	<u>5 007</u>
Not 9				
Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-3 623	-3 588	-9 349	-9 057
Räntor bankkredit	-20	-158	-20	-158
Finansiell hyra Nordisk Renting	-3 551	-4 172	-3 551	-4 172
Ränta pensioner	-315	-403	-315	-403
Bankkostnader	-60	-14	-60	-14
Övriga finansiella kostnader	-327	-170	-327	-170
	<u>-7 896</u>	<u>-8 505</u>	<u>-13 622</u>	<u>-13 974</u>

Förvaltningsberättelse

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2007	Bokslut 2008	Bokslut 2007	Bokslut 2008
Not 10				
Materiella anläggningstillgångar				
Anskaffningsvärde mark, byggnader, tekn.anläggningar	226 608	232 213	494 153	510 430
Ack. avskrivningar	-94 293	-101 930	-180 430	-193 521
Bokfört restvärde	132 315	130 283	313 723	316 909
Därav				
Mark, byggnader	118 584	116 793	296 013	282 744
Tekn. anläggningar	13 731	13 490	17 710	34 165
	132 315	130 283	313 723	316 909
<i>Fastighetsförsäljning</i>				
Bokfört värde	642		642	
Reavinst	512		512	
Anskaffningsvärde maskiner och inventarier	38 870	44 660	44 953	51 427
Ack. avskrivningar	-30 804	-32 724	-33 351	-34 923
Bokfört restvärde	8 066	11 936	11 602	16 504
Därav				
Maskiner	126	199	126	199
Inventarier	7 940	11 737	11 476	14 143
	8 066	11 936	11 602	14 342
Anskaffningsvärde leasade bilar fr o m 2003	4 785	5 383	4 785	5 383
Ack. avskrivningar	-2 558	-3 221	-2 558	-3 221
Bokfört restvärde	2 227	2 162	2 227	2 162
Not 11				
Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier	1 581	7 000	1 001	6 420
Andelar	52	6	52	6
Obligationer, Swedbank, SHB	3 645	3 780	3 645	3 780
	5 278	10 786	4 698	10 206
Not 12				
Långfristiga fordringar				
Utlämnade anslagstäckta lån, Logen Dalens Ros	30	30	30	30
Utlämnade lån koncern, Bergen Energi	493	493	493	493
Fordran el-handel NBAB		0	1 328	1 328
Utlämnade lån Nordanstigs Vatten AB	17 852	17 852	0	0
Utlämnade lån koncern, Nordpool säkerhetskrav	333	0	333	0
	18 708	18 375	2 184	1 851
Not 13				
Förråd - lager	245	244	1 137	1 200

Förvaltningsberättelse

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2007	Bokslut 2008	Bokslut 2007	Bokslut 2008
Not 14				
Fordringar				
Kundfordringar	13 061	7 919	15 671	10 803
Intrimsfordringar - övriga	23 395	16 729	28 209	20 961
Nordea-deposit	20 959	20 163	20 959	20 163
Nordanstigs Vatten AB	3 394	0	0	
	60 809	44 811	64 839	51 927
Not 15				
Kassa och bank				
Kassa	20	25	20	25
Plusgiro	31 815	29 231	31 815	29 231
Bank	10 395	16 790	10 624	19 127
	42 230	46 046	42 459	48 383
Not 16				
Eget kapital				
Rörelsekapital	12 578	3 087	1 335	-7 297
Anläggningsskapital	71 421	91 349	96 793	118 596
	83 999	94 436	98 128	111 299

varav

Skattemedel har tillförts renhållningskollektivet för att täcka underskott under åren 1998-2001 därigenom har EK en fordran på renhållningskollektivet på 178 tkr (2002) Underskottet åren 1998-2001 återfört efter 2003

varav

Skattemedel har tillförts renhållningskollektivet för att täcka en avsättning för framtida kostnader för täckning av deponi därigenom har EK en fordran på 1 250 tkr. Underskottet åren 1998-2005 återfört efter 2006.

varav

Renhållningskollektivet har fr o m 2008 en fordran på skattekollektivet på 1 360 tkr.

Skattemedel har tillförts Fjärrvärmekollektivet för att täcka underskott under åren 1998-2007 till en summa av 4 510 tkr.

Not 17

Pensioner och liknande förpliktelser

Ordinarie pensionsskuld				
Ing. skuld exkl löneskatt	8 342	13 907		
jämförelsestörande post byte beräkningsgrund	358			
Intjänat under året	2 177	-309		
Indexuppräkning	315	394		
Utbetalning under året				
Utgående skuld exkl löneskatt	11 192	13 992		
Löneskatt	2 715	21		
Utgående skuld inkl. löneskatt	13 907	14 013	13 907	14 013
Varav visstidspension exkl. löneskatt	459	544	459	544

Not 18

Andra avsättningar

Täckning av deponi	1 242	1 229	1 242	1 229
--------------------	-------	-------	-------	-------

Förvaltningsberättelse

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2007	Bokslut 2008	Bokslut 2007	Bokslut 2008
Not 19				
Långfristiga skulder				
Ing skuld	-83 248	-80 024	-229 546	-220 265
Amortering	4 198	14 416	10 255	8 684
Amortering leasade bilar	507	762	507	654
Nya lån -leasing	-1 481	-705	-1 481	-705
Kapitaltäckningsgaranti NVAB	0	-1 400	0	0
	-80 024	-66 951	-220 265	-211 632
Not 20				
Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	-14 614	-15 003	-18 347	-19 746
Prel skatt och arbetsgivaravgifter	-19 248	-18 052	-19 784	-18 052
Pension individuell del inkl löneskatt 2008	-16 285	-14 552	-16 285	-14 552
Amortering leasade bilar	-480	-480	-480	-480
Semesterlöneskuld	-15 078	-14 623	-15 078	-14 623
Övertidsskuld	-371	-479	-371	-479
Kontaktmannaskap + avgångsverdelag, upplupen lön	-79	0	-79	0
Bergsjö Närvärme KB	0	-376		-376
Kortfristig skuld till koncern NBAB, NVAB	-5 603	0	0	0
Övriga kortfristiga skulder	-18 948	-24 449	-36 676	-40 499
	-90 706	-88 014	-107 100	-108 807
Not 21				
Panter och därmed jämförliga säkerheter -borgen				
Egnahem	1 490	449	1 490	449
Bostadslån med kreditgaranti	148	115	148	115
Nordanstigs Bostäder AB	146 388	140 109	0	0
Nordanstigs Vatten AB		10 000		
Kommunalförbundet Region Gävleborg	0	0	0	0
Kommuninvest i Sverige AB	0	0	0	0
Övriga	1 217	1 111	1 217	1 111
	149 243	151 784	2 855	1 675

Samtliga delägare i Kommunalförbundet Region Gävleborg (samtliga kommuner i länet samt Landstinget Gävleborg) har tecknat en solidarisk borgen på 40 000 tkr. Nordanstigs kommun har en ägarandel i kommunalförbundet på 3,87 % (2006)

Nordanstigs kommun har i november 2006 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga 223 kommuner som per 2008-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått i likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga dessa kommuner har ingåtts avtal om hur ansvaret skall fördelas på varje medlemskommun vid ett eventuellt infriande av borgensansvaret. Principerna för denna fördelning sker efter en beräkningsmodell grundad på samtliga medlemskommuners respektive ägarandel i Kommuninvest. Nordanstigs kommun hade vid årsskiftet 2008/2009 en ägarandel i Kommuninvest som uppgick till 0,19 %.

Bilagor

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2007	Bokslut 2008	Bokslut 2007	Bokslut 2008
Pensionsförpliktelser (Pensioner intjänade före 1998)				
Pensioner	191 904	192 151	191 904	192 151
Löneskatt	46 556	46 616	46 556	46 616
	238 460	238 767	238 460	238 767
 Ansvarsförbindelser				
Ansvarsförbindelser	Åtagande inom	>1år>5år	>5 år	Totalt
Leasegivare	ett år			åtagande
LB Kiel avtal slut 2025-12-31				
Bergesta	1 802	7 209	21 626	30 637
Nordisk Renting avtal slut 2025-09-30				
VA nätet	2 692	11 598	43 153	57 443
Summa åtaganden med tidsbegränsning	4 494	18 807	64 779	88 080

Bilagor

Redovisningsprinciper

Redovisningen har skett enligt god redovisningssed och enligt Kommunal redovisningslag samt Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Eventuella avvikelser beskrivs under berörd rubrik.

Alla belopp och beräkningar är presenterade i respektive års penningvärde.

Principer för periodisering och värdering

Redovisningen har varit öppen för externa transaktioner t.o.m. 2009-01-16 har kostnader och intäkter av väsentlig betydelse hänförs till redovisningsåret 2008.

Kostnads och intäktsräntor

Har periodiserats.

Långfristiga skulder

Amorteringar för 2009 har bokförts som kortfristig skuld.

Skatteintäkter

Den definitiva slutavräkningen för 2007 och prognosen för slutavräkning 2008 ingår i posten skatteintäkter i resultaträkningen.

Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner

Fr.o.m. redovisningsåret 2002 redovisas löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner när kostnaden uppstått, dvs. när lönerna intjänats.

Sociala avgifter

Har redovisats i form av procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneredovisningen. Arbetsgivaravgiften för december månad har periodiserats.

Personalomkostnadspålägg

Har internderiterats verksamheterna med 43 %.

Förändring av pensions- och semesterlöneskuld

Respektive skuld redovisas som en samlad kostnad för hela verksamheten under verksamhetens kostnader (*ökning pensionsskuld inkl löneskatt och förändring semesterlöneskuld*) i resultaträkningen.

Redovisning av pensionsförpliktelser

Fr.o.m. redovisningsåret 1998 redovisas nytjänade pensionsförmåner dels den individuella delen som i bokslutet redovisas som kortfristig skuld dels resterande delar som en avsättning i balansräkningen och ingår i posten *verksamhetens kostnader* (ökning pensionsskuld inkl löneskatt) i resultaträkningen. Visstidspensioner avseende förtroende valda ingår i avsättningen, dock har ej tagits hänsyn till nuvarande kommunalråds intjänade pensionsförmån. Räntan på pensionsförmåner intjänade fr.o.m. 1998 redovisas i posten finansiella kostnader i resultaträkningen. Pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Kommunen har ingen förvaltning av medel finansiellt placerat för pensioner vilket innebär att hela pensionsförpliktelsen återlämnas i verksamheten.

Löneskatt på pensioner

Fr.o.m. 1999 redovisas löneskatt på årets intjänade pensioner och ingår i verksamhetens kostnader (posten *ökning pensionsskuld inkl löneskatt*) i resultaträkningen.

Redovisning av materiella anläggningstillgångar

Upptas till anskaffningsvärde och reduceras med avskrivningar.

Korttidsinventarier

För att en investering skall klassas som en anläggningstillgång och därmed fördela kostnaden (avskrivningen) över minst tre år skall investeringen ha en ekonomisk varaktighet av minst tre år samt uppgå till ett värde av lägst ett halvt basbelopp.

Avskrivningar

Är gjorda enligt kommunförbundets rekommendationer och påbörjas månaden efter investeringen är avslutad

Kapitalkostnaderna

Kapitalkostnad är den ersättning förvaltningarna erlägger för gjorda investeringar. Denna räknas enligt nominell metod med 5,0 % intern ränta 2008. Kapitalkostnad kostnadsbokförs månaden efter genomförd investering.

Kundfordringar

Kundfordringar har minskats med summan av osäkra kundfordringar (befarade kundförluster). Kundfordringar äldre än 12 månader bedöms som osäkra.

Leasingavtal

Fr.o.m. redovisningsåret 2003 redovisas nya finansiella leasingavtal i balansräkningen dvs. som anläggningstillgång och långfristig skuld. Fr.o.m. årsredovisning 2003 redovisas nyleasade bilar enligt denna princip.

Tidigare avtal som enligt definitionen är att klassificera som finansiell leasing, men tidigare redovisats som operationell leasing, redovisas även fortsättningsvis som operationell leasing:

- LB Kiel (Bergesta)
- Nordisk Renting (VA)
- Nordisk Renting (Närvärme
tom 08-08-31)
- Bilar leasade före 2003

Det framtida åtagandet noteras i ansvarsförbindelse

Hysesavtal för lokaler samt bostäder redovisas som operationell leasing är även enligt definitionen operationell leasing.

Redovisning av bredbandsinvestering

Kostnader med reducering av intäkter (bidrag Länsstyrelsen och EU) i bredbandsprojektet redovisas som anläggningstillgång och planerlig avskrivning påbörjas månaden efter att investeringen är klar.

Extraordinära poster och upplysningar för jämförelseändamål.

Extraordinära poster skall avse händelser som saknar tydligt samband med kommunens ordinarie verksamhet, att händelsen ej förväntas inträffa ofta samt att posten uppgår till ett väsentligt belopp.

Jämförelsestörande poster är sådana poster som uppgår till väsentliga belopp och påverkar årets resultat men hänförs till annan period.

Klassificering av finansiella tillgångar

Kommunfullmäktige har inte tagit beslut om att placerade medel på 3 780 tkr anses vara ett långsiktigt innehav.

Redovisning av avsättningar, ansvarsförbindelser och eventualitytillgångar

En avsättning är på balansdagen säker eller sannolik till sin förekomst men oviss till belopp eller till tidpunkt då den ska infrias. T.ex. pensionsskuld och täckning av deponi.

Redovisning av immateriella tillgångar

Nordanstigs kommun har inga immateriella tillgångar redovisade.

Byte av redovisningsprincip

Fr.o.m. 2004 redovisas semesterlöneskulden samt övertidsskulden såsom en kortfristig skuld. Tidigare redovisades den såsom en avsättning. Justering har gjorts i årsredovisning 2004 avseende 2003.

Redovisning av lånekostnader

Redovisas enligt huvudprincipen d.v.s. lånekostnaden belastar resultatet för den period till vilken de hänförs, oavsett hur de lånade medlen används.

Sammanställd redovisning

Resultaträkningen och balansräkningen visar en sammanställd redovisning för koncernen.

Den sammanställda redovisningen inkluderar kommunen och Nordanstigs Bostäder AB, Nordanstigs Vatten AB samt Nordanstigs Fastighets AB. Övriga bolag, kommunalförbund samt stiftelser har kommunen antingen så små andelar eller för små till sin omfattning så att det inte tillför någon väsentlig information till koncernens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys

Ordlista och begrepp

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk. Kan vara immateriella (goodwill mm) materiella (mark, byggnader, maskiner mm) eller finansiella (aktier, andelar mm).

Avskrivning

Årlig kostnad för värdeminskning av anläggningstillgångar beräknad utifrån förväntad ekonomisk livslängd.

Avsättningar

Avser ekonomiska förpliktelser som inte är helt bestämd till storlek eller förfallotidpunkt.

Eget kapital

Visar hur stor del av tillgångarna som ej finansierats med främmande kapital (skulder). Består av anläggningsskapital och rörelsekapital.

Internränta

Kalkylmässig kostnad för det kapital (bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar) som utnyttjas inom en viss verksamhet.

Kapitalkostnader

Benämningen på internränta och avskrivning. Det är denna ersättning förvaltningarna erlägger för gjorda investeringar.

Kortfristiga skulder

Skulder med en löptid understigande ett år.

Likviditet

Ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen. Visar omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder.

Långfristiga skulder

Skulder med en löptid överstigande ett år.

Nettokostnader

Verksamhetens kostnader minskade med verksamhetens intäkter, bidrag mm

Nyckeltal

Beskrivande mätvärde av verksamheten. Beskriver vanligen kostnad per enhet.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som inte är anläggningstillgångar. Exempelvis förråd, fordringar, kortsiktiga placeringar, kassa och bank.

Rörelsekapital

Omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.

SKL

Sveriges Kommuner och Landsting
En arbetsgivar- och medlemsorganisation för Sveriges 290 kommuner och 18 landsting, samt regionerna Skåne och Västra Götaland.

Soliditet

Ett mått på den långsiktiga betalningsförmågan. Visar andelen eget kapital av totala tillgångar.

Verksamhetsmått

Visar olika mått på verksamhetens storlek, såsom antal enheter, antal personal etc.

SALSA-värde

SALSA är ett sätt att mäta hur bra det går för eleverna i år 9.

Med analysverktyget SALSA kan kommuners och skolors samlade betygsresultat bedömas i ett riksperspektiv. Syftet med SALSA är att synliggöra faktorer som har betydelse för betygsresultatet och bidra med underlag för diskussioner och analyser av förutsättningar, processer, resultat och måluppfyllelse i kommuner och skolor.

Till skillnad från betygen så tar SALSA också hänsyn till bakgrundsfaktorer som föräldrars utbildningsnivå, andel elever med utländsk bakgrund och fördelningen pojkar/flickor i kommuner och skolor

Målstyrningsmodellen

Kommunövergripande mål som antagits av Kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktiges mål som tolkats och formulerats till ett nämndsmål. Redovisas under respektive programpunkt i nämndsbudgeten samt i sammanfattningen som presenteras i kommunens sammanställda budget till Kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål	Strategi/handlingsplan aktiviteter	Tidsplan Uppföljning/rapportering
Andelen elever som når målen skall år från år öka med strävan att alla elever har fullständiga betyg när de lämnar grundskolan.	UK: Elevernas kunskaper och färdigheter i läsning, skrivning och matematik skall förbättras.	Kompetensutvecklingsinsatser	Följa upp år 3 elevernas resultat i samtliga skolämnen. Delårsrapport 2
		Läraryftet	
	KS: Kartlägga trafiktätheten inom kollektivtrafiken	Utredningsuppdrag klart under hösten 2007	
		Beställningstrafik införs 2008	
		Egen tidtabell för all trafik som passerar Nordanstig	

Nämndernas egna mål. Redovisas under respektive programpunkt i nämndsbudgeten.

Förklaring till signalsystemet för måluppföljning

SIGNALSYSTEM definitioner:

Målet kommer att uppnås, utan ökade insatser / Målet har uppnåtts.

Målet kommer att uppnås, men ytterligare insatser behövs. Åtgärden beskrivs under *kommentarer*. Åtgärderna kan vara att ytterligare aktiviteter behöver vidtas eller att mer resurser behövs. vid behov av utökade resurser (t.ex. tillfällig personalutökning) kan nämnden behöva omprioritera i budgeten,

Målet kommer troligen inte att uppnås. Under *kommentarer* beskrivs vad som kommer att göras, exempelvis en bedömning av vilken nivå som kan nås och vilken åtgärd som krävs. Aktiviteter kan prioriteras bort, skriv även in detta under *kommentarer* / Målet har inte uppnåtts.

